

názov dokumentácie : územný plán mesta (ÚPN-O) K r o m p a c h y
obstarávateľ dokumentácie: mesto K r o m p a c h y, zastúpené
Mestským úradom Krompachy
kód obce : 54 32 68
spracovateľ dokumentácie: architektonická kancelária ARKA, spol. s r.o.
Košice, Zvonárska ul. 23
dátum vypracovania: júl 2002

hlavný riešiteľ: Ing.arch. Jozef Ž i a r a n
akademický architekt
r.č. autorizácie SKA: 0808 AA 1234
urbanistická koncepcia: Ing.arch. Jozef Ž i a r a n, akad. arch.
Ing.arch. Dušan M a r e k (PaR)
demografia: Ing.arch. Jozef Ž i a r a n, akad. arch.
technické vybavenie, doprava: Ing. Ladislav P a ž á k
Ing. Milan S u r o v ý (PaR, štúdia)
Ing.arch. Jozef Ž i a r a n, akad. arch.
prírodné podmienky,
tvorba krajiny, ekológia: Milan B a r l o g
Ing.arch. Jozef Ž i a r a n, akad. arch.
lesné hospodárstvo: Ing. Vojtech P e j k o
ochrana PPF a LPF: Karol L e l k e š
Ing. Zdena P o l d a u f o v á (štúdia)
kresličské a technické práce,
digitalizácia, adjustácia: Magdaléna M a x i m o v á
Anna V a r h a ň o v s k á
Helga Z a d u b a n o v á
Helena Š i m č á k o v á
konzultácie, podklady: Ing. Anna Č u p a j o v á
(Mestský úrad Krompachy)

Súhrnný obsah dokumentácie:

Kompletný elaborát územného plánu (ÚPN-O) mesta Krompachy je vypracovaný v tomto rozsahu :

A - Textová časť

vrátane grafických príloh, tabuliek a vyhodnotenia záberov PPF

B - Závazná časť

regulatívy územného rozvoja mesta

C - Výkresová časť

v zložení:

1. Širšie územné vzťahy a väzby	m 1 : 25 000
2. Návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	1 : 10 000
3. Komplexný urbanistický návrh	1 : 5 000
4. Návrh verejného dopravného vybavenia	1 : 5 000
5. Návrh verejného technického vybavenia vodné hospodárstvo	1 : 5 000
6. Návrh verejného technického vybavenia energetika a spoje	1 : 5 000
7. Návrh verejnoprospešných stavieb	1 : 5 000
8. Návrh perspektívneho použitia PPF na nepoľnohospodárske účely	1 : 5 000
9. Návrh ochrany a tvorby krajiny a územného systému ekologickej stability	1 : 10 000

D - Doklady

Územný plán mesta je vypracovaný a obstarávateľovi dodaný v piatich úplných vyhotoveniach.. Výkresová časť dokumentácie v m 1:5000 je vypracovaná v digitalizovanom prevedení, výkresy čí. 1,2 a 9 sú dodané v xerografických kópiách.

Okrem toho bol vypracovaný a orgánu ochrany PPF dodaný separát návrhu perspektívneho použitia PPF na nepoľnohospodárske účely (textová a výkresová časť).

Na dokumentáciu územného plánu (ÚPN-O) mesta Krompachy sa v celom rozsahu vzťahujú ustanovenia zákona NR SR čí. 383/1997 (autorský zákon).

Obsah textovej časti

<u>1. Úvod</u>	5
1.1. Zadanie a dôvody pre vypracovanie územného plánu mesta	5
1.2. Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu	5
1.3. Vymedzenie riešeného územia a návrhové obdobie územného plánu	6
1.4. Spôsob vypracovania a prejednaní územného plánu	6
1.5. Zhodnotenie súladu riešenia územného plánu s jeho zadaním a s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou	8
1.6. Údaje o použitých územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	9
1.7. Mapové podklady	9
<u>2. Základná charakteristika mesta a jeho katastrálneho územia</u>	11
<u>3. Záujmové územie mesta a jeho širšie územné vzťahy a väzby</u>	12
<u>4. Predpoklady a možnosti ďalšieho územného rozvoja mesta</u>	14
4.1. Prírodné podmienky	14
4.1.1. Geologické pomery	14
4.1.2. Geomorfológia územia	16
4.1.3. Pôdne pomery	17
4.1.4. Klimatológia	17
4.1.5. Vodstvo	19
4.1.6. Rudné výskyty a ložiská	19
4.2. Krajinná ekológia	20
4.3. Ochrana prírody a krajiny	24
4.4. Problémy životného prostredia	24
4.5. Demografické a sociálno - ekonomické východiská	26
4.5.1. Obyvateľstvo	26
4.5.2. Zamestnanosť a ekonomická aktivita	30
4.6. Aktuálne a výhľadové potreby rozvoja mesta	32
4.7. Požiadavky na menovité investície alebo na rešpektovanie skôr schválených zámerov rozvoja mesta	33
4.8. Požiadavky, vyplývajúce z nadradených územnoplánovacích záverov a koncepcií	34
4.9. Územno - technické možnosti rozvoja	35
4.10. Osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja mesta	36
<u>5. Urbanistická koncepcia navrhovaného rozvoja mesta</u>	37
5.1. Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry mesta	37
5.1.1. Doterajší stavebný a urbanistický vývoj mesta	37
5.1.2. Súčasný stav urbánnej štruktúry a funkčné členenie územia	39
5.2. Návrh ďalšieho rozvoja a priestorového usporiadania mesta	41
5.2.1. Urbanistická koncepcia a kompozícia	41
5.2.2. Priestorová štruktúra mesta	43
5.2.3. Regulácia funkčného využitia plôch	49
5.3. Návrh rozvoja jednotlivých funkčných zón	55
5.3.1. Bývanie, bytový fond a obytné plochy	55
5.3.2. Výroba a skladové hospodárstvo	60
5.3.3. Občianska vybavenosť	61
5.3.4. Šport, rekreácia a cestovný ruch	63

5.3.5.	Mestská zeleň	65
5.4.	Technické vybavenie územia	65
5.5.	Zásady ochrany a využitia kultúrnych hodnôt	66
5.6.	Zásady rozvoja mesta z hľadísk ochrany a tvorby životného prostredia	68
5.7.	Zásady rozvoja mesta z hľadísk nárokov a potrieb ekologickej optimalizácie, ochrany prírody a tvorby krajiny	69
5.7.1.	Ekologická stabilita územia	70
5.7.2.	Zásady tvorby krajiny	74
5.7.3.	Navrhované chránené územia prírody a krajiny	76
5.8.	Zásady rozvoja mesta z hľadísk jeho trvalej udržateľnosti	80
5.9.	Zásady rozvoja mesta z hľadísk záujmov obrany štátu, civilnej obrany a požiarnej ochrany	81
<u>6.</u>	<u>Koncepcia verejného dopravného vybavenia</u>	82
6.1.	Cestná doprava	82
6.2.	Železničná doprava	83
6.3.	Hromadná doprava osôb	83
6.4.	Vnútromestská komunikačná sieť	84
6.5.	Pešie a cyklistické komunikácie	85
6.6.	Statická automobilová doprava a dopravné zariadenia	86
6.7.	Negatívne účinky dopravy a ochrana proti nim	87
<u>7.</u>	<u>Koncepcia verejného technického vybavenia</u>	89
7.1.	Vodné hospodárstvo	89
7.1.1.	Zásobovanie pitnou vodou	89
7.1.2.	Zásobovanie úžitkovou vodou	91
7.1.3.	Odkanalizovanie územia a čistenie odpadových vôd	91
7.2.	Vodné toky a ochrana pred veľkými vodami	92
7.3.	Energetika	93
7.3.1.	Zásobovanie elektrickou energiou	93
7.3.2.	Zásobovanie plynom	96
7.3.3.	Zásobovanie teplom	97
7.4.	Zariadenia spojov	99
<u>8.</u>	<u>Požiadavky na asanácie, na sanačné úpravy a na rekultiváciu krajiny</u>	100
<u>9.</u>	<u>Navrhované zmeny funkčného využitia plôch</u>	101
<u>10.</u>	<u>Návrh na úpravy a rozšírenie zastavaného územia mesta</u>	101
<u>11.</u>	<u>Verejnoprospešné stavby</u>	102
<u>12.</u>	<u>Stratégia rozvoja mesta, postup a etapizácia výstavby</u>	103
<u>13.</u>	<u>Návrh na spracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie</u>	104
14.	<u>Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely</u>	105
14.1.	Zhodnotenie PPF v území, riešenom územným plánom mesta	105
14.2.	Vyhodnotenie návrhu záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu	106
14.3.	Lesné hospodárstvo a lesný pôdny fond	111

1. Ú v o d

1.1. Zadanie a dôvody pre vypracovanie územného plánu

Posledný a dosiaľ platný územný plán (ÚPN-SÚ) mesta Krompachy postupne v rokoch 1980 - 1988 vypracovávalo Urbanistické stredisko Stavoprojektu Košice. Okrem samotného mesta Krompachy (v rozsahu jeho zastavaného územia) riešil tento územný plán aj blízke, úzko s Krompachmi priestorovo a funkčne previazané obce Slovinky a Kolinovce ako samostatné sídelné útvary, avšak so spoločným záujmovým územím, ktoré tvorili katastre sídiel Krompachy, Slovinky, Kolinovce a Kaľava. Tento územný plán bol spracovaný s návrhom rozvoja mesta do roku 2000 a po medzirezortných prerokovaniach bol dňa 18. mája 1990 schválený uznesením býv. R-ONV Spišská Nová Ves čí. 40/c.

V roku 1997 bol k tomuto územnému plánu vypracovaný doplnok, ktorým sa riešila lokalita sústredenej nízkopodlažnej obytnej zástavby Huba II - III. Doplnok bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva 19e/1 dňa 4. novembra 1997.

Následkom politických a z nich vyplývajúcich spoločensko - ekonomických zmien po roku 1989 sa praktická využiteľnosť tohoto územného plánu objektívne značne obmedzila. Pôvodné riešenie územného plánu bolo totiž do značnej miery poplatné vtedajšiemu direktívnemu spôsobu určovania koncepcie rozvoja mesta a jeho jednotlivých aktivít, riešenie nezohľadňovalo majetkovo - právne vzťahy a nebolo ani vyhovujúcim podkladom pre iniciatívne rozhodovanie orgánov mestskej samosprávy, reagujúcim na nové sociálne potreby a na nové ekonomické podmienky. Preto sa zastupiteľstvo mesta Krompachy v roku 1992 rozhodlo pre obstaranie nového územného plánu mesta.

Vypracovanie územného plánu mesta objednalo mesto Krompachy v Architektonickej kancelárii ARKA, spol. s r.o. Košice svojou objednávkou čí. 192/92 zo dňa 30. septembra 1992. Práce na zhotovení územného plánu sa postupne realizovali na základe obchodnej zmluvy čí. 2015, ktorá bola uzavretá dňa 9. novembra 1992.

1.2. Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu

Územný plán mesta Krompachy je vypracovaný ako principiálne a zásadne nová územnoplánovacia dokumentácia, ktorá vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu sídla, vyhodnotenia potrieb ďalšieho územného rozvoja, prestavby a obnovy mesta, zo zhodnotenia jeho rozvojových možností a jeho územnej a priestorovej disponibility. Nejde teda o aktualizáciu či prepracovanie terajšej ÚPD, ale o vypracovanie novej ÚPD, vychádzajúcej z nových sociálno-ekonomických podmienok a potrieb územného rozvoja mesta a umožňujúcej právnu reguláciu (usmerňovanie) tohto rozvoja. Územným plánom by sa mala založiť dlhodobá koncepcia urbanistického rozvoja mesta, zakotvená v realite možností a obmedzení a usmerňovaná žiadúcnosťou a primeranosťou dlhodobých cieľov tvorby vyváženej mestskej priestorovej štruktúry. Zároveň by nová územnoplánovacia dokumentácia mala mať formu právne záväzného dokumentu - regulačného plánu, ktorý by bol podľa možnosti liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie mestského územného a stavebného rozvoja, opierajúceho sa o autoritu zákonov a o autoritu rozhodnutí orgánov mestskej samosprávy. Takto spracovaný územný plán by definoval hlavné princípy mestskej urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určoval osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja, sanácie a revalorizácie mestského územia. Záväzne by stanovoval regulatívy, vzťahujúce sa k faktorom verejných (mestských) záujmov a k verejným priestorom a funkciám v meste, vymedzoval (alebo i obmedzoval a limitoval) možnosti využitia územia a určoval prípustný spôsob jeho zastavania, resp. intenzity jeho využívania. Zároveň by orientačne vymedzoval plochy rezerv

dlhdoobých koncepčných zámerov a stanovoval i podmienky pre využitie územia a pre výstavbu v priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných (ochranné pásma, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto koncipovaný územný plán má byť otvoreným systémom riešenia priestorových vzťahov, definovania zásad rozvoja mesta a jeho zástavby. Nový územný plán by mal mať prednostne charakter ponuky. Má byť podkladom pre praktickú činnosť mestského stavebného úradu a zároveň tiež podnecovateľom, usmerňovateľom, koordinátorom a regulátoromestskej a občianskej (ekonomickej a mimoekonomickej) aktivity a iniciatívy.

1.3. Vymedzenie riešeného územia a návrhové obdobie územného plánu

Ako územie, určené k riešeniu, bol stanovený sídelný útvar (mesto) Krompachy v hraniciach jeho katastrálneho územia. Katastrálne územie mesta má rozlohu 2.284 ha. Hraničí s katastrami obcí Kaľava, Kolinovce, Slovinky a Spišské Vlachy z okresu Spišská Nová Ves a obcí Gelnica, Kluknava, Richnava a Žakarovce z Gelnického okresu. Celé katastrálne územie je v územnom pláne riešené v meradle 1:10 000. Intenzívne urbanizované časti mesta v rozsahu jeho súvislej zástavby, vrátane navrhovaných plôch územného rozvoja mesta a aktivít v jeho najbližšom zázemí (najmä športovo -rekreačných) je riešené v podrobnostiach meradla 1:5000. Intenzívne urbanizované riešené územie má rozlohu orientačne 320 - 350 ha.

V roku 1991 mali Krompachy podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 8.252 trvalo bývajúcich obyvateľov. Podľa sčítania v máji 2001 sa za posledné desaťročie počet trvalo bývajúcich obyvateľov mesta zvýšil na 8.812. Zastavané územie mesta je rozdelené na 10 urbanistických obvodov.

Širšie územné vzťahy a väzby sú v meradle 1:25000 riešené tak, že vyčerpávajúco a prehľadne dokumentujú postavenie mesta v krajinskej a sídelnej štruktúre údolia Hornádu, vrátane územných väzieb v priestorovej štruktúre jeho reálneho záujmového územia a rovnako výstižne dokumentujú i krajinnú - priestorovú štruktúru mesta a jeho katastra v širších relevantných priestorových súvislostiach.

Návrhovým obdobím územného plánu mesta je rok 2015, dlhodobejší koncepčný výhľad je urbanisticky riešený k roku 2025. Za východiskový (bilančný) sa považuje rok 2001, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a porovnateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov.

1.4. Spôsob vypracovania a prejednávania územného plánu

Vypracovanie územného plánu mesta vychádza z ustanovení zákona čí. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) v znení zákona NR SR čí. 237/2000 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a naň nadväzujúcej vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR čí. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Pretože spracovávanie územného plánu sa začalo v r. 1992, teda pred účinnosťou veľkej novely stavebného zákona, bol po auguste r. 2000 spôsob spracovania a prejednávania územného plánu upravený podľa nových legislatívnych požiadaviek.

V súlade s akceptovanou ponukou zhotoviteľa bol územný plán mesta vypracovaný v nasledovných, na seba nadväzujúcich pracovných fázach:

- prípravné práce, prieskumy a rozbory
- urbanistická štúdia územného rozvoja mesta
- návrh územných a hospodárskych zásad, neskôr nahradený zadáním územného plánu
- návrh riešenia územného plánu mesta

Spôsob a postup vypracovania územného plánu mesta bol oproti štandardnému postupu modifikovaný v tom, že koncept územného plánu bol nahradený vo dvoch rozvojových alternatívach vypracovanou štúdiou územného rozvoja mesta (v súlade s §§ 4 a 21 stavebného zákona), ktorá bola verejnoprávne prerokovaná podľa ustanovení odsekov 3,5 a 6 §-u 21 zákona a po vyhodnotení bola podkladom pre vypracovanie územných a hospodárskych zásad, neskôr zadania pre vypracovanie návrhu územného plánu mesta.

Prípravné práce a prieskumy a rozbory riešeného územia boli začaté v decembri r. 1992 a ukončili sa v marci r. 1993. Na ne kontinuálne nadviazalo vypracovanie alternatívne riešenej urbanistickej štúdie, analyzujúcej a syntetizujúcej potenciálne možnosti ďalšieho územného rozvoja mesta, s doporučením najvhodnejšej formy rozvoja. Štúdia bola ukončená v septembri 1993. Následne bola v meste vystavená a v novembri 1993 verejnoprávne prerokovaná v mestskom zastupiteľstve, s občianskou verejnosťou a dotknutými orgánmi a organizáciami. Podľa výsledkov prerokovania a doporučení, ktoré z neho vzišli, bol v apríli 1994 vypracovaný a následne prerokovaný návrh územných a hospodárskych zásad pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie. Návrh bol schválený mestským zastupiteľstvom.

Po voľbách do samosprávnych orgánov v r. 1994 boli však pre nedostatok finančných prostriedkov práce na návrhu územného plánu mesta dočasne zastavené. V období rokov 1995 - 2000 bolo pre operatívne riadenie urbanistického rozvoja mesta vypracovaných viacero územnoplánovacích podkladov, v apríli roku 1997 bol vypracovaný a následne prejednaný a schválený doplnok platného ÚPN-SÚ Krompachy, ktorým sa navrhoval a riešil rozvoj sústredenej nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite Huba II - III.

V roku 2000 mesto rozhodlo o potrebe dopracovania návrhu územného plánu. Pretože bolo potrebné zosúladiť územnoplánovaciú dokumentáciu s novou legislatívou a zároveň nanovo konkretizovať vstupné údaje (najmä demografické, sociálno - ekonomické a prírodno - krajinné) a požiadavky na riešenie územného plánu, bolo po nevyhnutných doplňujúcich prieskumoch a rozboroch, vrátane doplnenia krajinného - ekologického plánu, vypracované Zadanie územného plánu mesta v zmysle požiadaviek zákona NR SR č. 237/2000 Z.z. Zadanie bolo vypracované v máji 2001 a po verejnoprávnom prerokovaní bolo dňa 28. augusta 2001 schválené uznesením Mestského zastupiteľstva č. 17 E/7.

Schválené Zadanie územného plánu mesta s vyhodnotením pripomienkového konania k urbanistickej štúdii so súborným stanoviskom obstarávateľa boli základnými podkladmi pre vypracovanie návrhu územného plánu.

Návrh územného plánu mesta bol ukončený v júli 2002. Pred jeho schválením bol prerokovaný podľa ustanovení §§ 22-25 stavebného zákona. S návrhom územného plánu bola verejnosť oboznámená v zmysle odst. I § 22 zákona. Návrh územného plánu bol prerokovaný na zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 25. júna 2002. S dotknutými orgánmi a organizáciami bol návrh prejednaný v septembri 2002.

Všetky vyjadrenia a stanoviská z verejnoprávneho prerokovania urbanistickej štúdie, územných a hospodárskych zásad, zadania územného plánu a návrhu územného

plánu, spolu s vyhodnotením pripomienok a stanoviskom obstarávateľa k nim, sú v časti D (doklady) súčasťou elaborátu územného plánu mesta.

1.5. Zhodnotenie súladu riešenia územného plánu mesta s jeho zadaním a s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou

Pri prerokovaní návrhu územného plánu v orgánoch mestskej samosprávy a v odborných orgánoch mesta bol konštatovaný súlad navrhovaného riešenia územného plánu s jeho Zadaním.

V návrhu územného plánu mesta sa (oproti zadaniu) na základe výsledkov sčítania obyvateľstva, domov a bytov v r. 2001 upresnili tendencie prognózneho rastu mesta a následne i požiadavky a potreby jeho územného rozvoja. Zámery a potreby rozvoja mesta boli konzultačne prejednané s orgánmi ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Tak isto boli podrobnejšie konzultované rozvojové zámery nadradenej verejnej dopravnej vybavenosti (štátne cesty, železnice) a verejnej technickej vybavenosti (diaľkové elektrorozvody, zariadenia spojov, zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie územia) a ochrany územia pred veľkými vodami. Požiadavky na aktuálne a výhľadové potreby mesta boli zosúladňované s územno - technickými možnosťami, s požiadavkami ochrany a rehabilitácie krajinného a prírodného prostredia, ochrany a tvorby životného prostredia a zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja.

Pri spracovávaní návrhu územného plánu sa pozitívne prejavila kontinuita riešenia dielčích rozvojových a územnoplánovacích zámerov (urbanistické štúdie, územnoplánovacie podklady) a miestneho územného systému ekologickej stability so zámermi dlhodobého rozvoja mesta tak, ako sú premietnuté v urbanistickej koncepcii územného plánu mesta.

V rámci celoštátne koordinovaného vypracovávania ÚPD vyšších regionálnych zoskupení bol v roku 1998 vypracovaný a následne i prejednaný a vládou Slovenskej republiky schválený Územný plán VÚC Košického kraja. Tento územný plán je vo svojich záväzných častiach (regulatívach funkčného a priestorového usporiadania územia), uvedených v nariadení vlády SR č. 281/1998 Z.z., záväzným podkladom pre vypracovávanie územnoplánovacej dokumentácie nižších stupňov - obcí a zón. Koncepciou tohoto územného plánu sa v priestore Krompách o.i. navrhuje a rieši zámer preložky štátnej cesty II/547 v prietahu mestom a premiestnenie 110 kV elektrovedenia č. 6810 z Krompách do Prakoviec zo zastavaného územia mesta. Požaduje sa vytvoriť v Krompachoch podmienky pre územný rozvoj mestského osídlenia stredného typu, ležiaceho na hlavnej rozvojovej osi Košického kraja. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky sa priestor Krompachy - Plejsy klasifikuje ako priestor medzinárodného významu, s požiadavkou vytvoriť územno - technické podmienky pre jeho ďalší rozvoj.

Zároveň sa v záväzných regulatívach ÚPN VÚC požaduje postupné odstraňovanie v Krompachoch koncentrovaných environmentálnych dlhov a ekologických záťaží, zabezpečenie ochrany intravilánu mesta pred veľkými vodami a ochrana koridorov pre zásobovanie mesta pitnou vodou v prívode od Spišskej Novej Vsi, prívodu vody z vrtov v Svätójánskom údolí, a pre skupinovú kanalizáciu s využitím ČOV Krompachy i pre ďalšie obce.

Všetky požiadavky záväzných regulatívov ÚPN VÚC Košického kraja sú rešpektované do návrhu územného plánu primerane premietnuté. Nepovažovalo sa však (s prihliadnutím na akútne potreby mesta) za časovo reálne riešenie zásobovania pitnou vodou zo Spišského skupinového vodovodu - navrhuje sa využívanie prameňov v Lacemberskej doline, v súlade s koncepciou VsVaK - Hydroconsult. Návrh ÚPN mesta okrem spoločnej kanalizácie so Slovinkami uvažuje i s napojením Kolinoviec, Richnavy, Kluknavy a Hrišoviec na Krompašskú ČOV.

1.6. Údaje o použitých územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii

Pre vypracovanie návrhu územného plánu mesta Krompachy boli použité najmä tieto podklady :

- schválené zadanie pre vypracovanie návrhu územného plánu mesta
- zdokumentované výsledky prejednávania variantnej urbanistickej štúdie územného rozvoja mesta so stanoviskom obstarávateľa k nim (ARKA Košice, 1994)
- prieskumy a rozbor k tejto územnoplánovacej dokumentácii (ARKA Košice, 1993)
- doplňujúce prieskumy a rozbor (ARKA Košice, 2001)
- územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košického kraja, vrátane záväznej časti ÚPN-VÚC, schválenej nariadením vlády SR čis. 281/1998 Z.z. (Urban, v.o.s. Košice, 1998)
- územný plán sídelného útvaru (ÚPN-SÚ) Krompachy, schválený uznesením býv. R-ONV Spišská Nová Ves čis. 40/c zo dňa 18.5.1990 (Stavoprojekt Košice, 1988)
- doplnok ÚPN-SÚ Krompachy, schválený uznesením MZ Krompachy, čis. 19e/1 zo dňa 4.11.1997 (ARKA Košice, 1997)
- návrh miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) k.ú. Krompachy (ARKA Košice, SZOPK Spišská Nová Ves, 1998)
- environmentálny akčný program ohrozenej oblasti „Stredný Spiš“ (SAŽP, Banská Bystrica, Košice, 1997)
- koncepcia rozvoja bývania v meste Krompachy (ARKA Košice, 1996)
- analýza možností lokalizácie výrobných aktivít v meste Krompachy (ARKA Košice, 2000).
- ÚPN-Z sústredenej výstavby rodinných domov Krompachy - Huba II/1 (ARKA Košice, 1997)
- UAŠ sociálneho bývania Krompachy - Hornádska kolónia (ARKA Košice, 1999)
- ÚPN-Z prímestskej rekreačnej oblasti Krompachy - Plejsy (ENTO Košice, 1993)
- štúdiá Programu modernizácie železničnej trate Bratislava - Žilina - Košice (ŽSR Košice)
- výsledky sčítania ľudu, domov a bytov, okres Spišská Nová Ves, obec Krompachy, cenzus 1991, 2001 (Štatistický úrad SR, Krajská správa Košice).

Kompletný zoznam ostatných dielčích podkladov, najmä odvetvového charakteru, je uvedený v elaboráte prípravných prác k tomuto územnému plánu.

1.7. Mapové podklady

Pre vypracovanie návrhu územného plánu mesta boli z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, Geodetického a kartografického ústavu, Mapová služba Košice, získané nasledovné mapové podklady:

- technicko - hospodárska mapa (THM) m 1:1000, v rozsahu celého zastavaného územia mesta Krompachy

- štátna mapa odvodená (ŠMO 5) m 1:5000, v rozsahu celého katastrálneho územia mesta Krompachy

- základné mapy SR (ZM 10) v m 1:10 000 a (ZM 25) v m 1:25 000 v rozsahu katastrov Krompách a okolitých obcí, ktoré vytvárajú záujmové územie mesta

Územný plán mesta je vypracovaný na listoch základnej mapy SR v m 1:10 000 (katastrálne územie) a na digitalizovaných generalizovaných mapových podkladoch v m 1:5000 (podrobnejšie riešenie zastavaného územia mesta). Digitalizáciu týchto máp zabezpečila architektonická kancelária ARKA, spol. s r.o. Košice. Pretože väčšina disponibilných máp v m 1:5000 zobrazuje stav zástavby spred roku 1970, boli mapy reambulované na súčasný stav podľa podkladov Urbanistického strediska Stavoprojektu Košice z roku 1988, a následne upravené podľa súčasného stavu (rok 2001). Táto reambulácia a úpravy sú však len približné, a digitalizovaný mapový podklad je použiteľný iba pre vypracovávanie ÚPD a ÚPP.

Širšie územné vzťahy a väzby v rozsahu reálneho záujmového územia mesta sú vypracované na štandardnom mapovom podklade základnej mapy SR v m 1:25 000.

2. Základná charakteristika mesta a jeho katastrálneho územia

Krompachy sú sídelným útvarom mestského typu, výrazne priemyselno - obytného charakteru. Nachádzajú sa v Košickom kraji, na východnom okraji okresu Spišská Nová Ves, v údolí rieky Hornád a jeho pravostranného prítoku - Slovinského potoka, na styku Slovenského rudohoria s pohorím Braniska.

Mesto Krompachy, podľa Konceptie urbanizácie Slovenska klasifikované ako ťažisko osídlenia regionálneho významu, svojou vybavenosťou zabezpečuje základné potreby obyvateľov mesta a ďalších šiestich obcí svojho užšieho záujmového územia. Jeho širšie záujmové územie zahŕňa i ďalších šesť obcí spádového územia Spišských Vlách, predovšetkým dochádzkou za vyššou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami.

Katastrálne územie mesta má výmeru 2.284 ha. Chotár je, s výnimkou údolných nív, zväčša zalesnený, s prevládajúcimi smrekovými lesmi. Údolím Hornádu vedú cez sídlo dôležité celorepublikové i regionálne komunikačné trasy - železničná trať čí. 180 (C-E 40) z Čiernej nad Tisou do Žiliny a štátna cesta II/547 z Košíc, ktorá sa v Spišskom Podhradí pripája na cestu I/18 zo Žiliny do Prešova (výhľadovo i na diaľnicu D1 Trenčín - Košice), a v Spišských Vlachoch na štátnu cestu II/536, vedúcu do Spišskej Novej Vsi. Sídla v spádovom území mesta sú s Krompachmi prepojené najmä prostredníctvom týchto ciest a na ne nadväzujúcich ciest nižších kategórií.

Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 1991 mali Krompachy 8.252 trvalo bývajúcich obyvateľov. Do cenzu v máji 2001 sa ich počet zvýšil na 8.812, s mierou decéniového rastu 106,79 %. V užšom záujmovom území mesta bývalo v tom istom čase 15.533 obyvateľov, vrátane Krompách.

Obytná zástavba s väčšinou zariadení základnej a vyššej občianskej vybavenosti je koncentrovaná najmä v údolí Slovinského potoka, s ťažiskom v pôvodnom historickom jadre mesta - pri Hlavnej ulici a na Námestí Slobody. Pôvodné fabrické kolónie sú rozptýlené najmä v Hornádskom údolí. Priemyselné výrobné zariadenia sú koncentrované v údolí Hornádu a majú poväčšine charakter ťažkého priemyslu hutníckeho a kovorobného, zčasti však i finálnej spotrebnej výroby a medziproduktov, najmä elektrotechnického charakteru. V súčasnosti je priemyselná výroba v meste v značnom útlme.

Mesto je vybavené základnou technickou infraštruktúrou. je centrálné zásobované vodou a plynom, elektrifikované, a s prevažne vybudovanou mestskou kanalizáciou. Nové obytné súbory a väčšie vybavenostné areály sú centrálné vykurované zo sídliskových a domových kotolní.

Pôvodné kvalitné prírodné prostredie, obklopujúce mesto, je výrazne poznamenané negatívnymi vplyvmi predchádzajúcej výrobnej činnosti priemyselných prevádzok. Krompašský sídelný priestor bol spolu s priestorom Rudnianskym a Spišskonovoveským ako tzv. „Stredný Spiš“ zaradený medzi osobitne postihnuté a zvlášť sledované priestory v SR s ohrozeným životným prostredím.

Aj napriek tomu je charakter prírodného prostredia Krompách a ich okolia, ktoré je prevažne lesnaté, priaznivý z hľadiska možností každodennej rekreácie a zotavenia obyvateľstva.

Atraktívny je i v nadregionálnych súvislostiach, najmä aktivitami zimnej rekreácie, športu a cestovného ruchu. Časti prírodného zázemia v katastri mesta majú vysoké krajinárske a biologické hodnoty.

3. Záujmové územie mesta a jeho širšie územné vzťahy

Za záujmové územie mesta je pre účely územnoplánovacej dokumentácie možné pokladať sústavu obcí, pre ktoré sú Kropachy prirodzeným ťažiskom a centrom dochádzky za základnou a vyššou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami. Za užšie spádové územie, a tým i záujmové územie Kropach možno považovať zoskupenie obcí Slovinky, Kolinovce, Kaľava (z okresu Spišská Nová Ves) a Richnava, Kluknava a Hrišovce (v súčasnosti administratívne prináležiace do Gelnického okresu). Obce sú od Kropach (stred mesta) po cestných komunikáciách vzdialené od 4,0 km (Kolinovce) až po 14,0 km (Hrišovce). Úhrnná výmera ich katastrov je 13.004 ha a podľa výsledkov posledného cenzu v r. 2001 mali, vrátane Kropach, 15.533 trvalo bývajúcich obyvateľov.

Širšie záujmové územie Kropach zahŕňa i obce spádového územia Spišských Vlách - Bystrany, Olnavu, Olšávku, Slatvinu, Vojkovce a Žehru. Vrátnane Spišských Vlách majú tieto obce spolu 9.477 obyvateľov. Celé širšie záujmové územie Kropach má takto 25.010 trvale bývajúcich obyvateľov a zaberá 21.996 ha rozlohy katastrov.

Väčšina sídiel oboch záujmových území má charakter poľnohospodárskych obcí, s prevažujúcou obytnou funkciou. Jediné Spišské Vláchy sú sídlom, ktoré sa spôsobom novej zástavby a vybavenosťou blížili mestskému charakteru, a obec Slovinky má charakter priemyselno - obytný. Väčšina rozlohy katastrov obcí je výrazne zalesnená, alebo sa rozkladajú v odlesnených poriečnych nivách, ktoré sú poľnohospodársky využívané.

Dopravno - urbanizačnou osou záujmového územia mesta sú štátne cesty II/547 a II/536, idúce zväčša v súbehu s Hornádom a so železničnou traťou, na ktoré sa odnožovito napájajú obce v bočných údoliach a vo vyšších terénnych polohách.

Usporiadanie záujmových území mesta je zrejmé z priloženej grafickej schémy.

Bilancie obývanosti v záujmových územiach sú nasledovné :

a/ užšie záujmové územie mesta

obec/mesto	výmera katastra v ha	počet obyvateľov	
		31.3.1991	26.5.2001
Kropachy	2.284 ha	8.252 obyv.	8.812 obyv.
Hrišovce	797	319	319
Kaľava	444	409	423
Kolinovce	468	512	583
Kluknava	3.397	1.768	1.679
Richnava	969	1.340	1.850
Slovinky	4.645	1.799	1.867
spolu :	<u>13.004 ha</u>	<u>14.399 obyv.</u>	<u>15.533 obyv.</u>
spolu bez Kropach :	10.720 ha	6.147 obyv.	6.721 obyv.

b/ obce širšieho záujmového územia

Bystrany	783 ha	1.940 obyv.	2.523 obyv.
Olcava	1.521	911	973
Oľšavka	303	188	193
Slatvina	442	286	294
Spišské Vlachy	4.221	3.372	3.518
Vojkovce	753	432	460
<u>Žehra</u>	<u>969</u>	<u>1.126</u>	<u>1.516</u>
spolu :	8.992 ha	8.255 obyv.	9.477 obyv.
celkom (a+b):	<u>21.996 ha</u>	<u>22.654 obyv.</u>	<u>25.010 obyv.</u>

Všetky obce v záujmovom území, s výnimkou Kluknavy a Hrišoviec, mali v poslednom desaťročí rastúci počet obyvateľov, najvýraznejšie v Bystranoch, v Žehre a v Richnave. V užšom záujmovom území Krompách počet trvale bývajúcich obyvateľov za toto obdobie vzrástol na 107,88 %, v širšom záujmovom území na 110,40 %.

4. Predpoklady a možnosti ďalšieho územného rozvoja mesta

Možnosti ďalšieho územného rozvoja Krompách sú predurčované a ovplyvňované celým radom prírodných, geografických, sociálnych, ekonomických, územných a územnotechnických predpokladov, väzieb, limitov a ovplyvnení, ktoré je pre určenie výhľadových možností a spôsobu územného rozvoja mesta a jeho urbanistického usporiadania potrebné aspoň náznakovo analyzovať.

4.1. Prírodné podmienky

Mesto Krompachy leží v strednej časti údolia rieky Hornád v nadmorskej výške od 360 m.n.m. (východný okraj mesta a priemyselnej zóny) do 450 m.n.m. (južný okraj mesta, obytná zóna smerom na Plejsy a osídlenie v doline Jarček). Hornád je hlavným tokom okresu Spišská Nová Ves, odvodňujúci Hornádsku kotlinu a priľahlé časti Volovských vrchov, Levočských vrchov a Braniska. Tvorí prirodzenú os mesta, pričom podstatná časť intravilánu leží na jeho pravom brehu a v údolí Slovinského potoka. Údolie rieky je charakteristické profilom širokého U až zarezaného V, vyskytujú sa v ňom slabo vyvinuté riečne terasy. Extravilán mesta tvorí submontánna až montánna pahorkatinová lesno-lúčna krajina, pričom lúčne časti sú sústredené prevažne v bezprostrednom okolí mesta a lokálne časti pozdĺž vodných tokov i vo väčšej vzdialenosti, a aj v kompaktnej ploche lesov, obklopujúcich poľnohospodársku krajinu bezprostredného okolia intravilánu, sa nachádza viacero menších i väčších lúčnych enkláv. Katastrálne územie siaha na juhu za Krompašský vrch (1025 m.n.m.), pričom ho obchádza zo západnej strany a dosahuje kótu 833 m n. m. na jeho južnom hrebeni, hranica prebieha ďalej severozápadným smerom do údolia Slovinského potoka, z neho vybieha hrebeňom na Bielu Skalu (926 m n. m.), na krátkom úseku zachádza do vnútra planiny Galmusu, otáča sa na sever a prebieha východným okrajom Galmusu do sedla medzi kótami Kobyla (847 m.n.m.) a kótou 812 m.n.m., kde sa stáča smerom na východ a hrebeňom prebieha ku kóte Líščí vrch (622 m.n.m.) a údolím potoka Brezarovec zbieha k Hornádu. Smerom na sever pokračuje po toku Hornádu, odkiaľ z výrazného ohybu pred Kolinovcami vybieha na hrebeň lokality Dubie po kótu 582 m.n.m., od ktorej sa stáča smerom na juh späť do údolia Hornádu. Okrajom alúvia pokračuje smerom na východ, kde sa na okraji priemyselnej zóny stáča na juh, okrajom lesa prebieha na kóty 474 m.n.m. a 651 m.n.m., z ktorej zbieha do údolia Záhorskeho potoka a na opačnú stranu údolia na hrebeň za kótou 567 m.n.m., odkiaľ plynule pokračuje juhozápadným smerom hrebeňmi a okrajom doliny Žakarovského potoka k východnému bodu za Krompašským vrchom.

4.1.1. Geologické pomery

Geologická stavba územia

V zmysle geologického členenia Západných Karpát patrí územie Krompách do oblasti 6 Gemerské pásmo podoblasti 6C Galmus, južný okraj územia v širšej oblasti Krompašského vrchu patrí do podoblasti 6A Spišsko-gemerské rudohorie. Geologická stavba predmetného územia je pomerne zložitá. Uplatňujú sa v nej paleozoické horniny. Územie je tvorené horninami tzv. krompašskej a rakoveckej skupiny. Hranica medzi nimi

prebieha v južnej časti územia. Z rakoveckej skupiny, tvorenej horninami stredného až vrchného devónu, zasahuje do územia sykavské súvrstvie. V nadloží permu krompašskej skupiny, ktorú v území reprezentuje petrovohorské súvrstvie, sú vyvinuté sedimenty mezozoika. Najmä v alúviu Hornádu a Slovinského potoka, ale aj v oblasti Krompaškého vrchu sa uplatňuje aj kvartér.

Z hľadiska inžiniersko-geologického rajónovania leží predmetné územie v oblasti jadrových stredohorí regiónu jadrových pohorí. Horniny patria medzi skalné a poloskalné, v alúviu Hornádu medzi štrkovité zeminy. Z hľadiska litologickej klasifikácie patria horniny predštvrtohorného podkladu v údolí Hornádu do litologického komplexu sedimentov so striedaním ílovitých a piesčitých hornín, do litologického typu ílovce, slieňovce a pieskovce, pokryvné útvary do komplexu štvrtohorných sedimentov riečnych – v dne dolín, do litologického typu piesčité štrky (zväčša s hlinitým pokryvom). V oblasti Galmusu západne od Slovinského potoka sú to sedimenty karbonátové, litologický typ - vápence a slieňovce. Vo zvyšnej časti územia sa striedajú metamorfity – nízkometamorfované bridlice a metamorfity masívne a zbridičnatené.

Tektonika územia

Tektonika širšieho územia je výsledkom viacerých orogenetických fáz, najmä fázy hercýnskeho a alpínskeho orogenetického cyklu. Obe geologické skupiny, tvoriace podklad územia, patria z tektonického hľadiska k paleohercýnským jednotkám predalpínskych komplexov a tvorené sú acidnými a bázickými predalpínskymi a paleoalpínskymi vulkanitmi a predalpínsky až výrazne alpínsky metamorfovanými metamorfítmi.

Hydrogeológia územia

Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska leží územie v hydrogeologickom rajóne G 119 Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu. Budujú ho vzájomne sa striedajúce horniny paleozoika – fylity, porfyroidy, diabázy a pieskovce. Tento komplex hornín je minimálne zvodnený a má malú priepustnosť, čo nevytvára podmienky pre sústredenie väčšieho množstva podzemných vôd. Ich režim je navyše narušený banskou činnosťou (KOLEKTÍV, 1992c). Z hľadiska typizácie podzemnej vody leží predmetné územie v oblasti, kde je podzemná voda dopĺňaná iba zo zrážok. Podľa pôvodu rozpustených látok patrí podzemná voda na území k ú. Kropachy medzi vody petrogénne do hydrogeochemickej skupiny vôd silikátogénnych a silikátovo-karbonátogénnych, menej silikátovo-sulfidogénnych, Ca – Mg – Na – HCO₃ – SO₄ chemického zloženia s mineralizáciou 70 – 350 mg.l⁻¹, v sedimentoch spodného triasu a metamorfitech paleozoika, prevažne sedimentárneho pôvodu, s puklinovou priepustnosťou. Na západnom okraji a v južnej časti doliny potoka Jarček sú vody karbonátogénne, Ca – Mg – HCO₃ chemického zloženia s mineralizáciou 250 – 500 mg.l⁻¹, vo vápencovo-dolomitických kolektoroch mezozoika, s puklinovou a puklinovo-krasovou priepustnosťou. V severnej časti doliny prevládajú vody sulfátogénne a karbonátovo-sulfátogénne, Ca – Mg – SO₄ – HCO₃ chemického zloženia, s mineralizáciou > 500 mg.l⁻¹ v sádrovcovonosných súvrstviach permu, werfenu a keupru, s puklinovou priepustnosťou. V nive Hornádu a Slovinského potoka sú podzemné vody fluviogénne, Ca – Mg – Na – HCO₃ – SO₄ chemického zloženia, s mineralizáciou 200 – 600 mg.l⁻¹, vo fluviálnych sedimentoch dnovej výplne a riečnych terás, s medzizrnovou priepustnosťou. Hĺbka hladiny podzemnej vody dosahuje 2 – 10 m.

4.1.2. Geomorfológia územia

V súvislosti s vyššie uvedenými poznatkami je zrejmy aj pomerne zložitý a rôznorodý vývoj povrchu územia. Energia reliéfu územia sa pohybuje od stredne rezaného reliéfu v oblasti mesta a v údolí Hornádu, cez hlboko rezaný reliéf širšieho okolia mesta a prevažnej časti extravilánu, až po veľmi hlboko rezaný reliéf v širšej oblasti Krompaškého vrchu. Horizontálna členitosť reliéfu je od 1,75 do 2,5 km na km² v prevažnej časti územia a od 1,25 do 1,75 km na km² v okrajovej vo východnej časti údolia Hornádu a v oblasti Krompaškého vrchu. Horniny v extraviláne Krompách majú z hľadiska morfolologickej hodnoty II. stupeň odolnosti. Z hľadiska morfoštruktúry patrí územie k morfoštruktúram semimasívneho mierne vyklenutého bloku morfoštruktúrneho typu semimasívnej morfoštruktúry Slovenského rudohoria a negatívnej morfoštruktúre depresie kotlín vrásovo-blokovej fatransko-tatranskej morfoštruktúry morfoštruktúr Vnútorých Západných Karpát. Z hľadiska súčasných reliéfových procesov leží prevažná časť územia v oblasti silných fluvialných erózných procesov so silnou hĺbkovou eróziou, kde prebieha stredne silný až silný pohyb hmôt po svahoch v horskom prostredí, západný okraj v oblasti fluvialno-krasového procesu s tvorbou krasových a polokrasových foriem a zovretých dolín. V údolí Hornádu prebieha fluvialny akumuláčno-erózný proces.

Z geomorfologického hľadiska má záujmové územie Krompách prevažne hornatinový reliéf, v oblasti doliny Záhorského potoka reliéf vrchovinový. Širšie okolie údolia Hornádu a ústia doliny Slovinského potoka má reliéf kotlinových pahorkatín až pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Samotné údolie Hornádu má charakter doliny s nivou, prítoky tvoria hlboké V doliny bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou. V časti údolia Hornádu západne od mesta na pravej strane sú stredné riečne terasy. Z typologického hľadiska patrí reliéf predmetného územia k viacerým typom. V širšom okolí Krompách sa v rámci eróznodenudačného reliéfu vyskytuje pedimentový fluvialno-denudačný reliéf sedimentovej rezanej pahorkatiny, vo zvyšnej časti územia fluvialne rezaný rázsochový reliéf fluvialne rezanej vysočiny, v oblasti doliny Záhorského potoka a na južnom okraji územia fluvialne rezanej vrchoviny, pričom z hľadiska morfoštruktúrneho triedenia ide zväčša o reliéf na slabo metamorfovaných štruktúrach so stredným uplatnením litológie, na západnom okraji reliéf na príkrovovo-vrásových karbonátových štruktúrach so silným uplatnením litológie reliéfu semimasívnej vrásovo-kryhovej štruktúry, severné okraje patria k reliéfu na polygenetických sedimentoch slabo spevnených až sypkých štruktúr so slabým uplatnením litológie priekopových prepahlín a morfotektonických depresíí.

Z hľadiska stability voči svahovým deformáciám je predmetné územie zaradené do viacerých podrajónov rajónu stabilných území, v malej miere sa vyskytuje aj rajón podmiennečne stabilných území.

Geomorfologické členenie

Podľa MAZÚRA, LUKNIŠA (1986) leží územie na rozhraní oblastí Slovenské rudohorie, v celku Volovské vrchy a jeho oddieli Hnilecké vrchy, a Fatransko-tatranskej oblasti, v celku Hornádska kotlina, oddieli Hornádske podolie a jeho časti Kluknavská kotlina. Hranica medzi oboma oblasťami prebieha južne od rieky Hornád po južnom okraji alúvia, pričom oblasť Slovenského rudohoria leží južne od nej. Západná polovica územia, ležiaceho v oddiele Hnilecké vrchy, patrí k jeho časti Galmus.

4.1.3. Pôdne pomery

Z hľadiska pôdnogeografického členenia je územie Krompách zaradené do pôdnogeografického regiónu 16 - tvorba pôd na zvetralinách pevných hornín s výraznou acidifikáciou a bez diferenciácie profilu. Z typologického hľadiska ide o hnedé pôdy výrazne nenasýtené (oligobázické), na pravej strane údolia Slovinského potoka až hnedé pôdy podzolované, v oblasti Galmusu rendziny a rendziny hnedé. Celkový obsah draslíka a fosforu do hĺbky 50 cm je malý (15 000 – 19 999 ppmK), obsah prístupného draslíka a fosforu do hĺbky 50 cm je nedostatočný. Obsah humusu je zväčša 400 – 500 t.ha⁻¹, na južnom okraji územia je plocha s obsahom humusu v rozpätí 300 – 400 t.ha⁻¹, na severnom okraji plochy s obsahom humusu v rozpätí od 100 do 200 a od 200 do 300 t.ha⁻¹. Pôda s obsahom humusu nad 0,5 % dosahuje hĺbku 30 – 60 cm, kvalita humusu je prevažne zlá. Prevládajúca pôdna reakcia je kyslá (4,5 – 5,5 pH KCl), v oblasti Krompaškého vrchu majú pôdy reakciu silno kyslú (pod 4,5 pH KCl), v oblasti Galmusu je reakcia neutrálna (6,5 – 7,2 pH). CaCO₃ sa v pôdnom profile v koncentrácii nad 0,3 % prakticky nevyskytuje, len v oblasti Galmusu sa vyskytuje v celom profile. Maximálna sorpčná kapacita T je stredná (12 – 25 mekv. 0,1 kg⁻¹ pôdy), sorpčný komplex V je slabo nasýtený (50 – 75 %), v oblasti Galmusu nasýtený (75 – 90 %). Z hľadiska zrnitosti ide o pôdy piesočnato-hlinité až hlinité, v oblasti nivy Hornádu a širšom okolí alúvia Slovinského potoka hlinité, z hľadiska skeletnatosti sú v údoliach tokov bez skeletu až slabo skeletnaté, inde stredne skeletnaté.

Pôdy v predmetnej oblasti patria do skupiny pôd melanických (rendziny, rankre), hnedých (kambizeme) a nivných. Pôdotvornými substrátmi sú gluvialno - aluviálne sedimenty, metamorfované a sedimentárne horniny.

4.1.4. Klimatológia

Z klimatického hľadiska leží mesto Krompachy v mierne teplom, vlhkom dolinovom okrsku so studenou zimou, v mierne vlhkej podoblasti mierne teplej oblasti, charakterizovanej počtom letných dní pod 50, priemernou júlovou teplotou nad 16°C a priemernou januárovou teplotou pod -5°C. Z hľadiska klimatografického členenia leží v mierne teplej kotlinovej klíme s veľkou inverziou teplôt, vlhkej až veľmi vlhkej.

Poloha mesta v uzavretej, pomerne tesnej kotlině zapríčiňuje značnú zotrvačnosť počasia. To znamená, že nová vzduchová hmota preniká do kotliny len veľmi pomaly a ráz počasia sa udrží niekoľko dní. Terén taktiež uspôsobuje smer prevládajúcich vetrov, ktoré sú prevažne západné a východné. Pri prevládajúcom západnom prúdení je údolie Hornádu dobre ventilované.

Početnosť a smery vetrov sú podľa dlhodobého priemeru nasledovné :

<u>směr vetra</u>	<u>S</u>	<u>SV</u>	<u>V</u>	<u>JV</u>	<u>J</u>	<u>JZ</u>	<u>Z</u>	<u>SZ</u>	
častot' v %	1,5	5,2	14,3	2,1		2,1	8,4	15,1	4,8

Priemerný podiel bezvetria je 46,5 %.

Podľa mikroklimatických prieskumov sa obytné územie, ležiace na dne údolia, nachádza v inverznej polohe, spôsobenej jeho kotlinovou polohou. Inverzia siaha od dna údolia až do výšky cca 380 - 400 m.n.m.

Inverznou polohou je spôsobený aj pomerne značný rozdiel medzi najteplejším a najstudenším mesiacom (23,2 °C) a dĺžka obdobia vykurovania, ktorá trvá spolu 210 dní (s vonkajšou teplotou pod 10°C).

Teploty pod 0°C trvajú v dlhodobom priemere 96 dní.

Priemerné teploty vzduchu sú v jednotlivých mesiacoch roku nasledovné :

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
-6,2	-3,6	2,2	7,4	12,9	15,7	17,0	16,6	12,7	7,2	2,1	-2,9	+6,8

Počet dní s teplotnou inverziou s hrúbkou pod 300 m :

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
11,3	13	8,3	1,1	-	-	-	-	-	3,0	4,9	10,1	51,7

Počet dní s čiastočnou teplotnou inverziou :

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
16,7	13,3	10,9	15,3	16,0	14,0	14,9	13,7	14,1	16,0	9,7	12,9	167,5

Nepriaznivé polozenie mesta v kotlinovej polohe ešte zhoršujú inverzné situácie hlavne v zimnom období, ktoré môžu byť zosilnené stekaním studeného vzduchu do údolia. To znamená, že nad vrstvou studeného vzduchu sa rozprestiera teplejšia vzduchová vrstva, ktorá zabraňuje vertikálnemu pohybu ovzdušia. V letnom období sú rozptylové možnosti priaznivejšie ako v zime, nakoľko výstupné prúdenie je stabilnejšie - zohriate vzduchové hmoty prudko stúpajú. Vzhľadom na polohu mesta sa však inverzné situácie môžu vytvárať aj v letnom období, najmä v nočných a včasných ranných hodinách.

Na území Krompách prevládajú zrážky v letnom období a ich intenzita býva pomerne veľká.

Priemerný úhrn zrážok podľa mesiacov a za rok je nasledovný :

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
26	26	32	41	71	86	88	76	55	48	45	29	625 mm

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu dosahuje tieto hodnoty :

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
85	82	79	75	74	75	74	78	78	83	86	87	80%

Ako to vyplýva z tzv. Walterovho klímogramu z meteorologickej stanice Spišské Vlachy, v rokoch 1980 - 1990 nastalo v oblasti v rokoch 1980 - 1990 trikrát tzv. „suché“ obdobie, keď krivka zrážok klesla pod krivku teplôt.

4.1.5. Vodstvo

Povrchové vody sú odvodňované Hornádom a jeho prítokmi, územie patrí do povodia Hornádu. Z hľadiska dĺžky tokov na 1 km² je územie začlenené do viacerých stupňov. Severná časť územia v okolí Kropáč a jeho južný okraj leží v stupni 1500 – 2000 m.km², zvyšná časť je rozdelená do stupňov do 100 m.km² a 1000 – 1500 m.km². Z hľadiska režimu odtoku leží predmetné územie v oblasti stredohorskej so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku, s akumuláciou v období XI – II, vysokou vodnosťou III – V, najvyšším Q_{max} IV, najnižším Q_{max} I – II a IX – X a mierne výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy, severný okraj zasahuje do oblasti vrchovinná-nížinnej s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku, s akumuláciou v období XII – II, vysokou vodnosťou III – IV, najvyšším Q_{max} III, najnižším Q_{max} IX a výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy. Začiatok ľadových úkazov na tokoch (priemer za obdobie 1927 – 1956) je 1. – 20. XII., koniec 1. - 10. III., začiatok zamŕzania tokov 21. - 31. XII., koniec zamŕzania 21. – 28. II.

4.1.6. Rudné výskyty a ložiská

Širšia oblasť Kropáč je zaujímavá ako z geologickej, tak i ložiskovo-mineralogickej stránky a je významnou surovinou bázou medených rúd.

Južne od Kropáč sa nachádza niekoľko žilných ťahov siderit - sulfidickej mineralizácie, ktoré boli už v minulosti predmetom baníckeho podnikania. Vyčleniť tu možno žilník Záhura, žilník klippenbergsko-žakarovský a žilník slovinskej Hrubej žily.

Žilník Záhura je dlhý približne 5 km a v smere východ - západ sa tiahne južne od Kropáč od Bielej skaly cez Slovinský potok na Zahuru, ku štôlni Lucia. Obsahuje hlavne siderit, ale aj spekularit, turmalín a baryt. V minulosti sa tieto žily intenzívne kutali a čiastočne aj ťažili.

Žilník klippenbergsko-žakarovský je vyvinutý asi 2 km južnejšie od žilníka Záhura už v horninách rakoveckej série a má podobne V-Z smer s úklonom k juhu pod uhlom 60-85°. Hlavnou žilou tohto žilníka je Hrubá žakarovsko-klippenbergská žila. Smerná dĺžka žilníka je tiež asi 5 km a šírka žilného pásma sa pohybovala od 40-50 m s mocnosťou od 1-30 m. Najväčšie mocnosti boli pod vrcholom Klippbergu (terajšie pomenovanie - Kropašský vrch) a v strednej časti ložiska, t.j. v okolí hlavnej šachty. Hlavnú výplň ložiska tvoril siderit, podradnejšie boli zastúpené aj sulfidické minerály, chalkopyrit, tetraedrit, pyrit, menej galenit a sfalerit. Na žilnom ťahu vznikol typický železný kobúk, tvorený limonitom a v malom množstve tu pristupovali ďalšie minerály, a to baryt, ankerit, kalcit, rumelka, malachit a azurit. Rudy tohto žilného ťahu boli rudnou bázou hutníctva v Kropáčoch až do prvej svetovej vojny.

V nadloží i podloží Hrubej žily je celý rad odžiliel, ktoré sú pre malú mocnosť a krátky smerný a hĺbkový dosah menej významné.

Žilník slovinskej Hrubej žily je najdôležitejším žilným ťahom celej oblasti južne od Kropáč. Ide v podstate o niekoľko priestorovo zblížených rudných žil. Os žilníka v celej jeho dĺžke predstavuje Hrubá žila. Zo sprievodných žil majú najväčší význam Stredná, Podložná, Severná, Nadložná, Stredná dorotejská a „S“ žila.

Hrubá žila má smer SVV-JZZ so sklonom 50 - 90° k juhu. Jej overená smerná dĺžka je 4,5 km a doteraz zistený hĺbkový dosah 500 m. Priemerná mocnosť je 2,5 m a maximálna až 11 m. Odžilky majú spravidla menšie mocnosti 0,5 - 1,5 m.

Žilník slovinskej Hrubej žily je vyvinutý v západnej časti na tektonickom rozhraní rakoveckej a gelnickej série a východným smerom prechádza do hornín gelnickej série. Žilná výplň jednotlivých žil tohto žilníka pozostáva zo sideritu a kremeňa, ale už oveľa viac sa uplatňuje na nich i sulfidická mineralizácia. Zo sulfidov sú to predovšetkým chalkopyrit, tetraedrit, arzenopyrit a pyrit. Okrem týchto minerálov sa v podradnejšom množstve

vyskytujú: galenit, sfalerit, bernit, bournoint, jamesonit, tennantit, albit, turmalín, sericit, chlorit. V oxidačnej zóne sú limonit, malachit, azurit, kovelín. Na niektorých žilách je sideritová mineralizácia zastúpená podradne a preto sa označujú ako kremenné žily (stredná, Stredná dorotejská a Gelnická žila). Smerom do hĺbky možno pozorovať prechod do tohoto typu aj u Hrubej žily v úseku šachty Dorota a čiastočne u „S“ žily.

Južne od vlastných slovinských žíl je známy rad žíl Z-V smeru (Čierna, Zelená, Zlatá žila), ktoré už patria k helcmanovským žilám, ako aj SZ-JV smeru (Križová a Gelnická žila), ktoré zase patria ku gelnickým žilám.

4.2. Krajinná ekológia

Napriek značnej narušenosti územia zachovali sa v širšom okolí Krompách dodnes plochy prírodného územia s významnými i mimoriadnymi hodnotami, ktoré by mali tvoriť základ ekologickej stability tohto narušeného a miestami z hľadiska prírodných hodnôt až rozvráteného územia. Krompachy majú špecifické postavenie, nachádzajú sa na styku Braniska, Čiernej hory, Galmusu a Hneleckých vrchov, čo sú geomorfologické jednotky s vysokým podielom zachovalých prírodných plôch s významnými lokálnymi i veľkoplošnými prírodnými hodnotami. V rámci Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenska sa v bezprostrednej blízkosti Krompách nachádza nadregionálne biocentrum Hnilecké vrchy o rozlohe cca 3600 ha s jadrom ŠPR Červené skaly - ŠPR Galmuská tisina o výmere 447 ha, ako aj Slubica o výmere cca 2450 ha s jadrom ŠPR Rajtopíky o výmere 120 ha. Trocha excentricky sa nachádza nadregionálne biocentrum, zaradené medzi unikátne, Dreveník o výmere cca 1800 ha s jadrom ŠPR Dreveník o výmere 67 ha. Územím prechádzajú i nadregionálne biokoridory teplomilné, mezofilné i horské. Nadregionálny ÚSES je graficky vyjadrený v priloženej mapovej schéme. V súvislosti s týmto generelom a pripravovanou novelou zákona o ochrane prírody a krajiny by malo dôjsť v širšej oblasti Krompách k vyhláseniu dvoch chránených krajinných oblastí - Spiš v priestore nadregionálneho biocentra Dreveník s prípadným rozšírením o časť NB Slubica a Volovské vrchy v priestore NB Hnilecké vrchy s rozšírením o vápencové obvody vo východnej časti Volovských vrchov a časť ich voloveckého hrebeňa. V zmysle novely uvedeného zákona bude možné vyhlásiť rozsiahlejšie územia iných kategórií, než doteraz, s odlišnými podmienkami územnej ochrany, čo bude potrebné využiť i v najcennejších priestoroch prírody širšieho okolia Krompách.

Pre okres Spišská Nová Ves bol v roku 1944 vypracovaný návrh regionálneho územného systému ekologickej stability (Ekoland Prešov). V roku 1998 vypracovala architektonická kancelária ARKA Košice v odbornej spolupráci so ZO ECHO Spišská Nová Ves Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny, návrh miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) pre katastrálne územie mesta Krompachy.

V katastrálnom území mesta sa nachádzajú nasledovné hodnotné územia a časti prírody (číslovanie je totožné s mapovou prílohou):

1. Časť alúvia Hornádu s prirodzeným korytom a fragmentami pôvodných brehových porastov, zachovalými mŕtvymi ramenami a hodnotnými lúčnymi porastami, čiastočne premenenými rekultiváciami, v širšom priestore alúvia. Rekultivácie boli vďaka silnému podmáčaní neúčinné, lúky sú veľkú časť roka zamokrené. V južnej časti územia je malý

prítok s hodnotným prameniskom. Územie je významným biotopom obojživelníkov a vodných a močiarnych druhov hmyzu. Negatívnym zásahom je lokálne smetisko na okraji jedného z

mŕtvych ramien, výrub stromov z brehových porastov a vyhánanie vodnej hydiny na plochu väčšieho mŕtveho ramena zo strany obyvateľov Kolinoviec.

2. Riedky hrabový porast predstavuje fragment pôvodných lesných spoločenstiev s výskytom vzácných druhov motýľov, z ktorých niektoré patria v rámci Slovenska medzi silne ohrozené.

3. Fragment hrabovo-brezového porastu v totálne degradovanom lesnom komplexe na južnom svahu lokality Dubie so zachovalým podrastom, v ktorom bol zaznamenaný výskyt scily dvojlistej (*Scilla bifolia*) a ďalších vzácnejších druhov rastlín.

4. Umelá vodná nádrž, ktorá má i napriek zarybneniu nezanedbateľný význam ako biotop, vhodný na rozmnožovanie obojživelníkov (*Bufo bufo*, *Rana temporaria*, *Bombina bombina*).

5. Alúvium Hornádu s prirodzeným korytom, fragmentami pôvodných brehových porastov a rastlinných spoločenstiev. Výrazným negatívnym zásahom je sústavný nadmerný výrub stromov z brehových porastov, lokálne sypanie odpadu na brehy a prevádzkovanie skládky priemyselného odpadu a odkalísk.

6. Alúvium Hornádu v intraviláne Kropáč v úseku medzi železničnými mostami predstavuje prirodzené koryto s hodnotnými brehovými porastami a miestami skalnatými brehmi s charakteristickou faunou a flórou. K negatívnym javom patrí silné znečisťovanie brehov sypaním odpadu, lokálne výruby stromov a rozličné úpravy brehov zo strany miestnych obyvateľov.

7. Alúvium potoka Brečarovce v úseku medzi lesným komplexom a štátnou cestou do Kropáč je charakterizované prirodzeným korytom prítoku Hornádu a bohatými sprievodnými brehovými porastami a fragmentami prirodzených rastlinných spoločenstiev. K negatívnym javom patrí lokálne znečisťovanie a výrub stromov.

8. Trvale zamokrená lúka v pôvodnom širšom alúviu Hornádu, dnes obštaná zo všetkých strán domami a technickými zariadeniami, značne narušená rozličnými zásahmi, s fragmentami pôvodných rastlinných spoločenstiev najmä v okolí lokálnych pramenísk.

9. Časť porastu ochranného lesa, značne zdevastovaného imisiami i vplyvom obyvateľov bezprostredného okraja intravilánu. V poraste sa nachádzajú fragmenty pôvodného druhového zloženia, ako aj vzácnejšie druhy rastlín v podraste (črievičník papučkový - *Cypripedium calceolus*, prilbovka červená - *Cephalanthera rubra* a i.). Hodnotné sú i lúčne porasty v bývalom sade na úpätí svahu a v jeho dolnej časti, ktoré sú v súčasnosti zalesnené nepôvodnými druhmi drevín, pre danú lokalitu nevhodnými.

10. Horná časť alúvia potoka Jarček, ktorý tvorí pomerne vyrovnané, hlboko zarezané koryto so sprievodnými brehovými porastami a na hornom toku v súvislých lesných porastoch tečie plochami slatinísk bez brehových porastov, miestami sa vytvárajú penovce vplyvom vápenatého podložja a celé alúvium v tejto časti je hodnotné výskytom fragmentov pôvodných rastlinných spoločenstiev. K významným negatívnym zásahom patrí sypanie odpadu zo strany záhradkárov z príľahlej ZO, ako aj narušenie alúvia v lesnej časti približovaním a skladovaním drevnej hmoty.

11. Lokálne lesné pramenisko krátkeho ľavostranného prítoku Jarčeka, významný biotop salamandry škrvnitej (*Salamandra salamandra*). V blízkosti tohto biotopu sa nachádza umelo vyhlbená prieskumná šachta, ktorá je veľmi významným hromadným zimoviskom obojživelníkov (ropuchy, salamandry) a čiastočne aj netopierov. Šachta je v súčasnosti

zabezpečená proti vstupu náhodných návštevníkov, z ktorých v minulosti najmä deti, spôsobovali úhyn zimujúcich obožžiteľníkov.

12. Vápeník, lokalita na hrane východného okraja Galmusu s výrazným vápencovým hrebeňom, obnaženými skalnatými stenami a útvarmi a zachovalými hodnotnými lesnými spoločenstvami so slabými príznakmi imisného ohrozenia.

13. Na lokalitu Vápeník organicky naväzuje hrebeň Bielej skaly, končiaci na kóte 862 m.n.m., od ktorej pokračuje hrebeň cez kótu Drobniaky až po ústie Poráčskej doliny a ŠPR Červené skaly. Celý tento pás tvorí okraj planiny Galmusu, po hranou ktorého sa nachádza pás prirodzených lesných spoločenstiev na ťažšie prístupných podhrebeňových plochách, s početnými vápencovými útvarmi, skalnými stenami, v lesných porastoch s typickou sprievodnou vegetáciou vápencových jedľobučín, na obnažených plochách a vrcholových lúkach, pokračujúcich miestami na vlastnej planine, so vzácnymi teplomilnými rastlinnými spoločenstvami s výskytom viacerých vzácných a zákonom chránených rastlinných druhov, ako vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), veternica lesná (*Anemone sylvestris*), prilbica moldavská (*Aconitum moldavicum*), vrtička mesiačikovitá (*Botrychium lunaria*) a mnohé ďalšie. Zaznamenaný tu bol aj výskyt viacerých vzácných druhov hmyzu, najmä motýľov. Obe predchádzajúce lokality by mali byť do budúca ušetrené akýchkoľvek radikálnych ťažobných a obnovných zásahov, mali by byť vyhlásené za chránené a hospodárenie by malo byť primerane upravené.

14. Lokálne lesné pramenisko s malými plochami prirodzených močiarnych rastlinných spoločenstiev.

15. Pramenisko prítoku potoka Jarček s rozsiahlejšími podmáčanými plochami s výskytom prirodzených rastlinných spoločenstiev.

16. Viac-menej súvislý, nerovnako široký pás prirodzených lesných spoločenstiev dubo-hrabín s druhotnou prevahou hraba a veľkou prímiesou brezy. Ide o fragmenty pôvodných lesných spoločenstiev, značne poškodených imisiami a narušených vykonávaním prevodov na výškokmenný les. Od takéhoto spôsobu obnovy by malo lesné hospodárstvo do budúca ustúpiť a jemnejšími obnovnými spôsobmi by sa malo snažiť dosiahnuť prírode blízke drevinové zloženie, ktoré najlepšie zodpovedá i poškodenému prostrediu.

17. Rozsiahlejší komplex značne narušených lesných porastov, čiastočne zasahujúci i do dvoch porastov ochranného lesa, so značným podielom pomerne málo poškodenej jedle, narušený výstavbou lesnej cestnej siete a plochou geologického prieskumu. V podraсте lesných porastov sa roztrúsene vyskytuje viacero druhov vzácných a zákonom chránených rastlín - plamienok alpínsky (*Clematis alpina*), zimozeleň menšia (*Vinca minor*), horec luskáčovitý (*Gentiana asclepiadea*), ľalia zlatohlavá a i ...

18. Horná časť zjazdovky na lokalite Plejsy predstavuje hodnotné lúčne porasty horského charakteru s bohatým výskytom vzácných a zákonom chránených rastlinných druhov, ako napr. ľalia cibul'konosná (*Lilium bulbiferum*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*), prilbica pestrá (*Aconitum variegatum*),

vrtička mesiačikovitá a mnohé ďalšie, ako aj lokálne prameniská so vzácnou flórou a faunou. K značnému narušeniu celého biotopu došlo v súvislosti s výstavbou chaty NsP a najmä nových vlekov a celkovou úpravou zjazdovky na prelome rokov 1992 - 1993. V záujme zachovania tohto veľmi hodnotného biotopu by bolo potrebné zamedziť akýmkoľvek ďalším mechanickým zásahom do povrchu terénu.

19. Najvýchodnejšia časť lokality Rovne, už dávnejšie navrhovanej na vyhlásenie za chránené územie. Podvrcholové prameniská hostia celý rad vzácných rastlinných druhov, ktorým dominuje veľmi vzácna hadivka obyčajná (*Ophioglossum vulgatum*), vyskytuje sa i mečík škridlicolistý (*Gladiolus imbricatus*), vrba päťtyčinková (*Salix pentandra*) a rozmarínoliská (*S. rozmarinifolia*). Závažným negatívnym zásahom je nedávno prevedené zalesnenie častí plôch, ktoré by sa v záujme zachovania lokality už nemalo opakovať.

20. Horná časť zalesneného hrebeňa na východnom okraji zjazdovky na Plejsách, v podhrebeňových častiach s plochami rozsiahlych skalných morí, ktoré vznikli rozpadom skalnatého hrebeňa. Tento na viacerých miestach dodnes vytvára pôsobivé skalné útvary, ukryté v lesnom poraste. Pomerne zachovalá je jedľa a vzácnejšie listnáče (javor horský, čerešňa vtáčia), menej buk, druhotne tvorí vysoký podiel breza. V podrade v pomerne chudobných rastlinných spoločenstvách na kyslom skalnatom podklade sa nachádzajú i významnejšie druhy.

21. Záver doliny Záhorie tvoria lúčne spoločenstvá s výskytom veľkého počtu vzácných a ohrozených druhov rastlín, najmä vstavačovitých, ktorých dominuje výskyt pavstavača hlavatého (*Traunsteinera globosa*), vzácnejšie sa vyskytuje i na Plejsách. Hodnotu biotopu dotvára i výskyt viacerých vzácných druhov hmyzu, pavúkov i stavovcov. Najcennejšia horná časť lúky bola zalesnená nepôvodnými, nevhodnými druhmi (smrek, douglaska), čo bude v blízkej dobe znamenať úplný zánik tohto mimoriadne hodnotného biotopu. Pre jeho záchranu je potrebné umelo vysadený porast ak nie úplne odstrániť, tak aspoň drasticky zredukovať.

22. Alúvium potoka v doline Záhorie s prirodzeným korytom, pôvodnými brehovými porastami podhorských jelšín a rastlinnými spoločenstvami v podrade.

23. Málo narušené lúčne spoločenstvá prirodzeného charakteru s výskytom orlíčka obyčajného, zimozelene menšej a ďalších významných druhov.

24. Juhozápadne orientovaný svah v strednej časti doliny Plejsy so zachovalými, málo narušenými lesnými porastami, v hornej časti s prevahou jedle, v dolnej s bučinou a lokálnym výskytom ďalších listnáčov, s hodnotnými rastlinnými spoločenstvami v podrade s výskytom viacerých vzácných živočíšnych druhov (obojživelníky, pernaté dravce).

25. Časť alúvia potoka v doline Plejsy od staveniska ubytovne po okraj intravilánu Krompách. Ide o tok s prirodzeným, meandrujúcim korytom v ostro zarezanej nive, s bohatými brehovými porastami podhorských jelšín a vrbín, zachovalými aluviálnymi a prameniskovými rastlinnými spoločenstvami v podrade, výskytom viacerých vzácných živočíšnych druhov, najmä drobných motýľov. V súvislosti so stavebnými zásahmi v oblasti zjazdovky došlo k neopodstatnenému, zbytočnému zániku tohto cenného biotopu zasypaním jeho časti výkopovým zemným materiálom. Pre uchovanie aspoň fragmentov pôvodného biotopu je potrebné urýchlene čo najšetrnejším spôsobom odstrániť deponovanú zeminu.

26. Značne narušené mezofilné lúčne spoločenstvá na hornom okraji pôvodne rozsiahlej lokality s výskytom vzácných lúčnych a mokradných spoločenstiev s výskytom celého radu vzácných rastlinných druhov. Lokalita bola v druhej polovici osemdesiatych rokov odvodnená, čím došlo k zániku pôvodných spoločenstiev. Na vyznačenom zvyšku lokality sa vyskytuje o.i. ľalia cibuľkonosná. Všetky príznaky hovoria o úplnom zničení lokality vplyvom exhalátov.

27. Fragmenty pôvodne rozsiahlych aluviálnych spoločenstiev Hornádu s lokálnym výskytom pôvodných významnejších indikačných druhov. Ide o rozlohou malú lokalitu v silne zdevastovanom prostredí, zo všetkých strán obklopenú urbanizovanými plochami a technickými zariadeniami.

28. Časť alúvia Slovinského potoka medzi okrajmi intravilánov Krompách a Sloviniak. Potok tu tečie v prirodzenom, meandrujúcom koryte, sprevádzaný prirodzenými brehovými porastami podhorských jelšín a vrbín, so zachovalými hodnotnými aluviálnymi a močiarnymi spoločenstvami v širšom priestore alúvia. Antropogénne materiálové jamy v alúviu sú hodnotnými biotopmi obojživelníkov, najmä v období rozmnožovania.

4.3. Ochrana prírody a krajiny

V súčasnosti nie sú v rámci katastrálneho územia Krompách žiadne zákonom chránené prvky prírodnej a krajinnej štruktúry.

V zmysle M-ÚSES Krompachy je na legislatívnu ochranu formou chráneného územia navrhnuté územie „Biela skala“, predbežne v kategórii prírodná pamiatka. Toto územie je severovýchodným okrajom rozsiahlejšieho územia na východnom okraji planiny Galmus-u, zahŕňajúce aj lokality Ondrejov vršok a Drobníaky, ktoré by príp. mohlo byť vyhlásené aj ako súčasť NPR Červené skaly (v k.ú. Poráč - Slovinky), v rámci úprav a rozšírenia hraníc NPR.

Zároveň sa na legislatívnu ochranu navrhuje územie podpovrchových pramenísk, slatinísk a rašelinísk na hranici k.ú. Krompách a k.ú. Žakaroviec ako súčasť navrhovanej Prírodnej rezervácie (PR) Rovne.

V zmysle návrhu Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability (N-ÚSES) je spracovaný návrh na vyhlásenie Chránenej krajinnej oblasti (CHKO) Volovské vrchy, ktorá o.i. zahŕňa celú západnú časť katastrálneho územia mesta, nachádzajúcu sa za Slovinským potokom a západným okrajom zastavaného územia mesta.

4.4. Problémy životného prostredia

Krompachy sa dlhodobým extrémnym znečisťovaním životného prostredia s vplyvom exhalátov z výrobných aktivít v prevádzkach železiarní (pred rokom 1922), neskôr Kovohút, Slovenských elektrotechnických závodov a Železorzudných baní v Slovinkách nachádzajú v oblasti silne narušeného životného prostredia, osobitne sledovaného i v rámci Slovenskej republiky. Znečisťovanie ovzdušia priemyselnými emisiami najvýraznejšie a dlhodobo negatívne ovplyvnilo poľnohospodársky pôdny fond, lesný pôdny fond a lesné porasty. Toxicita prostredia mala vplyv na zdravie obyvateľstva. Ťažkými kovmi a ďalšími škodlivinami v pôdach bola ovplyvnená i kvalita poľnohospodárskej produkcie, ale i lesných plodín a zveriny. Na procese kontaminácie pôd a poškodzovania rastlinstva sa okrem emisných vplyvov z priemyselnej výroby podieľali i klimatické a civilizačné faktory.

Podrobné hodnotenie problematiky emisnej situácie v Krompachoch a jej vplyvov na životné prostredie je uvedené v elaboráte prieskumov a rozborov k tomuto územnému plánu a je obsahom Environmentálneho akčného programu ohrozenej oblasti „Stredný Spiš“ (SAŽP Košice, 1997).

Cielenými technologickými opatreniami, neskôr najmä výrazným obmedzením výrobných aktivít sa poškodzovanie zložiek životného prostredia a krajinného prostredia po

roku 1990 podarilo zastaviť, dlhodobo akumulované kontaminácie a ich vplyvy však v území zostávajú.

Na základe výsledkov merania kontaminácie pôd a hodnotenia produkcie z nich boli Výskumným ústavom pôdnej úrodnosti v Bratislave navrhnuté tri hygienické pásma obmedzenia pestovania poľnohospodárskych plodín. V I. stupni by mal byť na orných pôdach osev bez obmedzenia, plodiny by však mali byť vyradené z konzumu citlivých častí obyvateľstva (dojčatá), na trávnych porastoch by mala byť monitorovaná kvalita živočíšnych produktov. V II. stupni by sa mali pestovať menej vnímavé plodiny a mali by byť vyradené z humánnej výživy (používať len ako krmivá), z trávnych porastov by sa mala produkcia monitorovať a riediť podľa možností. V III. pásme by sa na orných pôdach mali pestovať len nekonzumné technické plodiny, produkcia by mala byť vyradená z potravinového reťazca, trávne porasty by mali byť dočasne neobrábané, vyňaté z PPF, a po odstránení kontaminácie rekultivované.

Do III. pásma je zaradená prevažujúca časť katastra Krompách, až po zástavbu v Doline. Dolina, až po Slovinky, je zaradená do II. pásma regulácie pestovania poľnohospodárskych plodín.

Podľa stupňa poškodenia lesov boli lesné porasty zaradené do zón imisného ohrozenia. Porasty boli do jednotlivých zón zaraďované na základe vizuálneho prieskumu a odborného posúdenia pracovníkmi lesných závodov. V zóne „A“ prašný spád so značným množstvom toxických častí spôsobil maximálne poškodenie porastov, v ktorých sú stromy polámané, vyvrátené, ihličnaté druhy miznú, v porastoch prevláda breza. V lokalitách bližšie k priemyselným prevádzkam prebieha úplná degradácia pôdy a porastov na nej. Toto je typický obraz lesných porastov na južných svahoch lokality Dubie severne od priemyselnej zóny Krompách alebo v strednej časti doliny Plejsov. Zónu „B“ charakterizuje dlhodobý výskyt nízkych koncentrácií SO₂ a ťažkých kovov, s prechodným zvýšením za určitých charakteristických meteorologických situácií. Prevláda v nej chronické poškodenie porastov so znižovaním prírastkov drevnej hmoty a so sekundárnymi poškodeniami, spôsobovanými parazitickými hubami a podkôrnym hmyzom, lišajníky sú taktiež neprítomné.

Prevažná časť lesných porastov v katastri Krompách, s výnimkou južnej časti katastra, je zaradená do zóny „A“, zbytok do zóny „B“. V celom katastri mesta sa nenachádzajú porasty v zóne „C“ s nízkym stupňom poškodenia (hospodárske lesy). Vzhľadom na dlhovekosť stromov súčasný stav porastov odráža stav prostredia spred niekoľkých rokov a ozdravenie porastov bude možné pozorovať až niekoľko rokov po zastavení emisií škodlivín.

Špecifickú zložku ohrozenia životného prostredia Krompách predstavujú jestvujúce haldy a odkaliská. Skládka priemyselného (a zčasti i komunálneho) odpadu Halňa je lokalizovaná v údolí Hornádu, východne od priemyselného areálu, ktorej súčasťou sú i lagúny odkalísk z produkcie Kovohút. Skládka je už v súčasnosti uzavretá a nevyužíva sa, pripravujú sa podklady na jej likvidáciu.

V uzávere zástavby Doliny, pod západnými svahmi Krompašského vrchu je v bočnom údolí vybudované odkalisko, patriace ku komplexu Železorzudných baní v Slovinkách. V súčasnosti sa už nevyužíva a jeho stav sa pravidelne monitoruje.

4.5. Demografické a sociálno - ekonomické východiská

Krompachy sú mestom s rozvojom vždy silne viazaným na jeho ekonomickú - najmä výrobnú základňu. Obrazom toho je aj ich doterajší demografický vývoj, v ktorom sa odrážajú etapy dynamického, občas až búrlivého rastu, ktoré sú striedané so stagnačnými až krízovými obdobiami, charakterizovanými zníženými prírastkami, alebo až úbytkom trvalo bývajúcего obyvateľstva.

Pokiaľ je štatisticky sledovaný, bol doterajší demografický vývoj Krompách nasledovný :

rok	počet obyvateľov	medzicenzový nárast/pokles	
		absolútne	v %
1869	2141	-	
1880	1998	- 143	93,32 %
1890	1805	- 193	90,34 %
1900	4723	+2918	261,66 %
1910	6368	+1636	134,83 %
1921	5575	- 793	87,55 %
1930	4273	- 1302	76,65 %
1940	4251	- 22	99,49 %
1948	3313	- 938	77,93 %
1961	6099	+2786	184,09 %
1970	6250	+ 151	102,48 %
1980	6927	+ 677	110,83 %
1991	8252	+1325	119,13 %
2001	8812	+ 560	106,79 %

Priemerný demografický vývoj za celé sledované obdobie zaznamenáva zvýšenie počtu obyvateľov mesta za 132 rokov na 411,6 % oproti východiskovému stavu. Priemerný medzicenzový nárast bol 513 obyvateľov za 10 rokov, decéniový prírastok počtu obyvateľov sa v dlhodobom priemere blíži k hodnote 18,85 %. Najväčší rozvoj dosiahlo mesto v rokoch 1890 - 1900, resp. 1948 - 1961. Vysoko úpadkovými však boli roky 1910 - 1948, kedy počet jeho obyvateľov poklesol takmer o polovicu (o 47,9 %).

4.5.1. Obyvateľstvo

Údaje o obyvateľstve a o jeho ekonomickej aktivite boli analyzované na základe výsledkov, získaných zo sčítania ľudu, domov a bytov k 26. máju 2001 tak, ako ich ku koncu roku 2001 oficiálne publikoval Štatistický úrad SR. Pretože tieto štatistické údaje nie sú úplné, boli využité i údaje z cenzu v roku 1991, buď v prevedení, poskytnutom býv. Okresným oddelením Slovenského štatistického úradu v Spišskej Novej Vsi, alebo uvedeným v Štatistickom lexikóne obcí Slovenskej republiky z roku 1992.

Počet trvale bývajúcich obyvateľov mesta bol podľa posledných cenzov nasledovný :

	cenzus 1991		cenzus 2001	
	absolútne	v %	absolútne	v %
obyvateľov celkom	8.252	100,00	8.812	100,00
z toho: muži	4.044	49,01	4.291	48,69
ženy	4.208	50,99	4.521	51,31

Do 30. mája 2002 podľa údajov Matričného úradu Krompachy počet obyvateľov mesta vzrástol na 8.625.

V členení podľa urbanistických obvodov (viď mapová príloha) bolo trvale bývajúce obyvateľstvo v meste v roku 1991 rozmiestnené nasledovne :

Urbanistický obvod	celkom	muži	ženy	ženy v %
001 Kolónia	431	218	213	49,4
002 Huba	40	22	18	45,0
003 Stred I.	2.353	1.173	1.180	50,1
004 Sídliisko Stred	2.630	1.236	1.394	53,0
005 Roveň	299	146	153	51,2
006 Maša	398	184	214	53,8
007 Dubie	-	-	-	-
008 Priemyselny obvod	245	117	128	52,2
009 Za horou	-	-	-	-
010 Predné Plejsy	276	140	136	49,3
011 Zadné Plejsy	-	-	-	-
012 Slovinská cesta	110	62	48	43,6
013 Líčší vrch	-	-	-	-
014 Stred II.	1.459	739	720	49,3

(údaje z cenzu 2001 neboli v čase spracovania návrhu územného plánu mesta k dispozícii).

Základné vekové skupiny trvale bývajúceho obyvateľstva boli pri cenzu v roku 2001 nasledovné :

	a b s o l ú t n e			v % z celku
	muži	ženy	spolu	
- predproduktívny vek (0 - 14 rokov)	-	-	2.012	22,83
- produktívny vek (muži 15 - 59 rokov) (ženy 15 - 54 rokov)	2.941	2.724	5.665	64,29
- poproduktívny vek (muži 60 a viac rokov) (ženy 55 a viac rokov)	371	741	1.112	12,62
- nezistený vek	-	-	23	0,26
celkom :	-	-	8.812	100,00 %

Priemerný vek obyvateľstva Krompách v roku 2001 bol 31,89 rokov. Index populačného starnutia dosiahol hodnotu 52,01. V porovnaní s údajmi celého Spišskonovoveského okresu bolo zastúpenie obyvateľstva v predproduktívnom veku o 0,47 % nižšie, v produktívnom veku o 2,59 % vyššie a v poproduktívnom veku o 1,98 % nižšie.

Oproti cenzu z r. 1991 výrazne pokleslo zastúpenie obyvateľstva v predproduktívnom veku - znížilo sa o 9,7 %. O 7,69 % sa naproti tomu zvýšilo zastúpenie obyvateľov vo veku produktívnom a o 2,18 % pokleslo zastúpenie obyvateľov vo veku

poproduktívnom. Posledné údaje o vekovej štruktúre takto indikujú pokles populačných prírastkov pri prirodzenej výmene obyvateľstva mesta. Takýto demografický vývin však synchronne prebieha v celej Slovenskej republike a v celoštátnych údajoch je, na rozdiel od Krompách, charakterizovaný postupne sa zvyšujúcou retardáciou, t.j. záporným saldóm prírastkov obyvateľstva.

Vzhľadom k dosiahnutému indexu vitality sa v zadaní územného plánu mesta predpokladal nasledovný dlhodobější demografický vývoj obyvateľstva mesta :

rok	10 %-ný rast	12 %-ný rast
2000 (skutočnosť - sčítanie)		8.812 obyv.
2005	9.070 obyv.	9.160 obyv.
2010	9.500 obyv.	9.675 obyv.
2015	9.970 obyv.	10.250 obyv.
2020	10.450 obyv.	10.850 obyv.
2025	10.975 obyv.	11.500 obyv.
2030	11.500 obyv.	12.200 obyv.

Prvý variant tejto demografickej prognózy (s 12 %-ným cyklickým decéniovým rastom) predpokladal lineárny rast počtu obyvateľov so započítaním migrácie na základe prírastkov na úrovni trendov do roku 1995. Druhý variant (s 10 %-ným cyklickým decéniovým rastom) vychádzal zo súčasnej zmenenej situácie v demografickom správaní sa populácie (nižšie prirodzené prírastky, menší počet detí v rodinách, narodenie prvého dieťaťa neskôr v porovnaní s doterajšími trendmi, neskoršie uzatváranie manželstiev a pod.). Tento variant predpokladal, že celkový počet obyvateľov okresu Spišská Nová Ves bude mať vyrovnanú, až mierne klesajúcu tendenciu, so zachovaným, i keď spomaleným rastom miest migráciou z vidieckeho obyvateľstva.

Vývoj obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1991 - 2001 potvrdil tendencie spomaľovania reprodukcie obyvateľstva. Od roku 1991 dochádza k postupnému spomaľovaniu rastu obyvateľstva prirodzenou menou. Tento trend je spôsobený najmä postupným znižovaním počtu živonarodených, následkom čoho má prirodzený prírastok obyvateľstva rapidne klesajúci trend. počet zomretých sa pritom udržiava na zhruba stabilnej úrovni, s trendom mierneho znižovania. Celkový prírastok počtu obyvateľov SR bol v roku 1998 len 1,1 osoby/1000 obyvateľov, kým v roku 1991 bol tento prírastok až 2,7 os./1000 obyv.

Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa v dôsledku týchto tendencií znižuje. Zvyšuje sa podiel obyvateľstva v produktívnom veku, a celkom mierne sa zvyšuje i zastúpenie obyvateľstva vo veku proproduktívnom.

Štatistický úrad SR vypracoval v roku 1996 demografickú projekciu vývoja obyvateľstva Slovenska. Bola vypracovaná vo dvoch variantoch - vysokom a nízkom, so zahrnutím predpokladaných migračných pohybov. Rast obyvateľstva v posledných rokoch potvrdil vývoj v súlade s nízkym variantom. Tento variant zohľadňuje tendencie znižovania úhrnnej plodnosti z 1,5 v roku 1995 na 1,25 v roku 2005 a jej následného postupného zvyšovania (1,33 v roku 2015). Zároveň uvažuje s postupným zvyšovaním úmrtnosti pri miernom postupnom predlžovaní strednej dĺžky života oboch pohlaví.

Pre účely spracovania tohto územného plánu uvažujeme, na rozdiel od demografickej prognózy, s určitým zámerným (účelovým) nadhodnotením výhľadového rastu počtu obyvateľov mesta v jeho návrhovom i výhľadovom období. Dôvodom tohoto nadhodnocovania je snaha o zabezpečenie dostatku navrhovaných rozvojových plôch v meste i pri (dnes nepredvídateľnom) priaznivejšom demografickom vývoji, než je oficiálna projekcia podľa nízkeho variantu demografickej prognózy SR, čo môže byť spôsobené vplyvom postupne zlepšovaných sociálno - ekonomických podmienok mesta a regiónu, a môže sa prejaviť najmä v závere návrhového obdobia územného plánu.

Takto sa pre návrhový rok 2015 uvažuje s počtom 9.950 obyvateľov mesta, s + 5 %-nou urbanistickou rezervou, t.j. s návrhovým počtom 10.450 obyvateľov.

Pre dlhodobejší výhľad rokov 2025/2030 uvažujeme s rastom počtu obyvateľov mesta na 11.050, s + 5 %-nou urbanistickou rezervou 11.600 obyvateľov.

Tento návrh v zásade reprezentuje 10 %-ný decéniový cyklický rast počtu obyvateľov. V návrhu sa, okrem prirodzeného prírastku z populačných zdrojov mesta vo výške 6,5 %, počíta s 3,5 %-ným migračným prírastkom, najmä z najbližšieho regionálneho zázemia.

Predikcia vývoja trvale bývajúceho obyvateľstva je teda nasledovná :

rok	počet obyvateľov	+ 5 % rezerva
2001 (sčítanie)		8.812 obyv.
2005	9.100 obyv.	9.555 obyv.
2010	9.500 obyv.	9.975 obyv.
<u>2015 (návrh ÚPN)</u>	<u>9.950 obyv.</u>	<u>10.450 obyv.</u>
2020	10.450 obyv.	10.975 obyv.
2025 (výhľad)	11.050 obyv.	11.600 obyv.

V záujmovom území mesta predpokladáme udržanie, resp. mierny rast počtu trvale bývajúceho obyvateľstva. Vzhľadom k štruktúre obyvateľstva sa dynamickejší rast očakáva iba v Richnave, vývoj v Kluknave, Slovinkách, Hrišovciach, Kolinovciach a Kaľave bude mať skôr zotrvačné tendencie. Globálne možno totiž očakávať, že populačné prírastky záujmového územia z väčšej časti absorbuje migrácia do väčších miest, regionálne najmä do Košíc, Spišskej Novej Vsi a do Krompách (Gelnice).

Vekovú štruktúru obyvateľstva vo vzťahu k vývoju obyvateľstva pre ÚPN mesta v návrhovom roku 2015 odhadujeme nasledovne :

vekové skupiny	skutočnosť		návrh ÚPN mesta	
	r. 1991	r. 2001 absolútne	relatívne	
predproduktívny vek	32,5 %	22,9 %	1.950	20,6 %
produktívny vek	56,6 %	64,4 %	6.620	65,5 %
poproduktívny vek	14,8 %	12,7 %	1.380	13,9 %
spolu :	100,0 %	100,0 %	9.950 obyv.	100,0 %

V strednodobom raste sa teda v návrhovom období tohoto územného plánu predpokladá i pri 10 %-nom prírastku obyvateľstva približné udržanie (resp. celkom mierny pokles) súčasného počtu detskej zložky populácie (2.012 v roku 2001 oproti očakávaným 1.950 v roku 2015), zvýšenie poproduktívnej zložky o cca 24 % (z 1.112 na 1.380 obyv.), a zvýšenie počtu obyvateľov v produktívnom veku o 16,8 % (z 5.665 na 6.620 obyv.). V tomto vývoji však rozhodujúcu úlohu bude mať špecificky natálna rómska zložka obyvateľstva, ktorej podiel na obyvateľstve Krompách je takmer 15 %-ný.

Podľa udávaného národnostného zloženia v meste v roku 2001 vysoko prevažovala národnosť slovenská, zastúpená 87,1 %-mi. Ku druhej najpočetnejšej - rómskej, sa hlásilo 8,4 % zo všetkých obyvateľov, a k tretej, českej národnosti, 0,6 %.

Podľa náboženského vyznania sú Krompachy prevažujúco rímsko - katolícke - k tomuto vyznaniu sa prihlásilo 70,1 % z obyvateľov mesta. Pravoslávna cirkev je zastúpená 3,4 %-mi, gréckokatolícka cirkev 2,3 %-mi. Zastúpenie evanjelickej a.v. cirkvi bolo 1,7 %-né. Bez vyznania je 14,5 % z obyvateľov mesta.

4.5.2. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa dosiaľ publikovaných údajov zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 bolo v Krompachoch 4.195 ekonomicky aktívnych osôb (bez pracujúcich dôchodcov), čo je 47,6 % zo všetkých obyvateľov mesta. Z toho bolo 2.174 (51,8 %) mužov a 2021 (48,2 %) žien. V tom istom čase mal okres Spišská Nová Ves 46,9 % ekonomicky aktívnych obyvateľov, mesto Spišská Nová Ves 49,7 % a Gelnica 48,5 % ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Ostatné údaje o ekonomickej aktivite obyvateľstva k r. 2001 dosiaľ neboli spracované, preto tu uvádzame údaje z cenzu, vykonaného v roku 1991. V tomto období bolo zloženie obyvateľstva mesta podľa jeho príslušnosti k hospodárskym odvetviam nasledovné :

<u>hospodárske odvetvie</u>	osoby ekonomicky aktívne			z toho odchádzka
	muži	ženy	spolu	
- poľnohospodárstvo	46	41	87	79
- lesné a vodné hospodárstvo	29	6	35	26
- priemyselná výroba	1.452	985	2.437	450
- stavebníctvo	84	3	87	43
- doprava a spoje	110	55	165	81
- obchod	15	134	149	30
- veda, výskum, vývoj	3	1	4	4
- bytové hospodárstvo, komunálne služby	58	52	110	19
- školstvo, kultúra, zdravotníctvo	89	423	512	83
- ostatné nevýrobné činnosti	46	36	82	32
- ekonomická aktivita bez udania odvetví	141	76	217	16
ekonomická aktivita celkom	2.073	1.812	3.885	893

Z celkového počtu ekonomicky aktívnych osôb bolo najviac zamestnaných v priemysle a v stavebníctve (65 %), v nevýrobných odvetviach bolo zamestnaných 31,9 %, zostávajúcich 3,14 % bolo zamestnaných v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve. Odchádzka za prácou mimo miesta trvalého bydliska predstavovala 22,99 % z celkového počtu ekonomicky aktívnych, z toho najviac do priemyslu a do stavebníctva (58,6 %).

Skladba pracovných príležitostí v Krompachoch bola výrazne ovplyvnená predovšetkým prírodnými a historickými, a z nich vyplývajúcimi ekonomickými podmienkami. Vyznačovala sa absolútnou prevahou sekundárneho sektoru s ťažkým a spracovateľským priemyslom, slabším zastúpením terciéru (obchod, služby) a nedostatkom pracovných príležitostí pre saturáciu ženskej zamestnanosti. Táto nevyrovnanosť bola súčasne zdrojom silného pohybu za prácou ako do Krompách, tak i z Krompách v rámci záujmového územia mesta, ale i mimo neho (Spišská Nová Ves, Margecany, Košice). Po roku 1990 obzvlášť ťaživo dopadla na Krompašské obyvateľstvo obmedzením až zastavením činnosti hlavných výrobných aktivít a nedostatočnosťou iných výrobných aktivít, čo o.i. spôsobilo a dosiaľ spôsobuje extrémne vysokú nezamestnanosť. Miera registrovanej nezamestnanosti v Krompachoch k 31. decembru 1999 bola až 38,12 %, čo bol viac než 2,5 násobok priemernej miery nezamestnanosti v okrese Spišská Nová Ves. V meste bolo v tom čase evidovaných 1542 nezamestnaných a prácu si hľadajúcich osôb. K 31. decembru 2001 bolo v Krompachoch evidovaných 1118 prácu hľadajúcich (nezamestnaných) osôb, miera registrovanej nezamestnanosti dosiahla 27,33 %, čo bolo približne synchronne s mierou registrovanej nezamestnanosti v okrese Spišská Nová Ves. Na verejnoprospešných prácach sa v Krompachoch v priebehu roku 2001 zamestnávalo 155 občanov mesta.

Na základe prognózovaného dlhodobejšieho demografického vývoja obyvateľstva mesta možno pre návrhové obdobie územného plánu predpokladať nasledovný vývoj počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva :

	počet ekonomicky aktívnych			
	10 %-ný rast		12 %-ný rast	
	absolútne	v %	absolútne	v %
rok 2001/sčítanie	4.195	47,6	4.195	47,6
2005	4.625	51,0	4.945	54,0
2010	4.890	51,5	5.321	55,0
2015	4.935	49,5	5.280	51,5

Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta sa bude vyvíjať v súlade s vývinom obyvateľstva a jeho vekovej štruktúry tak, že do roku 2005 - 2010 bude relatívne prudko narastať počet ekonomicky aktívnych osôb (v súlade s nárastom počtu obyvateľv v produktívnom veku). Po tomto období bude počet ekonomicky aktívnych postupne klesať, alebo sa udrží na v zásade stabilnom stave. Zvýšenie počtu ekonomicky aktívnych v závere návrhového obdobia bude závisieť najmä od migrujúceho obyvateľstva, ktoré sa do mesta prisťahuje, resp. vystahuje sa z neho, teda od ekonomickej a sociálno - kultúrnej príťažlivosti mesta.

4.6. Aktuálne a výhľadové potreby rozvoja mesta

Najaktuálnejšie (a reálne riešiteľné) potreby rozvoja mesta sú súčasťou programu primátora, ktorý bol pod názvom „Koncepcia rozvoja mesta do roku 2002 s výhľadom do r. 2005“ predložený na diskusiu Mestskému zastupiteľstvu i obyvateľom mesta. Tento materiál, z ktorého je vypracovaný i výpis zámerov (v časti 4.7.), obsahuje jednak pripravované investičné zámery mesta, ale aj dlhodobejšie realizačné zámery. Zámery sú rozložené do

oblastí spoločenského a duchovného života, ekológie, sociálnej starostlivosti, školstva a mládeže, bývania, kultúry, podnikateľských aktivít a vytvárania nových pracovných miest, investičnej výstavby a estetizácie mesta a športu a voľnočasových aktivít.

Na základe zhodnotenia spracovaných Prieskumov a rozborov a posúdenia stavu, potrieb a možností rozvoja Krompách z hľadiska dlhodobejšieho výhľadu mestského rozvoja patrí medzi najdôležitejšie úlohy územného plánu mesta postupné a plynulé zabezpečovanie potrieb bývania s orientáciou na čo najširšiu škálu diferencovaného uspokojenia obyvateľov, so špecifickým zameraním jednak na individuálnu a skupinovú bytovú výstavbu (vytipovanie a príprava rozvojových plôch), ale z hľadiska orgánov mesta osobitne na bývanie pre mladých a pre sociálne odkázaných. Zvlášť pálčivou je problematika bývania a sociálno - kultúrnej starostlivosti o rómske obyvateľstvo.

V záujme umožnenia plynulého územného rozvoja mesta ako kompaktného organizmu bude potrebné postupne odstraňovať, resp. vytvárať územno - technické podmienky pre odstránenie nahromadených nedostatkov a závad v životnom prostredí. Obmedzenie exhalátov a emisií je v rukách rozhodujúcich priemyselných prevádzok a záleží od možností transformácie výroby, resp. finančných prostriedkov. Súvisí však i so štátnou a komunálnou politikou v oblasti ŽP a s legislatívou. Ďalšou dôležitou úlohou je územná a následne investičná a predrealizačná príprava preložky cesty II/547 z jej súčasnej trasy do polohy mimo intenzívnu zástavbu v strede mesta, čím sa vytvoria predpoklady pre ozdravenie obytného prostredia vylúčením tranzitu a dopravným ukludnením, ale najmä predpoklady rozvoja a prestavby priestorov medzi ťažiskom mesta a železnicou.

V oblasti veľkých priemyselných aktivít sa neočakáva výraznejší plošný rozvoj, skôr smerovanie k intenzívnejšiemu a racionálnejšiemu využívaniu disponibilných plôch priemyselnej výroby a skladového hospodárstva. Vzhľadom k pravdepodobne dlhodobjšiemu útlmu spracovateľského priemyslu v prvovýrobe je treba v ÚPD vyhľadať a riešiť priestorové možnosti aj pre realizáciu širšej škály menších výrobných, remeselných a živnostenských aktivít.

Spracovaná územnoplánovacia dokumentácia musí zabezpečiť dostatok primeraných plôch pre rozvoj základnej sociálnej infraštruktúry v neziskovej sfére - najmä v školstve, zdravotníctve, sociálnej starostlivosti, nekomerčnej kultúre a nenáročnom rekreačnom využití tak, aby ich bolo možné realizovať v primeranom rozsahu a časovej potrebnosti. Zvýšenú pozornosť treba venovať najmä školskej a sociálnej starostlivosti, osobitne programu pre rómsku populáciu.

Vzhľadom k výhodnej polohe a dobrým prírodným podmienkam mesta nie je územným problémom vytváranie aktivít pre využitie voľného času, šport, rekreáciu a cestovný ruch. Naopak - na prírodných danostiach záujmového územia možno založiť a dlhodobo budovať i diverznú koncepciu rozvoja mesta ako strediska športu, rekreácie a cestovného ruchu s osobitným významom lyžiarskeho areálu Plejsy.

Územnoplánovacou dokumentáciou treba vytvárať podmienky a predpoklady i pre systematickú estetizáciu mesta, ktorá sa v Krompachoch fakticky už začala plánovitou dostavbou a prestavbou centrálnych priestorov mesta na Námestí Slobody. Postupne bude treba humanizovať (dovybaviť a estetizovať) sídliskové obytné súbory, s dôrazom na kvalitu obytného prostredia. Na riešenie naliehavou je otázka spôsobu a foriem nápravy či odstránenia schátraných alebo zámerne devastovaných častí sídla - sem možno zaradiť najmä Farské pole, Banskú ulicu, Hornádsku kolóniu, časť Novej kolónie, Starú Mašu, ale aj

postupnú estetickú, racionálnu a funkčne a formovo mestskú prestavbu plôch severne od terajšej cesty II/547, najmä pri reštaurácii Slávia a pozdĺž ulice SNP.

V oblasti technickej vybavenosti mesta sa riešenie územného plánu zameriava najmä na vytvorenie podmienok pre odstránenie súčasných nedostatkov a disproporcií (najmä dobudovanie kanalizačnej siete a chýbajúcej plynofikácie niektorých ulíc). Zároveň vytvárať predpoklady pre umožnenie sústavného rozvoja základných funkcií sídla v obytnej výstavbe, vybavenosti a výrobných plochách dlhodobším koncepčným riešením zásobovania vodou (II. tlakové pásmo) a racionálneho usporiadania v súčasnosti chaotickej siete rozvodov, najmä na východnej strane mesta.

Výhľadový územný rozvoj mesta je zároveň potrebné orientovať tak, aby sa rešpektovali ekologické požiadavky a postupne sa, s využitím cenných prírodných prvkov, vytvoril účinný a ucelený lokálny územný systém ekologickej stability, prevádzujúci mesto s okolitou prírodou, hlavne však účinne ochraňujúci existujúce ekosystémy a vytvárajúci žiaduce ekologické kvality mestského prostredia.

4.7. Požiadavky na menovité investície, alebo na rešpektovanie skôr schválených zámerov rozvoja mesta

Mesto Krompachy eviduje a postupne pripravuje na realizáciu nasledovné zámery :

a) v oblasti technického vybavenia :

- kanalizačný zberač a rekonštrukcia a doplnenie kanalizačnej siete
- zosilňovacia stanica vodovodu na Horskej ulici
- nové vodné zdroje a II. tlakové pásmo vodovodu
- plynofikácia ulíc Družstevná, Stará Maša, Hornádska
- parkovisko a autobusové nástupište pri železničnej stanici
- výstavba individuálnych garáží
- rozšírenie Hasičskej zbrojnice

b) v sociálnej starostlivosti a zdravotníctve :

- prehodnotenie využitia Detskej ozdravovne (pre rekreačné ubytovanie)
- riešenie rómskej problematiky (pracovné príležitosti, bývanie, vzdelávanie, kultúra)
- bývanie pre sociálne odkázané časti obyvateľstva

c) v školstve a vzdelávaní :

- rozšírenie budovy Gymnázia
- rozšírenie budovy Osobitnej školy
- zriadenie školy pre rómske deti
- dobudovanie školských ihrísk (SOUE, Gymnázium, ZŠ)

d) v kultúre :

- rekonštrukcia objektu Mestského kultúrneho strediska (Dom kultúry)
- rozšírenie mestského cintorína

e) v bývaní :

- vyhľadanie a príprava nových lokalít pre bytovú výstavbu (bytové i rodinné domy)
- bývanie neprispôsobivého obyvateľstva v Hornádskej kolónii

f) v obchode, službách, zásobovaní, podnikateľských aktivitách :

- vytváranie priestorových podmienok pre podnikateľské akvitivity (určenie vhodných lokalít)

g) v rekreácii, zotavení a športe :

- prestavba pôvodnej turistickej ubytovne (Plejsy) na hotel
- dostavba zimného štadióna
- rekonštrukcia letného kúpaliska
- rekonštrukcia lesoparku a vybudovanie mestskej oddychovej zóny Jareček - Okrúhlisko - Líščí vrch
- dostavba a rozšírenie lyžiarskeho areálu Plejsy
- dostavba areálu futbalového štadióna
- vylepšenie lyžiarskeho areálu „Okrúhlisko“
- technické vybavenie záhradkárskych osád (vodovod, elektro, kanalizácia)
- využitie „Jazera“ pre rybolovný šport

h) v estetizácii mesta :

- realizácia akcie „Rekonštrukcia centrálnej zóny mesta podľa vypracovanej prípravnej a projektovej dokumentácie

4.8. Požiadavky, vyplývajúce z nadradených územno-plánovacích zámerov a koncepcií

V rámci celoštátne koordinovaného vypracovávania ÚPD vyšších regionálnych zoskupení bol v roku 1988 vypracovaný a následne i prejednaný a vládou Slovenskej republiky schválený Územný plán VÚC Košického kraja. Tento územný plán je vo svojich záväzných častiach (regulatívoch funkčného a priestorového usporiadania územia), uvedených v nariadení vlády SR čí. 281/1998 Z.z., záväzným podkladom pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie nižších stupňov - obcí a zón.

Koncepciou tohoto územného plánu sa o.i. v priestore Krompách navrhuje a rieši preložka štátnej cesty II/547 Košice - Spišské Podhradie v prietahu mestom a premiestnenie 110 kV elektrovedenia čí. 6810 z rozvodne v Krompachoch do Prakoviec zo zastavaného územia mesta. Požaduje sa vytvoriť v Krompachoch podmienky pre územný rozvoj mestského osídlenia stredného typu, ležiaceho na hlavnej rozvojovej osi Košického kraja. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky a cestovného ruchu sa priestor Krompachy - Plejsy klasifikuje ako priestor medzinárodného významu, s požiadavkou vytvoriť územno - technické podmienky pre jeho ďalší rozvoj. Zároveň sa v záväzných regulatívoch požaduje postupné odstraňovanie v Krompachoch koncentrovaných environmentálnych dlhov,

zabezpečenie ochrany intravilánu mesta pred veľkými vodami a ochrana koridorov pre zásobovanie mesta pitnou vodou od Spišskej Novej Vsi, prívodu vody z vrtov vo Svätóčajskom údolí, a pre skupinovú kanalizáciu s využitím ČOV Krompachy aj pre ďalšie obce (Slovinky, Kolinovce).

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001), ktorú vypracoval AUREX Bratislava a prejeddnala ju vláda Slovenskej republiky, ktorá svojim uznesením schválila na základe tejto koncepcie vypracované Zásady pre realizáciu územného rozvoja Slovenska. KURS II koncipuje princípy dlhodobého územného rozvoja Slovenskej republiky z hľadísk racionálneho využívania územia vo väzbe na jeho predpokladaný a žiadúci sociálno - ekonomický a kultúrny rozvoj. Predikuje rozvoj sídelného systému, krajinej štruktúry a životného prostredia, zosúladujúc ich s odvetvovými rozvojovými koncepciami (výroba, sociálna, dopravná a technická infraštruktúra, rozvoj rekreácie a turizmu) a celoslovenskou koncepciou trvalo udržateľného rozvoja. Určuje i verejnoprospešné stavby celorepublikového charakteru, najmä v oblasti dopravnej a technickej infraštruktúry. Rozvojová koncepcia územného rozvoja Slovenska je zároveň zosúladená s podmienkami a zámermi európskeho kontextu v zmysle „Zásad politiky rozvoja európskeho priestoru“, prijatými v r. 1994 na zasadaní Rady Európskej únie.

V zmysle KURS 2001 sa Krompašský priestor považuje za ťažisko osídlenia miestneho významu, ležiace na regionálnej (východoslovenskej) rozvojovej urbanizačnej osi Košice - Spišská Nová Ves - Poprad.

Z ostatných územnoplánovacích podkladov nadradeného významu bol pri spracovaní územného plánu mesta využitý Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (G - NÚSES) a (s istými výhradami) i návrh Regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Spišská Nová Ves. Obe sú systémovými dokumentáciami ochrany prírody a krajiny so záväznými výstupmi pre riešenie územného plánu mesta a miestneho územného systému ekologickej stability, najmä vo vzťahu na nadradené koncepčné zábery (národná ekologická sieť a jej terestrické a hydrické biokoridory, ekologické koridory európskeho významu, pripravovaná CHKO Volovské vrchy, územie Hornádskej kotliny).

4.9. Územno - technické možnosti rozvoja mesta

Historické Krompachy sa pôvodne rozvíjali v doline Slovinského potoka a pri jeho ústí do Hornádu, kde je i doposiaľ rozhodujúca časť zástavby mesta. V súvislosti so zriadením železničnej trate a rozvojom hutníctva sa v Hornádskom údolí od prelomu storočí postupne vybudoval rozsiahly priemyselný komplex, na ktorý sú naviazané i pôvodné robotnícke kolónie. Pomerne tesné údolie Slovinského potoka sa postupne celé intenzívne zastavalo, novšie i druhotnou prestavbou pôvodnej sídelnej štruktúry novou veľkopanelovou bytovou výstavbou a mesto zároveň postupne začalo prerastať do vyšších polôh, resp. i do bočných dolín Krompašského potoka (lokalita Dolné Plejsy) a Jarečka.

Intenzifikačnou asanačnou prestavbou historického jadra Krompách sa prakticky takmer vyčerpali ďalšie možnosti výstavby sídla v pôvodnej údolnej polohe, následkom čoho si ďalší rozvoj mesta bude vyžadovať využitie náročnejšie prístupiteľných vyšších polôh v lokalitách Huba, Roveň a v dlhodobejšom výhľade i Dvorské pole. Pre rozvoj zostávajú

k dispozícii i dosiaľ stavebne nevyužívané plochy medzi štadiónom a železničnou stanicou, ktoré sú však v pásme možného negatívneho vplyvu emisií priemyselnej výroby. Čiastočne je tiež možná i žiaduca postupná intenzifikačná prestavba územia za terajšou cestou II/547 smerom k navrhovanej trase jej preložky, najmä pozdĺž ulice SNP a tiež prestavba a racionálnejšie využitie priestorov Starej Maše. Menšie rezervy rozvoja najmä extenzívnej nízkopodlažnej obytnej zástavby sú i v miestne odlúčenej časti Dolina.

Stavebné využitie disponibilných plôch východne od terajšej zástavby je sťažené jednak vyvýšenou polohou na hrane a za hranou prirodzenej terénnej terasy a tým i sťaženým dopravným prístupom a zásobovaním vodou, jednak nevyhnutnosťou prekládky a kábelizácie celej sústavy jestvujúcich elektrických rozvodných sietí, a to i diaľkového vedenia linky č. 6810 z Prakoviec do Krompách na západný okraj mesta. I napriek týmto nevýhodám je možné konštatovať, že mesto má pre primeraný rozvoj svojich potrieb dostatok disponibilných plôch.

4.10. Osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja mesta

Rozvoj mesta okrem topografických, prírodných a civilizačných faktov limitujú a obmedzujú i nasledovné ochranné pásma, vyplývajúce zo všeobecne platných predpisov, resp. miestnych požiadaviek :

- železničná trať čí. 180 - 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od hraníc obvodu dráhy (podľa zákona o dráhach)
- železničné vlečky - 30 metrov od osi koľaje, resp. krajnej koľaje (podľa zákona o dráhach a vyhl. čí. 52/64 Zb.).
- štátna cesta II. triedy - 25 metrov od osi vozovky, resp. krajného jazdného pruhu
- štátna cesta III. triedy - 18 metrov od osi vozovky
- miestne komunikácie II. triedy - 15 metrov od osi vozovky (ochranné pásma ciest vyplývajú z vyhlášky čí. 136/61 Zb.)
- vzdušné elektrické vedenia 400 kV - 25 metrov od krajného vodiča
- vzdušné elektrické vedenia 220 kV - 20 metrov od krajného vodiča
- vzdušné elektrické vedenia 110 kV - 15 metrov od krajného vodiča
- VVN/VN transformovne - 30 metrov od oplotenia (hraníc) objektu (tieto ochranné pásma vyplývajú z vládneho nariadenia čí. 80/57 Zb.)
- VTL plynovody do 0 300 mm - 20 metrov od osi vedenia obojstranne
- STL plynovody v nezastavanom území - 10 metrov od osi vedenia obojstranne (ochranné pásma vyplývajú z vyhlášky FMPE čí. 175/75 Zb.)
- vodojemy - najmenej 10 metrov od vonkajšej čiarly objektov pozdĺž celého obvodu zastavania (vyplýva zo Smerníc Ministerstva zdravotníctva SR)
- čistiareň odpadových vôd - 200 metrov po smere prevládajúcich vetrov, inak 100 metrov
- ochranné pásmo verejného cintorína - 50 metrov v sídle s verejným vodovodom (vyplýva z vyhlášky Ministerstva zdravotníctva - hygienickej služby SR).
- ochranné pásmo odkaliska - 200 metrov, určuje sa týmto územným plánom ako územie, v ktorom sa nesmú umiestňovať žiadne stavebné objekty, kvôli neistej stabilite a potrebám jeho navrhovanej sanácie a rekultivácie.

5. Urbanistická koncepcia navrhovaného rozvoja mesta

5.1. Vývoj a súčasný stav urbanistickej štruktúry

5.1.1. Doterajší stavebný a urbanistický vývoj mesta

Kropachy vznikli v údolí Hornádu, v mieste, kde rieka oddeľuje Spišsko - gemerské rudohorie do masívu Braniska, pri toku Slovinského potoka. Prvé písomné zmienky o meste pochádzajú z roku 1246. Z jeho polohy na úpätí Spišsko - gemerského rudohoria možno dedukovať, že príčinou jeho vzniku bolo dobývanie a spracovanie rudného bohatstva a bohatstva dreva v okolitých lesoch. Prítomnosť vodných tokov umožnila okrem ťažby aj intenzívne spracovávanie vyťažených rúd. Diaľková cesta, vedúca Hornádsnym údolím, zasa umožňovala dobrý odbyt výrobkov. Preto možno oprávnene predpokladať, že obec tu jestvovala dávno predtým, ako je prvýkrát listinne doložená. Aj doterajšie pomerne skromné archeologické výskumy potvrdzujú, že kropašské okolie bolo osídlené už od najstarších čias praveku.

Kropachy zrejme vznikli na kráľovskom území, patriacom pôvodne k Spišskému hradu, neskôr patrili k Richnavskému hradnému panstvu. Už v prvej polovici 14. storočia boli bohatou obcou s vysoko vyvinutým baníctvom. Významnou udalosťou v dejinách mesta bolo uzavretie dohody so zemepánom Thurzom v roku 1603, ktorou sa Kropachy vymanili z poddanských robôt a zavŕšila sa ich premena na mestečko s podobnými právami, ako mali aj iné okolité spišské mestá. Z tohoto obdobia pochádza i mestská pečať, znázorňujúca na štíte postavu patróna chrámu - sv. Ján Evanjelistu s kalichom v ruke, s vežičkou a baníckymi nástrojmi.

Existencia Kropach je v celej ich histórii nerozlučne spojená s ťažbou železnej rudy a iných rúd a ich spracovaním. Aj do 18. storočia vošli Kropachy so svojou stabilnou ťažbou železnej rudy a s pomerne intenzívnym spracovávaním železa. Súpis z roku 1702 napr. vykazuje v činnosti šesť hámrov s pražiarňami, zlievárňami a taviacimi pecami. V roku 1804 postavili v Kropachoch železiareň s vysokou pecou a skujňovacou vyhňou. Kropašská železiarska spoločnosť tento podnik v rokoch 1840-51 zmodernizovala, a od roku 1887 tu prispomím Pohornádsnych železiarní vznikla najväčšia železiareň na terajšom území Slovenska, prebudovaná a dobudovaná zo Starej Maše v rokoch 1897-98. V roku 1900 sa majiteľom železiarní stala Rimavsko - muráňsko - šalgótarjárska spoločnosť, zamestnávajúca v Kropachoch vyše 3500 ľudí. V tom období sa vybudovala elektráreň, oceliareň a 6 martinských pecí v novom železiarskom areáli, ktorý je už totožný so súčasným.

Ako všetky banské mestá, ani Kropachy nemali vhodné podmienky pre poľnohospodárstvo, napriek tomu sa časť obyvateľstva popri práci v baniach a železiarňach živila i poľnohospodárstvom a povozníctvom. Len malá časť vykonávala remeselnú alebo obchodnícku činnosť.

Historické Kropachy mali v 19. storočí (z ktorého pochádzajú i prvé podrobnejšie mapy mesta a jeho chotára) pomerne jednoduchú urbanistickú skladbu. Delili sa na „mesto“ a na „Zemiansku stranu“, z ktorej sa neskôr vyvinula samostatná obec. Pôvodné meštianske domy, budované v úzkom údolí obojstranne pozdĺž Slovinského potoka, boli až do 18. storočia z veľkej časti drevené, omazané hlinou. Až po požiar v r. 1785 presadzovala sa požiadavka výstavby obytných a iných budov z kameňa. V tom čase mali Kropachy mestskú školu, radnicu, mestský obchodný dom (kaufhaus), tzv. dôstojnícky dom, krčmu a mestskú stodolu. Pôvodný katolícky kostol z 15. storočia bol viackrát

prebudovaný, koncom 18. storočia bol postavený nový kostol, vzápätí i nový kostol evanjelický.

Rozvoj a výstavba mesta výrazne vzrástli na prelome 19. a 20. storočia v súvislosti so stavbou nových železiarní. V blízkosti továrne sa stavali továrenské kolónie so skromnými

robotníckymi i úradníckymi bytmi. Na výstavbe obytných domov sa podieľalo aj Stavebné družstvo krompašských železiarní.

Významnou udalosťou v stavebných dejinách mesta bolo sprevádzkovanie košicko - bohumínskej železnice, ktorú na tomto úseku dali do prevádzky v roku 1872. Keďže železničná stanica bola pomerne ďaleko od vtedajšieho mesta, bolo ku nej treba vybudovať cestu od mesta i od hradskej. Koncom 19. storočia sa v meste zriadil vodovod (1898) a kanalizácia (1900). Vďaka fabrickej elektrárni, postavenej v roku 1889, bolo i mesto elektrifikované.

V rokoch 1888 - 1910 začal továrenský inžinier Viktor Lorenc výstavbu miestnych kúpeľov a zriadenie mestského lesoparku na tzv. „Líščom vrchu“.

Stavebný rozvoj mesta po vzniku prvej ČSR bol poznamenaný dlhodobou krízovým stavom a hospodárskou stagnáciou železiarskej výroby a železiarní, ktoré boli v rokoch 1923 - 1925 prakticky zlikvidované. Na ich území sa rozvinuli, najmä z iniciatívy mesta, náhradné podnikateľské aktivity a v roku 1931 dalo mesto postaviť hydroelektrárňu, ktorú neskôr doplnila moderná parná elektrárňu. Postupne sa obnovila ťažba medi v Slovinkách a v súvisi s ňou i jej spracovanie v Krompachoch.

Medzivojnový ekonomický úpadok sa nemohol neodraziť ani na demografickom a stavebnom vývoji mesta, ktoré v tomto období výrazne stagnovalo. Počet obyvateľov od roku 1919 do roku 1940 poklesol o 1596 osôb, stavebná činnosť sa minimalizovala.

Po roku 1945 bola impulzom ďalšieho rozvoja mesta postupná výstavba elektrotechnického závodu (začiatok v roku 1947) a obnova Kovohút (od roku 1951). V roku 1949 sa realizovalo zdvojnásobenie a neskôr elektrifikácia železničnej trate, ktorá v dotyku s mestom vedie z veľkej časti po novej trati, postavenej práve v tomto období.

Od roku 1950 sa v Krompachoch začalo aj s výraznejšou novou bytovou výstavbou - v hromadnej výstavbe sa vybudovala Banická kolónia v južnej časti mesta, neskôr sídlisko východne od historického jadra (na Maurerovej ulici), ale i nové lokality sústredenej výstavby rodinných domov. Z tohoto obdobia pochádza i dnešná nemocnica (pôvodne stavaná ako banícke učilište), škola (dnes gymnázium), radnica a niektoré ďalšie objekty vybavenosti v strede mesta.

Výstavba po roku 1971 mala zásadne nový charakter, pretože vznikala najmä na asanačných prestavbových plochách historickej sídelnej štruktúry Krompách (sídliská Mier, Juh). Táto prestavba výrazne poznamenala obraz mesta - najmä v posledných rokoch však nie vždy k lepšiemu, pretože namiesto rozvoja historickej štruktúry vniesla do ťažiska mesta typicky prehustené, anonymné a spoločensky sterilné sídliskové formy bývania. Kvalita bytového fondu a tým i bývania sa však oproti pôvodnej podstatne zlepšila. Protikladom je individuálna bytová výstavba, realizovaná však skôr v okrajových polohách sídla.

Z väčších novších a najnovších investícií sa v meste postavil obchodný dom, pošta, železničná stanica a areál stredného odborného učilišťa.

5.1.2. Súčasný stav urbánnej štruktúry a funkčné členenie územia mesta

Súčasnú urbanistickú štruktúru sídla charakterizuje dualita zovretej a intenzívnej, prevažne obytnej zástavby v úzkom údolí Slovinského potoka, ktorá je historicky staršou urbanisticky využívanou lokalitou a rozvojnenejšia zástavba v hornádskom údolí,

reprezentovaná najmä rozsiahlymi plochami priemyselnej výroby a železničnej dopravy, z menšej časti rôznorodou menejpodlažnou obytnou zástavbou.

Pôvodný ráz ucelenej hromadnej prístej (ulicovej) zástavby v údolí Slovinského potoka sa postupne vytratil pri asanačnej prestavbe historického jadra mesta sídliskovými formami a štruktúrou novej bytovej výstavby. Z pôvodnej štruktúry sa zachovala iba uličná osnova, ktorá spolu s okolitým prírodným prostredím do veľkej miery určuje charakter súčasného urbanizovaného prostredia mesta. V strede „medzi sídliskami“ sa zachovala enkláva pôvodnej staršej prirodzene rastlej zástavby, koncentrovanej okolo oboch kostolov s Pillerovským kaštieľom. Hlbšie do údolia mala pôvodná zástavba komorný charakter a drobné meradlo, ktoré sa však zásadne narušilo novou mnohopedlažnou obytnou zástavbou sídliska „Juh“ s predimenzovanou intenzitou zastavanosti. K okrajom údolia a smerom do vyvýšenejších polôh sa zástavba postupne rozvoľňuje.

Smerom ku Slovinkám je úzke údolie zastavané monofunkčným areálom nemocnice, na ktorý nadväzuje staršia tzv. „Banícka kolónia“, pozostávajúca zo štvorpedlažných „dvojročnicových“ bytových domov T02B a zo slobodární. Ich súčasný výzor žiaľ zodpovedá využitiu - sú totiž obývané prevažne menej sociálne integrovateľnou časťou rómskeho obyvateľstva.

Až po Slovinky je ďalšia zástavba sporadická. Pozostáva z voľných zhlukov rodinných domov s hospodárskymi staviskami vo väčších záhradách a s rozsiahlejšími medziľahlými lúčnymi a pasienkovými plochami.

Odlíšny je charakter zastavanosti Hornádskeho údolia. Obytnú zástavbu tu tvoria jednak ucelené zoskupenia starších robotníckych (a úradníckych) kolónií, jednak živelne rastlá a funkčne zmiešaná zástavba pozdĺž cesty od železničnej stanice k mestu. Pre celok je charakteristická rozdrobenosť a chaotičnosť zastavania, najmä však striedanie intenzívnej zástavby s voľnými, resp. nedostatočne využívanými a často devastovanými, akoby bezprízornými plochami. Pre tento spôsob nedokonalého územného využitia je charakteristické, že v území napríklad dodnes zostali zachované pozemky a trasové prvky pôvodnej trate košicko - bohumínskej železnice. Osobitnou enklávou je pôvodná železiareň - tzv. „Stará Maša“ s archaickým, najmä však značne devastovaným vzhľadom a iluzórnym využívaním.

Prevažná väčšina mestskej vybavenosti a tým i reprezentatívnejšej zástavby je koncentrovaná ku križeniu cesty II/547 s Hlavnou ulicou a pozdĺž Hlavnej ulice až k Námestiu Slobody. Len väčšie vybavenostné areály sú lokalizované v relatívne autonómnych plochách v meste, alebo na jeho okraji.

Pomerne jednoznačne je v organizme mesta vyčlenená priemyselná zóna, rozkladajúca sa za železničnou traťou. Tvoria ju najmä navzájom priestorovo súvisiace prevádzky SEZ, Kovohút a opravárenského závodu VsE (pôvodná elektráreň). Charakter zástavby priemyselnej zóny je rôznorodý, zodpovedajúci vekovosti zakladateľských zámerov, poznamenaných však celým radom účelových provizórií alebo i pretrvávajúcich schátralých objektov. Za priemyselným areálom a tokom Hornádu je v odťažitej polohe lokalizovaná tzv. „Hornádska kolónia“, pozostávajúca vlastne z najstarších továrenských obytných domov, obývaných dnes už prevažne rómskym obyvateľstvom.

Osobitnými prvkami urbánnej štruktúry mesta sú plochy rekreácie a zotavenia, ktoré sú reprezentované najmä lyžiarskym areálom Plejsy a rekreačno - športovým areálom pozdĺž ulice Kúpeľnej, ktorý je konglomerátom športových a rekreačných zariadení,

záhradkárskej osady a zbytkov historického lesoparku na Líščom vrchu. V prihornádskej časti mesta je športový areál, pozostávajúci najmä z futbalového a hokejového ihriska, menšie športoviská sú v sídlisku Stred.

V urbánnej štruktúre sídla značne rušivo pôsobí pomerne rozsiahla sústava elektrovodov, ktoré sú častou prekážkou efektívneho využívania územia. Veľmi vážnou závadou je i prietah cesty II/547 obytnou zónou mesta, najmä v úseku koncentrácie komerčných a sociálnych aktivít v dotyku s Hlavnou ulicou. Charakter zástavby hornádskeho údolia do veľkej miery určuje jeho značne chaotická urbanizácia a veľký podiel nedokonale využívaných plôch. Zástavbu v údolí Slovinského potoka negatívne poznamenala šablónovitá sídlisková prestavba, v ktorej absentuje komorné mestské prostredie, priaznivé pre vznik neformálnych mestských spoločenských aktivít. Negatívny obraz častí sídla dotvára častá schátralosť zástavby, najmä tej, ktorú obýva spoločensky neintegrovateľná časť rómskej populácie. Naproti tomu je treba pozitívne hodnotiť evidentné a cieľavedomé snahy o úpravnosť ťažiskových priestorov mesta na Hlavnej ulici a na námestí Slobody.

5.2. Návrh ďalšieho rozvoja a priestorového usporiadania mesta

5.2.1. Urbanistická koncepcia a kompozícia

Základná urbanistická koncepcia územného rozvoja Krompách vychádza zo súčasných spoločenských a ekonomických podmienok a z novoformulovaných potrieb a možností územného rozvoja mesta. Koncepcia rozvoja vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu mesta a jeho záujmového územia, vyhodnotenia potrieb územného rozvoja a tvorivého zhodnotenia a využitia jeho potenciálnych možností. Základným princípom urbanistickej koncepcie mesta v návrhu jeho územného rozvoja je tvorba funkčne vyváženej vnútornej štruktúry mestskej zástavby, založenej na primeranom rozvoji historických daností a na koncipovaní ďalšieho rozvoja mesta tak, aby ním Krompachy okrem uspokojovania potrieb svojho obyvateľstva získali i nové, resp. ďalšie urbánne kvality.

Ako už bolo spomenuté, historicky sa Krompachy rozvíjali v doline Slovinského potoka a pri jeho ústí do Hornádu, kde je i v súčasnosti rozhodujúca časť mestskej zástavby. V súvislosti so zriadením železničnej trate a rozvojom hutníctva sa v Hornádskom údolí od prelomu 19. a 20. storočia do polovice 20. storočia postupne vybudoval rozsiahly priemyselný komplex, na ktorý sú naviazané i pôvodné robotnícke kolónie. Pomerne tesné údolie Slovinského potoka sa postupne celé intenzívne zastavalo, novšie i druhotnou prestavbou pôvodnej sídelnej štruktúry novou veľkopanelovou sídliskovou bytovou výstavbou a mesto zároveň začalo postupne prerastať do vyšších polôh a do bočných údolí Krompašského potoka (lokalita Huba - Dolné Plejsy), resp. Jarečka.

Intenzifikačnou asanačnou prestavbou historického jadra Krompách v 70-tych a 80-tych rokoch sa prakticky takmer vyčerpali ďalšie možnosti výstavby v pôvodnej údolnej polohe, následkom čoho si ďalší rozvoj mesta bude vyžadovať urbanistické využitie náročnejšie prístupiteľných vyšších polôh v lokalitách Huba, Roveň, a v dlhodobejšom výhľade aj Dvorské pole. Pre rozvoj zároveň zostávajú k dispozícii aj dosiaľ stavebne nevyužívané plochy medzi futbalovým štadiónom a železničnou stanicou. Čiastočne je tiež možná a žiaduca postupná intenzifikačná prestavba územia za terajšou trasou cesty II/547 smerom k navrhovanej trase jej preložky, najmä pozdĺž ulice SNP, a tiež prestavba a racionálnejšie využitie priestorov Starej Maše. Menšie možnosti rozvoja najmä extenzívnej nízkopodlažnej obytnej zástavby sú v miestne odlúčenej časti Dolina.

Stavebné využitie disponibilných plôch východne od terajšej zástavby je sťažené jednak ich vyvýšenou polohou a tým aj sťaženým dopravným sprístupnením, ale aj sťaženým zásobovaním vodou a nevyhnutnosťou prekládok a kábelizácií celej sústavy jestvujúcich elektrorozvodných sietí, vrátane diaľkového vedenia linky čí. 6810 z Prakoviec do Krompách na západný okraj mesta.

Navrhovaný rozvoj mesta rešpektuje a rozvíja súčasnú, historicky založenú urbánnu štruktúru. Hlavnú kompozičnú a koncepcnú os mesta v severojužnom smere tvorí historická trasa cesty do Sloviniek, t.j. Hlavná ulica, s námestím Slobody ako jej vyvrcholením, s pokračovaním do ulíc SNP a Trangusovej na severe, resp. k sídlisku „Juh“ na jej južnej strane. Vo východozápadnom smere sa v koncepcii mesta výraznejšie uplatňuje priečna urbanistická os, vedúca z údolia Krompašského potoka (z lokality Predné Plejsy) stredom mesta do údolia Jarečka. Výraznejšou novou urbanistickou osou bude prepojenie Hlavnej ulice s navrhovanou zástavbou lokality Roveň - Dvorské pole. Celú urbánnu štruktúru mesta priestorovo prepája a zjednocuje základný komunikačný systém, ktorý je kombináciou pôvodnej radiálnej sústavy ciest s novším roštovým systémom. Najvýznamnejším verejným priestorom mesta zostáva námestie Slobody, s vedľajšími ťažiskovými priestormi pri Slávii a pri železničnej stanici.

Najzávažnejším, už dlhodobejšie pripravovaným urbanistickým počínom, umožňujúcim navrhovanú transformáciu, prestavbu a rozvoj mestskej štruktúry, je preložka štátnej cesty II/547 z Košíc do Spišského Podhradia (a do Spišskej Novej Vsi) do novej trasy k železničnej trati, v podstatnej časti využívajúcej opustené teleso pôvodnej jednokolejnej trate Košicko - Bohumínskej železnice. Odsun tejto komunikácie - ostatne navrhovaný i vo dvoch predchádzajúcich územných plánoch - umožňuje totiž vylúčením celej tranzitnej a z veľkej časti i cieľovej dopravy z ťažiskových priestorov mesta jeho dopravné ukludnenie, vytvára však najmä nevyhnutné predpoklady pre nové formovanie a využitie priestorov medzi zástavbou v údolí Slovinického potoka a zástavbu na návrší smerom k železničnej stanici. Umožňuje toto územie reštrukturalizovať a postupne mestsky dostávať, prestávať a využívať. Umožňuje i rozvoj od mesta odvrátených a doposiaľ voľných plôch medzi štadiónom, Starou cestou a kolóniou pri železničnej stanici, a nadväzne i rozvoj novej výstavby v lokalite Roveň - Dvorské pole pozdĺž Starej cesty. Výraznou výhodou novej trasy cesty II/547 sú možnosti jej dobrého dopravného napojenia na mestský organizmus s výhodným usporiadaním napájacích bodov na prehľadných, zčasti i mimoúrovňových križovatkách, a to tak „do mesta“, ako aj do priemyselnej zóny za železničnou traťou a k Starej Maši.

Mestská štruktúra je železničnou traťou výrazne rozdelená na zónu priemyselnej výroby a na obytnú (a vybavenostnú) zónu. Navrhovaná koncepcia je formovaná tak, aby toto výrazne delenie funkčných zón prešlo na novú, so železnicou však z veľkej časti kumulovanú, trasu cesty II/547. Priestory medzi cestou a železnicou, ktoré zostanú mimo priamy kontakt s obytnou zónou mesta, sú totiž najvýraznejšie zasiahnuté hlukom z dopravy a navyše v stiesnených pomeroch nedovoľujú formovanie kvalitného obytného prostredia. Aj ich súčasná zástavba je zväčša chaotická, subštandardná, schátraná alebo devastovaná. Preto sú tieto plochy navrhované na rozsiahlejšiu prestavbu, prevažne i so súčasnou zmenou ich funkčného využitia, prednostne pre menšie výrobné, remeselné alebo živnostenské aktivity a pre dopravné zariadenia. V priestoroch kolónie pod železničnou stanicou sa po vymiestnení bývania navrhuje využitie plôch pre komerčné aktivity priemyselnej výroby a výrobných služieb.

V priestoroch priemyselnej zóny nie sú navrhované osobitné výrazné zmeny, najmä v usporiadaní jednotlivých výrobných areálov. Územiu sa ponecháva jeho súčasné využitie i charakter zástavby s tým, že bude potrebné výraznejšie akcentovať a architektonizovať

najmä nástupný priestor do areálu pôv. Kovohút, s racionálnejším využitím v súčasnosti značne chaoticky zastavaných plôch smerom k elektrorozvodni.

Využitie väčšej časti priestorov Starej Maše je navrhované najmä pre rozsahovo menšie výrobné aktivity - najmä pre živnostenskú (remeselnú) výrobu a pre výrobné služby. Časť obytnej zástavby sa ponecháva ako tzv. sociálne bývanie. V Hornádskej kolónii sa navrhuje ponechať obytnú funkciu taktiež ako sociálne bývanie (pre menej prispôsobivé skupiny obyvateľstva mesta), s jej možným rozvojom do voľných plôch za areálom starej nemocnice (t.č. učilišťa), ktorého objekty sa navrhuje využiť ako sociálnu vybavenosť pre tu bývajúce obyvateľstvo.

Veľká časť pôvodnej historickej zástavby v ťažiskovom obytnom území Krompách, v údolí Slovinského potoka, bola v nedávnej minulosti postupne nahradená novou sídliskovou obytňou štruktúrou a aj ostatná nová zástavba, ktorá sa realizovala na voľných plochách, má typický charakter zástavby sídliskovej. Tieto priestory, až na niektoré drobné enklávy, možno z hľadiska dlhodobiejšieho výhľadu považovať za funkčne i stavebne stabilizované a sú v nich v zásade možné len menšie lokálne stavebné zásahy. Podobne sú obmedzené rozvojové možnosti i na Zemanskej strane a v hĺbke údolia, kde je nevyhnutnou iba postupná kvalitatívna prestavba súčasnej prestarnutej a subštandardnej zástavby Baníckej ulice. Rozrušenú zástavbu Baníckej kolónie sa predpokladá nahradiť novou, sociálne motivovanou bytovou výstavbou. Potrebná je tiež postupná dostavba a charakterovo mestská prestavba pozdĺž ulice SNP na výraznom terénnom ostrohu nad sútokom Hornádu so Slovinským potokom. Nová zástavba by mala byť zmiešaná a polyfunkčná. Pre podobne zmiešanú mestskú zástavbu, s cca 20 %-ným podielom bývania a s lokálne koncentrovanými zariadeniami vybavenosti sa navrhuje i využitie v súčasnosti voľných plôch medzi futbalovým štadiónom a kolóniou pri železničnej stanici.

Samotný predstaničný priestor je koncipovaný ako význačnejší mestský priestor s koncentráciou verejných aktivít - predpokladá sa dobudovať ho o autobusovú stanicu a o verejné parkovisko. Podchod pod železničnou traťou k vstupnému priestoru do SEZ sa navrhuje predĺžiť až za trasu preložky cesty II/547. Enklávu objektov okolo hotela Európa je potrebné prednostne využiť pre verejnú vybavenosť, a celý priestor doplniť parkovou zeleňou.

Vzhľadom na už spomínané obmedzenia v možnostiach rozvoja v intraviláne mesta sa podstatné časti ďalšieho rozvoja obytnej výstavby navrhujú v lokalite Roveň (najmä pre viacpodlažnú výstavbu), neskôr Dvorské pole, a v lokalite Huba (pre nízkopodlažnú výstavbu). Ďalšie možnosti extenzívnej nízkopodlažnej obytnej zástavby sú v lokalite Dolina.

Rozvoj mesta západným smerom je objektívne sťažený terénnymi danosťami a ostatnými prírodnými podmienkami. V tomto území je však dlhodobo vytváraná tradícia lokalizácie mestských rekreačných priestorov a zariadení, ktorú je tu vhodné v primeraných formách rozvíjať i naďalej, najmä rekonštrukciou, resp. znovuzriadením zimného štadióna a novým funkčným využívaním zariadení býv. ozdravovne pre komerčné rekreačné aktivity.

Východným pandantom západnej „mestskej“ rekreačnej zóny sú Predné Plejsy, ktoré sú nástupným priestorom do športovo - rekreačnej zóny Plejsy - Krompašský vrch, s nadmestským, a v oblasti zimných športov až nadregionálnym významom.

Urbanistická koncepcia výhľadového rozvoja mesta je spracovaná v rozsahu funkčných plôch, saturujúcich napočítané potreby aktuálneho rozvoja mesta do roku 2015, s plochami urbanistických rezerv a predpokladaným dlhodobiejším výhľadom rozvoja približne do rokov 2025 - 2030.

Navrhované výhľadové urbanistické riešenie je vedené snahou rozvíjať charakter Krompách ako sídelného útvaru mestského typu s relatívne rozvoľnenou zástavbou, so zdôraznením najmä ťažiskových priestorov koncentrácie aktivít vybavenosti pri Námestí Slobody, pri Slávii a v novokoncipovanom lokálnom ťažisku verejných aktivít pri železničnej stanici. Líniová koncentrácia aktivít by mala v urbanistickej kompozícii zvýrazniť najmä Hlavnú ulicu a rekonštruovanú a dostavanú trasu ulice SNP, vrátane časti Trangusovej ulice. Návrh tiež predpokladá zvýraznenie východo - západnej vybavenostnej osi Jareček - námestie Slobody - ZŠ Maurerova - nové rozvojové plochy. Kompozične výraznejšie by sa v obraze mesta mala uplatniť i výstavba na voľných priestoroch medzi štadiónom a železničnou stanicou. Významným prvkom lokálnej urbanistickej kompozície, ktorý treba rešpektovať a využiť, je akropolovitý výzor západného svahu pod ulicou SNP, ktorý bude opticky výrazne vnímateľný z časti trasy navrhovanej preložky cesty II/547.

5.2.2. Priestorová štruktúra mesta

Krompachy sú vo svojej vnútornej štruktúre členené do jednotlivých subcelkov - urbanistických obvodov s diferencovaným charakterom, rozličnou formou súčasného využitia i zámerov ďalšieho rozvoja. Následný popis štruktúry mesta z hľadísk návrhu jeho územného rozvoja a priestorového usporiadania je preto spracovaný podľa týchto základných urbanistických skladobných jednotiek.

Pretože sa územným plánom navrhuje územný rast mesta a dochádza i k dielčim zmenám v jeho vnútornom usporiadaní, navrhujú sa i zmeny vo vymedzení urbanistických obvodov. Popis štruktúry mesta je preto spracovaný už s prihliadnutím na tieto (navrhované) zmeny.

Zmeny sa navrhujú vo vymedzení urbanistického obvodu čís. 2 (UO 002-X Huba). Do tohto obvodu sa navrhujú začleniť rozvojové plochy obytnej zástavby Roveň - Dvorské pole. Pôvodné vymedzenie obvodu sa teda rozširuje o plochy, odčlenené z urbanistických obvodov čís. 1 a čís. 9. Zároveň sa z pôvodného vymedzenia obvodu navrhuje vyňať zástavbu pri Cintorínskej ulici, a začleniť ju do urbanistického obvodu čís. 10, kam svojou polohou logicky patrí.

Zároveň sa navrhuje dielčia úprava hraníc medzi urbanistickými obvodmi čís. 3 a 10.

Pretože pôvodné pomenovanie urbanistických obvodov ich necharakterizovalo dostatočne, ba v niektorých prípadoch je zmätočné, lebo nie je identické s miestnymi názvami, navrhuje sa ich názvy zmeniť takto:

- urbanistický obvod čís. 2, pôvodne Huba - zmeniť na : Roveň - Dvorské Pole
- urbanistický obvod čís. 5, pôvodne Roveň - zmeniť na : Veterná
- urbanistický obvod čís. 9, pôvodne Za horou - zmeniť na : Predné Plejsy
- urbanistický obvod čís. 10, pôvodne Predné Plejsy - zmeniť na: Huba

urbanistický obvod 001 - 0 - Kolónia

Obvod zahŕňa územie severne od železničnej trate Čierna nad Tisou - Žilina, od futbalového štadióna až po východný okraj katastrálneho územia mesta, zo severu je zčasti ohraničený Starou cestou.

V súčasnosti má obvod prevažujúco obytnú funkciu. Prevažuje v ňom nízkopodlažná zástavba pôvodných robotníckych kolónií. Dominujúcimi prvkami obvodu sú železničná stanica, vlastivené múzeum - pamätník Krompašskej vzbury a hotel Európa.

Koncepciou územného plánu sa na území obvodu navrhuje rôznorodá, z väčšej časti zmiešaná zástavba. Obvodom sa navrhuje Družstevnou ulicou a popred železničnú stanicu viesť novú trasu štátnej cesty II/547. S výstavbou cesty súvisia i úpravy predpočia železničnej stanice, kde sa navrhuje autobusová stanica, odstavné parkovisko pre osobné autá a parkové úpravy. Zároveň sa predpokladá predĺženie pešieho podchodu popod železničnú trať až za preložku cesty. Enkláva pri hoteli Európa sa navrhuje pre zmiešanú polyfunkčnú zástavbu zariadeniami vybavenosti.

Prevažná časť plôch od futbalového štadiónu po železničnú stanicu a Starú cestu je navrhovaná pre zmiešanú polyfunkčnú zástavbu, s cca 20 %-ným zastúpením obytnej funkcie. K jestvujúcim rodinným domom pozdĺž Starej cesty je navrhnutá nízkopodlažná intenzívna obytná zástavba.

Územie pamiatkovo chránenej Novej kolónie sa ponecháva v súčasnom stave, s regulovanou možnosťou využitia podkroví objektov pre obytné funkcie. Voľný priestor medzi Družstevnou ulicou a ulicou SNP je doplnený nízkopodlažnou intenzívnou obytnou zástavbou, na dostavbu sa navrhujú i prieluky v južnom domoradí zástavby pozdĺž ulice SNP. Južný okraj územia tohoto obvodu je rezervnou, resp. výhľadovou plochou pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu.

Kolónia pri železničnej trati sa vzhľadom k schátranosti jej zástavby a ohrozovaniu hlukom z dopravy navrhuje na zrušenie a náhradu zariadeniami pre výrobu a výrobné služby.

Východná časť územia obvodu, paralelne so štátnou cestou II/547, sa v súlade s „Koncepciou lokalizácie výrobných aktivít v meste“ navrhuje ako rezervná a výhľadová plocha pre lokalizáciu zariadení priemyselnej výroby.

urbanistický obvod 002 - X - Roveň /Dvorské pole (pôv. Huba)

Tento urbanistický obvod je určený pre viacpodlažnú a nízkopodlažnú obytnú výstavbu v návrhovom i výhľadovom období územného plánu. V rámci navrhovaných rozvojových plôch je osobitne vymedzené územie pre umiestnenie Základnej školy.

V súlade s pôvodnou koncepciou sa ponechávajú plochy pre rozšírenie areálu SOU/SPŠ o školské športoviská, príp. i učebne pre praktický výcvik žiakov. Na svahu nad areálom školy sa navrhuje plocha pre rekreačno - športové využívanie - ľudové lyžovanie.

Na území obvodu je umiestnený vodojem I. tlakového pásma, ktorý sa navrhuje rozšíriť.

urbanistický obvod 003 - 0 - Stred I.

Obvod zahŕňa rozsiahle územie od stredu mesta (námestie Slobody) po južný okraj kompaktnej mestskej zástavby (Farské lúky), vrátane športovo - rekreačných aktivít v údolí Jarečka. Súčasnou zástavbou je obvod stavebne i funkčne výrazne stabilizovaný.

Územným plánom sa navrhuje doplnenie zástavby sídliska Juh polyfunkčným obytným objektom komerčnou vybavenosťou. Na južnom okraji sídliska sa územie terajších záhrad navrhuje pre intenzívnu nízkopodlažnú zástavbu rodinných domov. Staršiu zástavbu Baníckej ulice sa predpokladá nahradiť novšou súvislou zástavbou a rozšíriť ju o intenzívnu nízkopodlažnú zástavbu južným smerom.

Obytné objekty Baníckej kolónie, v súčasnosti devastované, bude potrebné asanovať a nahradiť ich novou viacpodlažnou obytnou zástavbou, určenou pre sociálne odkázané časti obyvateľov mesta (mladé manželstvá, seniori) vo forme mestských nájomných bytov.

Voľný priestor v údolí Jarečka sa navrhuje využiť pre vyššiu mestskú vybavenosť (napr. tržnica a trhovisko).

Na južnom okraji obvodu je vymedzený priestor pre lokalizáciu terasovito usporiadaných hromadných garáží pre osobné autá, najmä pre obyvateľov sídliska Juh, ktoré má veľkú intenzitu zastavanosti a deficit odstavných plôch.

Priestor Okružliska je navrhnutý pre športovo - rekreačné aktivity, najmä ľudové rekreačné lyžovanie. Areál a objekty pôvodnej ozdravovne sa predpokladá rekonštruovať a využiť pre účely rekreačného ubytovania.

urbanistický obvod 004 - 0 - sídlisko Stred

Urbanistický obvod zaberá územie prevažne stabilizovanej novej obytnej zástavby s vybavenosťou pozdĺž Hlavnej ulice a pri Maurerovej ulici. Vo funkčnom využití a stavebnej štruktúre územia sa územným plánom nenavrhujú žiadne zmeny. Predpokladajú sa úpravy Hlavnej ulice podľa vypracovanej štúdie, humanizácia obytného prostredia, riešenie problematiky garážovania a odstavovania osobných áut a prípadné využitie podkroví a podkrovných nadstavieb jestvujúcich obytných objektov na bývanie.

urbanistický obvod 005 - 0 Veterná (pôv. Roveň)

Urbanistický obvod zahŕňa územie prevažujúco zastavané rodinnými domami z 50-tych rokov minulého storočia. Stavebno - technický stav objektov je prevažne vyhovujúci, súčasným potrebám však nevyhovujú plošným a vybavenostným štandardom. Na území sa preto očakávajú rozsiahlejšie rekonštrukčné úpravy a prestavby, spojené s nadstavbami a využitím podkroví na bývanie. Všetky tieto úpravy sú prípustné za predpokladu dodržania ustanovení stavebného zákona a všeobecných technických požiadaviek na výstavbu.

urbanistický obvod 006 - 0 - Maša

Obvod zaberá nielen územie Starej Maše, ale aj (a najmä) rozsiahle plochy zástavby pri Trangusovej ulici a okolo ulice SNP až po futbalový štadión. V súčasnosti je veľmi rôznorodo zastavaný a s veľmi rozdielnou intenzitou územného využívania. Veľkú časť jeho zástavby nemožno hodnotiť ako stabilizovanú.

Koncepciou územného plánu sa na území tohoto obvodu navrhuje rôznorodá, z veľkej časti funkčne zmiešaná zástavba. Telesom pôvodnej železničnej trate sa navrhuje viesť novú trasu štátnej cesty II/547, s dvomi križovatkovými napojeniami na dopravnú štruktúru mesta, pri ktorých sa využívajú terénne danosti pre mimoúrovňové vedenia miestnych komunikácií.

Veľké časti územia tzv. Starej Maše sú navrhované pre drobnú výrobu a výrobné služby, na území Majstrovskej kolónie i s prípustnou obytnou funkciou. Obytná enkláva Starej Maše, vrátane jej rozvojových plôch, je určená najmä pre sociálne bývanie. Okolo ulíc SNP a Trangusovej je navrhnutá polyfunkčná zmiešaná súvislá zástavba mestského charakteru, vnútorné priestory sú využité pre intenzívnu nízkopodlažnú obytnú zástavbu. Súčasný rozsah areálu futbalového štadióna sa zachováva. Terajšie klzisko sa navrhuje transformovať ako športová vybavenosť pre jestvujúcu Základnú školu (vonkajšiu). Plochy technického vybavenia (povodňový dvor PBaH, areál Vsl.EZ a ČSPH) sa ponechávajú v súčasnom rozsahu. Na vymiestnenie je navrhnutý areál cestmajstrovstva.

Historický a pamiatkovo chránený areál starej železiarne a zlievárne (Maša) sa navrhuje upraviť a s parkovým okolím využívať ako regionálnu muzeálnu expozíciu.

urbanistický obvod 007 - L - Dubie

S výnimkou staršej obytnej usadlosti nie je tento urbanistický obvod obývaný. Územným plánom sa navrhuje ponechať ho v súčasnej podobe a súčasnom funkčnom využívaní.

urbanistický obvod 008 - P - Priemyselný obvod

Absolútne prevažujúcu časť tohoto obvodu, medzi železničnou traťou a tokom Hornádu, zaberá funkčne stabilizované územie priemyselnej výroby. Súčasná forma využitia a zástavby sa ponecháva. Plochy skládky Halňa až po areál ČOV sa navrhuje sanovať a taktiež využiť pre lokalizáciu výrobných aktivít. Doplnujúcu funkciu tvoria menšie plochy technického a dopravného vybavenia. Priemyselný obvod sa navrhuje komunikačne novospriístupniť rozšírením súčasného podchodu pod železničnou traťou.

Na ľavom brehu Hornádu ležiaca Hornádska kolónia je navrhnutá na dostavbu a prestavbu pre nízkopodlažné bývanie sociálne neprispôsobivých častí obyvateľstva mesta, i s prislúchajúcou sociálnou a komerčnou vybavenosťou. Areál pôvodnej nemocnice (dnes SOU) sa využije ako základná škola pre tu bývajúcich žiakov.

urbanistický obvod 009 - L - Predné Plejsy (pôv. Za horou)

Územie tohoto urbanistického obvodu zaberajú z väčšej časti produkčné lesy (lesy osobitného určenia) alebo ochranné lesy, z malej časti poľnohospodársky pôdny fond. Len na horskom hrebeni sa nachádza súbor rekreačno - ubytovacích zariadení a v údolí Krompaškého potoka je lyžiarsky areál Plejsy. Súčasná rekreačná funkcia sa územiu ponecháva a územným plánom sa v súlade s rozvojovými zámermi navrhuje zriadenie novej športovej a rekreačnej lyžiarskej zjazdovej trate s doplnením o sústavu nových horských dopravných zariadení. Vo vrcholovej polohe sa navrhuje aj zriadenie areálu pre bežecké lyžovanie. Časť územia je vyčlenená pre rekreačno - turistické aktivity formou prírodnej rekreačnej zóny, bez akejkoľvek výstavby.

urbanistický obvod 010 - X - Huba (pôv. Predné Plejsy)

Prevažnú časť tohoto obvodu tvorí nízkopodlažná extenzívna obytná zástavba, v jeho uzávere je umiestnený nástupný priestor rekreačno - športového lyžiarskeho areálu Plejsy, s hotelovými ubytovacími a stravovacími kapacitami.

Územným plánom sa v zmysle dodatku k ÚPN - SÚ Krompachy z r. 1997 navrhuje rozšírenie nízkopodlažnej obytnej zástavby o lokality Huba II. a Huba III. Rieši sa tiež dokompletovanie nástupného priestoru lyžiarskeho areálu o športové a servisné vybavenie s vyčlenením plôch pre sezónne parkovanie osobných áut. Nad obytnú zástavbu sa na kótu 450,0 m.n.m. navrhuje umiestnenie vodojemu II. tlakového pásma pre zásobovanie mesta pitnou vodou.

Súčasťou urbanistického obvodu je záhradkárska osada Huba, ktorá sa ponecháva v súčasnom rozsahu.

Z obvodu vedie účelová prístupová komunikácia k rekreačno - športovému areálu na Plejsoch, ktorou sú sprístupnené i rekreačno - ubytovacie zariadenia.

urbanistický obvod 011 - L - Zadné Plejsy

Územie obvodu zaberajú produkčné lesy (lesy osobitného určenia), alebo ochranné lesy, len z malej časti poľnohospodársky pôdny fond (lúky a pasienky). Obvod nie je stavebne využívaný.

V súlade s koncepciou rozvoja lyžiarskeho rekreačno - športového areálu na Plejsoch sa na území tohto urbanistického obvodu navrhuje predĺženie trasy sedačkovej lanovky na Krompašský vrch a výstavba lyžiarskej zjazdovky z Krompašského vrchu na Predné Plejsy. Predpokladá sa tiež prepojenie s rekreačným lyžiarskym areálom v katastri Žakaroviec. V okolí Krompašského vrchu sa v katastri Krompách, ale i v nadväzných častiach katastrov Sloviniek, Gelnice a Žakaroviec predpokladá zriadenie lyžiarskych bežeckých tratí, prevažujúco vedúcich jestvujúcimi lesnými cestami.

Z Doliny sa týmto urbanistickým obvodom navrhuje diverzná účelová prístupová komunikácia k rekreačno - športovému areálu a ubytovaciemu komplexu na Plejsoch. Táto cesta je vedená taktiež v trase jestvujúcej lesnej cesty.

V obvode je umiestnené už nevyužívané odkalisko Železorudných baní Slovinky, ktoré sa navrhuje na rekultiváciu.

urbanistický obvod 012 - L - Slovinská cesta

Urbanistický obvod zahŕňa územie a roztrúsenú (extenzívnu) nízkopodlažnú obytnú zástavbu územne odlúčenej časti mesta „Dolina“. Zástavba je stabilizovaná. Územným plánom sa na vhodných miestach navrhuje jej doplnenie, vrátane rezervných plôch.

V severnej časti územia, v úzkom cípe medzi cestou a Slovinským potokom a v priestoroch už nevyužívaného kameňolomu je navrhovaná rekreačná a športovo - rekreačná vybavenosť, ktorá môže mať i nadmestský význam.

urbanistický obvod 013 - L - Líščí vrch

Tento urbanistický obvod zahŕňa rozsiahle priestory lesov osobitného určenia a ochranných lesov za západným okrajom zastavaného územia mesta. V doline Jareček doň zasahuje rozptýlená sporadická zástavba obytného a rekreačno - vybavenostného charakteru a pomerne rozsiahla záhradkárská osada. V severnej časti obvodu sa nachádza poľnohospodársky využívaná pôda (orná pôda, trvalé trávne porasty). Je tu umiestnený prevádzkový závod SAD a ČSPH.

Súčasnú využitie a štruktúra urbanistického obvodu sa návrhom územného plánu nijako výrazne nemení. V súvislosti s preložkou cesty II/547 sa navrhuje prístupová cesta k závodu SAD v novej trase. Vedľa závodu SAD je vymedzená rezervná (ponuková) plocha pre možné umiestnenie zariadenia technickej, alebo dopravnej vybavenosti.

Takmer celý rozsah urbanistického obvodu je navrhovaný na legislatívnu ochranu formou jeho začlenením do navrhovanej NPR Volovské vrchy. Časti územia medzi Bielou skalou a Vápeníkom sú navrhované ako chránené územie a ako jadrový priestor nadregionálneho biocentra.

Na Líščom vrchu sa navrhuje obnova pôvodného lesoparku, ktorého časť, priliehajúca k zastavanému územiu mesta, bude extenzívne rekreačne využívaná. Nenavrhuje a nepredpokladá sa tu však zriaďovanie žiadnych nových stavebných objektov.

urbanistický obvod 014 - 0 - Stred II

Tento urbanistický obvod zahŕňa obytnú zástavbu sídliska na Lorencovej ulici, vrátane nízkopodlažnej obytnej zástavby v ústí doliny Jarečka a je vymedzený až po Hlavnú a Trangusovu ulicu. Jeho súčasťou je teda i rôznorodá, a zväčša vybavenostná zástavba pozdĺž Slovinského potoka až po gymnázium a hromadné garáže pri Trangusovej ulici.

Územie obvodu je funkčne a v zásade aj stavebne výrazne stabilizované, predpokladá sa iba rozšírenie objektov gymnázia v rámci jeho areálu, s využitím malej plochy v kontakte so sídliskom.

Z urbanistického obvodu vedú nástupy do lesoparku na Líščom vrchu.

5.2.3. Regulácia funkčného využitia plôch

Navrhovaným urbanistickým riešením sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie mesta a hierarchizované usporiadanie jeho vnútornej štruktúry a vonkajších väzieb, so snahou o vylúčenie alebo aspoň minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení. Pre praktické dosiahnutie zámerov urbanistickej koncepcie sa v územnoplánovacej dokumentácii stanovuje regulácia funkčného využitia plôch. ňou sa určuje prípustnosť funkčného využitia (zástavby) jednotlivých konkrétnych území, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb. Reguláciou funkčného využitia sa jednak definuje a špecifikuje funkcia každého konkrétneho územia v organizme mesta, zároveň sa ňou stanovuje lokálna prípustnosť druhu zástavby formou prípustných a výnimočne prípustných objektov a funkcií.

Podľa konkrétnej funkčnej špecifiky bol pre mesto Krompachy spracovaný nasledovný návrh regulácie funkčného využitia plôch (podľa kódových označení vo výkrese komplexného urbanistického návrhu):

I. ÚZEMIE ČISTÉHO BÝVANIA MESTSKÉHO TYPU NÍZKOPODLAŽNÉ

Bm

a/ ú z e m i e s l ú ž i:

- výlučne pre bývanie

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť:

- rodinné domy vo voľnej alebo skupinovej zástavbe s pomocnými objektami domového príslušenstva

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é:

- maloobchodné a stravovacie zariadenia, zariadenia osobných služieb a nerušiacе živnostenské prevádzky, slúžiacе pre obsluhu tohoto územia

- malé ubytovacie zariadenia, vrátane ubytovania pre starších ľudí

- kultúrne, zdravotné a športové zariadenia, slúžiacе pre obsluhu tohoto územia

- rozptýlená zástavba malých a nízkopodlažných bytových domov (napr. nájomných víl a

pod.) do 2 nadzemných podlaží a do rozsahu najviac 4 - 5 bytov v objekte

II. ÚZEMIE ČISTÉHO BÝVANIA MESTSKÉHO TYPU VIACPODLAŽNÉ

Bm

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- výlučne pre bývanie

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť :

- nízko a viacpodlažné bytové domy vo voľnej, skupinovej alebo priestorovo viazanej zástavbe

- pomocné objekty a hromadné garáže, slúžiace obytným objektom

- maloobchodné a stravovacie zariadenia a zariadenia osobných služieb, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é :

- združená zástavba nízkopodlažných obytných domov charakteru domov rodinných

- nerušiacе živnostenské prevádzky, kultúrne, zdravotnícke, školské a športové zariadenia, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

- malé verejné ubytovacie zariadenia a ubytovacie zariadenia pre starších ľudí

III. ÚZEMIE BÝVANIA VIDIECKEHO TYPU

Bv

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre rodinné bývanie s príslušným zázemím úžitkových záhrad a chovom drobných hospodárskych zvierat

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň i ť :

- rodinné domy s úžitkovými záhradami s objektami pre domáce hospodárstvo a chov drobných hospodárskych zvierat

- podstatne nerušiacе zariadenia drobnej remeselnej hospodárskej produkcie

- zariadenia záhradníctva a skleníkového hospodárstva

- zariadenia pre maloobchod, nevýrobné služby a verejné stravovanie, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é :

- zariadenia sociálne, zdravotné a športové

- nerušivé zariadenia poľnohospodárskej výroby

- individuálne rekreačné objekty

- nerušiacе zariadenia špecifickej vybavenosti

IV. ÚZEMIE PRE SOCIÁLNE BÝVANIE

Bs

a/ ú z e m i e s l ú ž i:

- pre umiestnenie obytných a doplňujúcich objektov bývania sociálneho charakteru, t.j. nájomných bytových domov pre sociálne odkázané skupiny obyvateľstva alebo bývania so zníženým štandardom

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t n í ť:

- nízko a viacpodlažné bytové domy vo voľnej, skupinovej alebo priestorovo viazanej zástavbe
- pomocné a technické objekty, slúžiace obytným objektom
- maloobchodné a stravovacie zariadenia a zariadenia osobných služieb, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é:

- zariadenia sociálne, zdravotné a športové, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

V. ZMIEŠANÉ MESTSKÉ ÚZEMIE (s polyfunkčnou zástavbou)

Zm

a/ ú z e m i e s l ú ž i:

- pre umiestnenie obytných objektov, viacúčelových objektov a zariadení základnej, vyššej a špecifickej vybavenosti a obchodných, hospodárskych a správnych zariadení, kombinovaných s funkciou bývania

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t n í ť:

- obchodné a administratívne budovy
- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, verejné stravovanie a ubytovanie, správu a záujmovú činnosť
- kultúrne, sociálne, školské, zdravotné a športové zariadenia
- zábavné strediská a služby
- obytné budovy nájomné, obvykle kombinované s komerčnou verejnou vybavenosťou v parteri
- obytné budovy charakteru rodinných domov, kombinované s komerčnou vybavenosťou v parteri
- zariadenia pre prechodné ubytovanie
- hromadné garáže a parkoviská, slúžiace pre obyvateľov a pre návštevníkov a zamestnancov zariadení

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é:

- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a služieb.
- menšie zdravotnícke a športové zariadenia

VI. ZMIEŠANÉ ÚZEMIE CENTRÁLNE

Zc

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- prevažne pre umiestnenie obchodných, hospodárskych, správnych a kultúrnych zariadení, alebo ich kombinácií s obytnou funkciou

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť :

- obchodné, administratívne a správne budovy
- zariadenia pre maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie
- kultúrne a sociálne zariadenia
- zábavné strediská
- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é :

- byty vyššej kategórie alebo špecifického charakteru
- menšie zdravotnícke a športové zariadenia

VII. ÚZEMIE ZÁKLADNEJ A VYŠŠEJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Vo

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre umiestnenie spravidla rozsiahlejších špecializovaných zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru, buď prislúchajúcej jednotlivým územným celkom, alebo celomestského až nadmestského významu v upresnení podľa konkrétneho urbanistického návrhu

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň i ť :

- koncentrované zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
- zariadenia sociálnej starostlivosti, školstva a zdravotníctva
- zariadenia kultúry a verejnej administratívy
- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
- hromadné garáže a parkoviská, slúžiace pre majiteľov a návštevníkov zariadení
- športové a rekreačné zariadenia, ak súvisia s hlavnou funkciou územia

c/ v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é :

- obchodné a administratívne budovy
- doplnkové zariadenia maloobchodu a osobných služieb

VIII. ÚZEMIE DROBNEJ VÝROBY, ŽIVNOSTÍ A SLUŽIEB

Dv

(alt. s prípusťou obytnou funkciou)

Dv(b)

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre živnostenské a remeselnícke aktivity, drobnú výrobu a výrobné služby, ktoré výraznejšie neohrozujú kvalitu životného prostredia

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň i ť :

- objekty pre živnosti, podnikateľské a remeselné aktivity
- maloobchodné činnosti a služby

- servisné a distribučné služby, opravárenská činnosť

c/ výnimočne sú prípustné:

- byty majiteľov zariadení (vo vymedzených územiach)
- výrobné a distribučné sklady
- servisy a čerpacie stanice pohonných hmôt
- malé výrobné zariadenia
- záhradníctva
- garáže mechanizmov
- obchodné a administratívne zariadenia a maloobchodné činnosti a služby

IX. ÚZEMIE PRIEMYSELNEJ VÝROBY A SKLADOV

Pv

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie aktivít priemyselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva

b/ na území je prípustné umiestniť:

- zariadenia priemyslu a služieb všetkého druhu, pokiaľ to nie je limitované špecifickými požiadavkami na ochranu životného prostredia
- opravárenské a údržbárske základne
- zariadenia stavebníctva a výroby stavebných hmôt
- dopravné terminály a garáže mechanizmov
- prenajímateľné výrobné zariadenia
- garáže, parkoviská, servisy a čerpacie stanice pohonných hmôt

c/ výnimočne sú prípustné:

- obchodné a administratívne zariadenia
- výučbové zariadenia a areály
- jednotlivé zariadenia technickej a špecifickej vybavenosti
- pohotovostné a služobné byty

X. ÚZEMIE KONCENTROVANEJ ŠPORTOVEJ VYBAVENOSTI

Š

a/ územie slúži:

- najmä pre organizovanú telovýchovnú a športovú činnosť profesionálneho i výkonnostného športu, alebo pre ľudové športové aktivity, prevádzkované na komerčnom základe

b/ na území je prípustné umiestniť:

- športové objekty a zariadenia

- objekty pre ubytovanie, stravovanie a doplnkovú športovú vybavenosť

c/ výnimočne sú prípustné:

- pohotovostné a služobné byty
- objekty pre verejné ubytovanie a stravovanie
- objekty pre rekreačné aktivity komerčného charakteru

XI. ÚZEMIE KONCENTROVANEJ REKREAČNEJ VYBAVENOSTI

R

a/ územie slúži:

- pre koncentrované umiestnenie rekreačných a športovo-rekreačných zariadení a služieb, organizovaných prevažne na komerčnom základe a slúžiacich pre využitie voľného času obyvateľstva

b/ na území je prípustné umiestniť:

- verejné a individuálne rekreačné objekty a zariadenia
- verejné kultúrne a športové zariadenia
- doplňujúcu maloobchodnú a servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- verejné stravovanie a ubytovanie
- objekty cestovného ruchu a organizovanej turistiky
- technické objekty, slúžiace rekreačnej vybavenosti

c/ výnimočne sú prípustné:

- pohotovostné a služobné byty
- menšie zariadenia organizovanej športovej činnosti

XII. ÚZEMIE ZÁHRADKÁRSKYCH AKTIVÍT

Z

a/ územie slúži:

- pre koncentrované umiestnenie záhradkárskych plôch, osád a kolónii
- pre umiestnenie miestne špecifických aktivít voľnočasového charakteru, ktoré nie sú výrobnými zariadeniami ani prevažujúco komerčnými zariadeniami

b/ na území je prípustné umiestniť:

- individuálne rekreačné a skladové objekty do 50,0 m² zastavanej plochy
- technické objekty, slúžiace základnej funkcii územia

Okrem regulačných kódov, ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia, sa územným plánom (v komplexnom urbanistickom návrhu) navrhuje prípustná intenzita zastavanosti, ktorá je udaná percentuálne ako pomer zastavanej plochy k

celkovej ploche pozemku a prípustná výška zástavby, uvedená v maximálnom doporučovanom počte nadzemných podlaží.

5.3. Návrh rozvoja jednotlivých funkčných zón

5.3.1. Bývanie, bytový fond a obytné plochy

a) súčasný stav

Podľa výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov ku dňu 26. mája 2001 bolo v Krompachoch celkom 966 obytných domov, z nich bolo 762 domov, t. j. 77,88 % trvalo obývaných, zvyšných 197 domov nebolo z rôznych dôvodov obývaných.

Skladba trvalo obývaných domov bola podľa posledných cenzov nasledovná :

	cenzus 1991		cenzus 2001	
	absolútne	v %	absolútne	v %
rodinné domy	568	77,7 %	614	80,6 %
bytové domy a ostatné budovy	163	22,3 %	148	19,4 %
spolu :	731	100,0 %	762	100,0 %

Za posledné desaťročie vzrástol počet trvalo obývaných domov o 31 (o 4,24 %), z toho počet rodinných domov o 46 (o 8,10 %). Počet bytových domov a ostatných budov s bytmi poklesol o 15, t.j. o 9,2 %.

V roku 2001 bolo v 966 obytných domoch celkom 2800 bytov. Z toho bolo 2520 bytov trvalo obývaných (90,0 %), ostatných 262 nebolo obývaných, resp. nevyužívalo sa na trvalé bývanie. Z 2.520 trvalo obývaných bytov bolo v bytových domoch 1.898 bytov (75,3 %), v rodinných domoch bolo 622 bytov, t.j. 24,7 % z celkového počtu trvalo obývaných bytov v meste.

Kategorizácia a veľkosť bytov je relatívne veľmi priaznivá, keď zo všetkých bytov je do I. a II. vybavenostnej kategórie zaraditeľných takmer 95 % a do II. a III. veľkostnej kategórie takmer 80 % z celého bytového fondu mesta. Bytov s tromi a viac obytnými miestnosťami bolo 64,0 %. Z hľadiska súčasných potrieb však v bytovom fonde nie sú dostatočne zastúpené okrajové veľkostné kategórie bytov, a to tak byty väčšie (najmä v bytových domoch), ale aj menšie - 1 izbové byty, ktorých je menej ako 10 %.

Krompašský bytový fond je relatívne mladý. Jeho prevažná väčšina pochádza z výstavby po roku 1946, a viac než 50 % z výstavby v poslednom tridsaťročí. V rokoch 1970 -

1990 sa sídliskovou výstavbou budovali najmä byty v bytových domoch a výstavba rodinných domov postupne klesala. Po roku 1991 až doposiaľ sa dovtedajší trend výstavby rodinných domov udržal. Výstavba bytových domov klesala a v poslednom období sa úplne zastavila.

Podľa druhu stavebného materiálu vysoko prevažujú objekty z tvrdých materiálov - z tehly a panelov. Podiel bytov v nich dosahuje takmer 90 %. Zostávajúce obytné objekty sú z kameňa (8 %) a z dreva (2 %).

Vývoj bytového fondu a priemernej obývanosti bytov bol za obdobie posledných cenzov nasledovný :

	počet bytov	počet obyvateľov	priemerná obývanosť
1970	1.760	6.250	3,64 obyv./byt
1980	1.973	6.907	3,51
1991	2.462	8.252	3,35
2001	2.520	8.812	3,50

V rokoch 1970 - 1990 sa priemerná obývanosť bytov znižovala vďaka rozsiahlej sídliskovej výstavbe a dosiahla úroveň pod štatistickým priemerom SR. Zhoršovanie tohoto ukazovateľa v poslednom desaťročí je spôsobené postupným zastavením hromadnej bytovej výstavby a zhoršovaním sociálno - ekonomickej situácie Krompaškého obyvateľstva.

Celookresný priemer obývanosti bytov pri poslednom sčítaní bol 3,80 obyv./byt. V Spišskej Novej Vsi bola priemerná obývanosť 3,31 obyv./byt a v Gelnici 3,40 obyv./byt.

K obdobiu sčítania v roku 1991 bolo v Krompachoch 2.652 cenzových domácností s priemerným počtom 3,11 obyvateľov na 1 cenzovú domácnosť. Na 100 cenzových domácností tak pripadlo 92,9 bytov. Údaje o počte cenzových domácností v roku 2001 dosiaľ neboli uverejnené, dá sa však dôvodne predpokladať, že sa tento štatistický ukazovateľ, ktorý o.i. indikuje aj nechcené spolužitie rodín v spoločných bytoch, zhoršil. Podľa Konceptie rozvoja bývania (ARKA Košice) bol v r. 1995 aktuálny deficit cca 102 bytov a skutočný deficit (podľa samostatne hospodáriacich domácností) až 145 bytov. Súčasný deficit možno odhadovať medzi 150 - 200 bytmi.

Na území mesta bolo v r. 2001 ako neobývaných vykázaných 262 bytov, čo je 9,36 % z celkového počtu bytov. Najviac neobývaných bytov je v kolóniách - pod železničnou stanicou, na Starej Maši a v Hornádskej kolónii, resp. v Baníckej kolónii na Farských lúkach. Na bývanie je nespôsobilých 83 bytov, na rekreačné účely sa využíva 15 bytov, z „iných“ dôvodov je neobývaných 132 bytov. Ostatných 32 bytov je neobývaných iba dočasne. Dá sa predpokladať, že cca 80 - 100 bytov v súčasnosti neobývaných je v skutočnosti možné začleniť do bytového fondu mesta.

b) návrh rozvoja

Návrh rozvoja bývania a bytovej výstavby pre návrhové obdobie územného plánu (do roku 2015) a pre ďalší výhľad (do roku 2025 - 2030) vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu bytového fondu, odhadovaných úbytkov bytov z dôvodov funkčných zmien, prestarnutosti a subštandardnosti jestvujúceho bytového fondu, z požiadaviek, vyplývajúcich z očakávaného demografického rastu a konečne i z požiadaviek na zlepšovanie bytovej situácie vyrovnávaním rozdielov medzi počtom bytov a počtom cenzových, resp. samostatne hospodáriacich domácností a očakávaného znižovania obsadenosti bytov.

Ak za reálnu pokladáme cca 100-ročnú životnosť bytového fondu, potom úbytky bytov v návrhovom i výhľadovom období územného plánu budú vzhľadom na súčasnú veľmi

dobrú vekovú štruktúru bytov v zásade minimálne. I urbanistická koncepcia ďalšieho rozvoja mesta je navrhovaná tak, aby sa minimalizovali ďalšie dôvody úbytku bytov - najmä nevyhnutné asanácie z dôvodov koncepčných zásahov do urbánnej štruktúry, alebo zmien vo funkčnom využití plôch, a aby sa i starší a subštandardný bytový fond mohol na tom istom mieste či už rekonštruovať, alebo výraznejšie modernizovať či nahradiť novou obytnou zástavbou. Asanácie z dôvodov zmien vo funkčnom využití územia sa dotýkajú prakticky iba najstaršieho, relatívne najschátralejšieho či najzanedbanejšieho bytového fondu - najmä v kolónii pod železničnou stanicou. Hornádsku kolóniu, kolóniu na Starej Maši a Banicku kolóniu ako lokalitu, navrhovanú pre sociálne bývanie, predpokladáme účelovo rekonštruovať alebo prestavať a dostavať. Takto odhadujeme očakávaný skutočný úbytok bytového fondu za návrhové obdobie územného plánu mesta na cca 65 bytov, a za celý výhľad do roku 2025 na cca 160 bytov, s postupným progresívnym nárastom úbytku.

Navrhované potreby prírastkov bytového fondu sú prepočítané pre očakávaný návrhový demografický rast mesta na 9.950 obyvateľov + 5 % urbanistická rezerva, t.j. 10.450 obyvateľov v roku 2015 a 11.050 obyvateľov + 5 % urbanistická rezerva, t.j. 11.600 obyvateľov mesta v roku 2025 (2030).

Zároveň sa uvažuje s postupným znižovaním priemernej obývanosti bytov zo súčasného stavu 3,50 (resp. 3,39) obyv./byt na hodnotu 3,34 obyv./byt v návrhovom roku 2015 a na cca 3,30 obyv./byt vo výhľadovom roku 2025 (2030).

Celková potreba bytov a prírastkov bytového fondu je potom nasledovná :

rok	počet obyvateľov	priemerná obývanosť	celková potreba bytov	úbytok bytov	zostatok z jestvujúcich bytov	prírastky bytov celkom	za 5 rokov
2001 (sčítanie)	8.812	3,50	2.520	- skutočný stav podľa sčítania			
	8.812	3,39	2.600	- odhad s pripočítaním zbytných bytov			
2005	9.100	3,38	2.695	-15	2.585	110	-
2010	9.500	3,36	2.830	-35	2.565	265	155
2015	9.950	3,34	2.980	-65	2.535	445	180
2020	10.450	3,32	3.150	-110	2.490	660	215
2025	11.050	3,30	3.350	-160	2.440	910	250

Postupné zlepšovanie bytovej situácie v meste sa prakticky preukazuje znižovaním priemernej štatistickej obsadenosti bytov až po úroveň, blízku saturácii bytových potrieb - t.j. po dosiahnutie súladu medzi počtom samostatne hospodáriacich (cenzových) domácností a samostatne bývajúcich domácností, s určitým podielom disponibilných voľných bytov tak, aby mohol vzniknúť reálny trh s bytmi, s miernym prebytkom ponuky nad dopytom.

Celá novonavrhovaná obytná zástavba je z hľadiska jej štruktúry rozdelená do troch kategórií - nízkopodlažnej extenzívnej zástavby, nízkopodlažnej intenzívnej zástavby a strednopodlažnej zástavby. Nízkopodlažná intenzívna predstavuje v zásade voľnú zástavbu individuálnych rodinných domov s hustotou obývanosti do 50 - 80 obyv./ha, s orientačnou výmerou jednotlivých pozemkov rodinných domov do 800, výnimočne i viac m². Takúto výstavbu navrhujeme najmä v lokalite Huba, kde by z jestvujúcej zovretej ulicovej štruktúry mala prejsť do voľnejšie usporiadanej vilovej zástavby vo vyšších polohách terénu. Podobne sa extenzívna zástavba predpokladá pre dostavbu lokality „Dolina“.

Zástavba strednej intenzity má predpokladané hustoty obývanosti do 120 - 150 obyv./ha. Urbanistická štruktúra takejto zástavby by mala byť viazaná a mala by byť usporiadaná do menších zoskupení (sústav) rodinných domov zčasti individuálnych (na pozemkoch do výmery 600 m²), zväčša však radených do zovretých urbanistických útvarov v podobe štrukturálnej skladby, alebo zoskupení radových, átriových a átriovo - terasových domov, s bodovými koncentraciami menejpodlažnej zástavby typu tzv. nájomných víl. Výstavbu predpokladáme organizovať buď družstevnou formou menších skupín objektov, určených na odpredaj do súkromného vlastníctva (ako podnikateľskú stavebnú aktivitu), alebo družstevnou formou (ako investorskú aktivitu). Takýto spôsob zástavby má ostatne v Kropáčoch historickú tradíciu v tzv. „kolóniách“ z obdobia 20-tych rokov. Pre takúto zástavbu sa v návrhu urbanistickej koncepcie určujú najmä plochy v lokalitách „Roveň“ a „Dvorské Pole“, a menšia enkláva v uzávere Banskej ulice - nad Farskými lúkami (pre terasovo - átriovú zástavbu).

Strednopodlažná zástavba v štrukturálnych zoskupeniach menších bytových domov, s hustotou obývanosti cca 200 - 250 obyv./ha, sa navrhuje predovšetkým v lokalite „Roveň - Dvorské Pole“. Predpokladáme tu výstavbu obytných celkov, zložených prevažne zo sekciových obytných budov, ale i s možnosťou využitia tzv. nájomných víl. Takáto výstavba by mala byť iniciovaná a organizovaná najmä z podnetu mesta, za investorstva finančných inštitúcií. Časť bytov by zostala spravovaná ako nájomné domy, časť by sa mohla (po výstavbe) rozpredať do súkromného či družstevného vlastníctva. Reálnym variantom je tiež organizovaná družstevná forma takejto bytovej výstavby.

Pre výstavbu nájomných bytov s mestskou iniciatívou však doporučujeme rezervovať najmä dosiaľ nevyužívané plochy sídliska Juh v kontakte s centrom mesta, kde by zástavba mala byť kombinovaná, s využitím prízemia objektov pre účely verejnej komerčnej vybavenosti (obchody, služby).

Špecifickým druhom je sociálne motivované bývanie. Výstavba sociálnych bytov by mala byť prednostnou úlohou mesta. Územným plánom sa pre sociálne bývanie nízkopriímových skupín obyvateľstva (mladé manželstvá s deťmi, seniori) navrhuje využiť územie Farských lúk po asanácii terajšej schátratej a zdevastovanej zástavby Baníckej kolónie. Sociálne bývanie by tu mali predstavovať rôznorodejšie, v zásade málo a strednopodlažné bytové formy tzv. štartovacích bytov pre mladé rodiny a ostatných sociálne odkázaných a bývania pre seniorov penziónového charakteru. Takúto výstavbu by iniciovalo mesto, byty by boli nájomné a zostali by vo vlastníctve mesta. Nimi by mesto uskutočňovalo svoju cieľnú (mimotržnú) bytovú politiku pre uspokojovanie sociálnych potrieb časti svojho obyvateľstva jednak poskytovaním takýchto bytov na prenájom, jednak účelovými úpravami cien a dotáciami nákladov na bývanie.

Pre sociálne málo prispôsobivé skupiny obyvateľstva sa v súlade s Koncepciou rozvoja bývanía navrhuje rekonštrukčná prestavba a nová nízkopodlažná výstavba v Hornádskej kolónii a na Starej Maši.

Posledný navrhovaný druh obytnej zástavby predstavuje zmiešaná mestská zástavba v lokalite ul. SNP - železničná stanica, a to ako na voľných plochách, tak i na zastavaných plochách, určených na dostavbu a prestavbu. Štruktúra zástavby by tu mala pozostávať z prevažne polyfunkčných objektov, kde parter by bol venovaný najmä vybavenosti a len najvyššie podlažia pre obytné funkcie - pre bývanie či už vlastníkov domov, alebo ako nájomné byty. Bývanie tu predpokladáme v rozsahu najmenej 20 % z celkovej úžitkovej (podlažnej) plochy objektov.

U staršej obytnej zástavby v sídliskových formách sa predpokladá najmä jej postupná modernizácia so zvyšovaním technického štandardu a priestorového komfortu v panelovej výstavbe najmä technické úpravy a humanizácia, čo všetko môže viesť i k čiastočnému zníženiu počtu bytov. Naopak ich zvýšenie možno dosiahnuť zobytnením podkroví (sídlisko na Maurerovej ulici), alebo strešnými nadstavbami (napr. na Hlavnej ulici).

Celý rozsah navrhovanej obytnej zástavby, zobrazený v územnom priemete v komplexnom urbanistickom návrhu, približne zodpovedá napočítaným potrebám novej výstavby bytov do roku 2015, resp. 2025, s cca 5 - 10 %-nou územnou rezervou. Mierne sú však naddimenzované plochy nízkopodlažnej zástavby (pre rodinné domy), pretože nie všetky uvažované a navrhované rozvojové plochy môžu byť v konkrétnom čase potrieb k dispozícii. Väčšia ponuka plôch zároveň umožňuje väčší, a tým snád' i lepší výber.

Orientačné kapacity jednotlivých navrhovaných lokalít novej bytovej výstavby sú nasledovné :

rodinné domy

- Huba II, III	145 r.d. + rezerva 25
- pri Starej ceste	15 r.d.
- pri Trangusovej ulici	5 r.d.
- pod sídliskom Juh	5 r.d.
- Rázusova ulica	20 r.d. (intenzívna zástavba)
- Banská ulica/uzáver	20 r.d. (intenzívna zástavba)
- Dolina	25 r.d. + rezerva 15
- v polyfunkčnej zástavbe	15 r.d. + rezerva 10
spolu :	<u>250 r.d. + rezerva 50</u>

+ výhľadové lokality pre cca 100 rodinných domov

bytové domy

- nad ŽS Maurerova	180 - 200 b.j.
- Roveň - Dvorské pole	300 - 350 b.j.
- sídlisko Juh - dostavba	20 - 25 b.j.
- podkrovné vstavby	75 - 100 b.j.
- v polyfunkčnej zástavbe	100 - 125 b.j.
spolu :	<u>675 - 800 b.j.</u>

+ výhľadové lokality pre cca 300 - 350 bytov

sociálne bývanie

- Hornádska kolónia	70 b.j.
- Stará Maša	40 b.j.
- nová výstavba Farské lúky	90 b.j.

5.3.2. Výroba a skladové hospodárstvo

Súčasný rozsah plôch pre priemyselnú výrobu a pre ostatné výrobné aktivity je nadštandardný - dosahuje takmer 20 % zo zastavaného územia mesta. Najrozsiahlejšie sú výrobné aktivity v tzv. Priemyselnom obvode, ktoré zaberajú súvislé územie v rozsahu cca 37,0 ha, ostatné výrobné plochy sú menšie a sú rozmiestnené medzi inými funkčnými plochami.

V období rokov 1850 - 1953 sa v prihornádskom priestore Krompách postupne konštituovala rozsiahla priemyselná zóna, so zameraním najmä na hutnícku a železiarenskú, neskôr i elektrotechnickú výrobu, ktoré boli o.i. významným centrom zamestnanosti obyvateľstva stredného a dolného Spiša. V súčasnosti sú však výrobné kapacity tejto zóny v značnej depresii, avšak s pokusmi o oživenie výroby (Kovohuty, SEZ), alebo o implementáciu nových výrobných kapacít (Matsushita Electronics).

Hlavnou úlohou ekonomického rozvoja mesta bude oživenie v súčasnosti v recesii sa nachádzajúcich nosných výrobných aktivít, so súčasnou reštrukturalizáciou a intenzifikačnou prestavbou jestvujúcich výrobných areálov na ich doterajších plochách. Konverzia výrobných areálov by mala byť diverzifikovaná a sofistikovaná, s cieľom koncipovania uceleného priemyselného parku, vhodného pre rozvoj rôznorodejších výrobných aktivít. Na základe urbanistickej štúdie, ktorou sa analyzovali možnosti lokalizácie nových výrobných aktivít v meste, sa navrhujú pre ďalší rozvoj priemyselnej výroby plochy nadväzujúce na areál SEZ.

Z hľadiska využiteľnosti pre výrobné aktivity je toto územie mimoriadne výhodne situované, a to aj napriek ťažšiemu dopravnému sprístupneniu popod železničnú trať, kde je nevyhnutné rozšíriť súčasný podjazd. Prístup od Hornádu (od SEZ) je možný len ako diverzný. Lokalita má celkovú rozlohu asi 9,0 ha, z čoho asi 7,0 ha možno využiť pre výrobné areály. Škála jej využiteľnosti pre jednotlivé druhy výroby (alebo distribučných a kompletačných zariadení) nie je prakticky ničím obmedzená. Z polohy v organizme mesta vyplýva, že je vhodná i pre ťažšiu, resp. menej čistú výrobu. Najvhodnejšie výrobné aktivity by však boli také, ktoré by vedeli využiť jestvujúcu vlečku, na ktorú možno areál napojiť, vrátane možnosti vybudovania prekládkového koľajiska. Možnosti napojenia na verejné inžinierske siete nie sú problémové ani náročné. Významnou je možnosť napojenia na centrálny tepelný zdroj Kovohút a SEZ-u. Jediným územným obmedzením je 60 m široké ochranné pásmo od železničnej trate, v ktorom nie je možné umiestňovať prevádzkové (stavebné) objekty. Preto sa tu navrhujú plochy pre statickú dopravu a pre technické vybavenie (využiteľné napr. pre cestmajstrovstvo).

Ako územná rezerva alebo ako plochy pre výhľadový rozvoj výrobných aktivít sa navrhuje lokalita „Zadné Talengy“ na východnom okraji mesta, pri štátnej ceste II/547. Má celkový rozsah 9,0 ha, pre výrobné aktivity je z toho využiteľných 7,25 ha, zvyšok je určený na dopravné sprístupnenie, na vstupné časti a na izolačnú zeleň. Jej poloha je vzhľadom k organizmu a štruktúre mesta pre výrobné aktivity vhodná. Lokalita je dobre sprístupniteľná pre dopravnú obsluhu, a to i obojstranne, a pomerne jednoducho ju možno napojiť aj na zariadenia verejnej technickej infraštruktúry.

Značnou nevýhodou lokality je však jej svažitosť, ktorá obmedzuje možnosti použitia veľkých halových výrobných priestorov, a čiastočne komplikuje systém vnútroareálovej dopravy, a tým znižuje možnosti intenzívneho využitia územia. Pre ľahšiu výrobu v etážových objektoch je však primerane vhodná. Svojim rozsahom a usporiadaním navyše umožňuje sústreďovanie a vzájomnú kooperáciu rôznych výrobných aktivít. Vhodná je aj pre výstavbu prenajímateľných výrobných a skladových kapacít.

V lokalite na Starej Maši sa navrhujú plochy pre rozvoj aktivít drobnej živnostenskej (remeselnej) výroby a výrobných služieb. Územie má rozlohu cca 6,0 ha, pre výrobné aktivity možno z toho využiť do 4,0 ha. Dopravné sprístupnenie je primerane vyhovujúce, tak isto možnosti napojenia na inžinierske siete. Časť územia (býv. areál Uhoľných skladov) je zavlečkovateľná.

Pôvodnú Majstrovskú kolóniu taktiež navrhujeme využiť pre aktivity drobnej výroby a služieb, s prípustnosťou bývania pre majiteľov zariadení.

Poľnohospodárska výroba sa v Krompachoch nevyskytuje - poľnohospodársku pôdu v regulovanom rozsahu využíva poľnohospodárske družstvo Kluknava.

5.3.3. Občianska vybavenosť

V súčasnosti je mesto štandardne vybavené zariadeniami základnej a vyššej občianskej vybavenosti. Súčasný stav vybavenosti v triedení podľa nomenklatúry je uvedený v elaboráte prieskumov a rozborov k územnému plánu mesta. Súčasný stav, rozsah a štruktúra zariadení vybavenosti približne zodpovedá veľkosti, postaveniu a skutočným potrebám mesta.

Ťažiskovými priestormi pre lokalizáciu zariadení komerčnej vybavenosti (najmä obchod, verejné stravovanie a ubytovanie, verejná administratíva, peňažné a iné služby obyvateľstvu) a významných nekomerčných zariadení vyššej vybavenosti (kultúrno - spoločenské zariadenia) by i naďalej mali zostať najmä centrálné priestory mesta, či už je to námestie Slobody a jeho najbližšie okolie, priestory pri Slávii a pozdĺž ulice SNP a novokoncipované zoskupenie pri železničnej stanici. Väčší rozvoj občianskej vybavenosti navrhujeme i na rozvojových plochách medzi štadiónom a železničnou stanicou, na území, určenom pre zmiešanú (polyfunkčnú) mestskú zástavbu. zariadenia väčších výrobných, remeselníckych a opravárenských služieb, ktoré sú zahrnuté do nomenklatúry občianskej vybavenosti, navrhujeme umiestňovať prevažne do zóny drobných podnikateľských aktivít, ostatné služby každodennej potreby do obytných zón. I prevažná väčšina zariadení základnej vybavenosti a menších celkov vyššej vybavenosti by mala byť rozmiestnená v ťažiskových polohách jestvujúcich a navrhovaných obytných zón. Väčšie celky vybavenosti sú buď lokalizované v dostatočnom rozsahu, alebo by mali byť prednostne umiestňované najmä do priestorov navrhovanej zmiešanej zástavby medzi ul. SNP a železničnou stanicou.

Školstvo je v meste čo do počtu i rozsahu zariadení saturované síce rozsiahle, žiadna zo škôl však nie je komplexne vybavená, najmä športoviskami, a tento nedostatok nie je, vzhľadom k územnej nedostačujúcosti, odstrániteľný. I preto je potrebné dokompletovať o vonkajšie športoviská areál SOU/SPŠ. Pre tzv. „vonkajšiu“ Základnú školu sa navrhuje využiť plochy staršieho zimného štadiónu. Novonavrhovaná Základná škola v lokalite pri Starej ceste (pre obytnú zástavbu Roveň - Dvorské pole) by taktiež mala byť komplexne vybavená, čomu zodpovedá rozsah navrhovaného pozemku.

Územný plán uvažuje s rozšírením gymnázia podľa vypracovanej architektonickej štúdie o 5 kmeňových a 2 odborné učebne, novú telocvičňu a školskú aulu. Toto rozšírenie zabezpečí priestorové možnosti paralelného štvorročného a osemročného štúdijného cyklu. K súčasnému pozemku gymnázia sa pričleňuje plocha málo využívaného parkoviska pri susediacom sídlisku na Lorencovej ulici.

Pre školské využitie - ako Základná škola - sa navrhuje objekt pôvodnej nemocnice (dnes SOU) v Hornádskej kolónii.

Voľný priestor v údolí Jarečka (pod Okružliskom) navrhujeme využiť pre mestskú tržnicu a trhovisko. Z hľadiska potrieb mesta je veľmi naliehavým rozšírenie verejného cintorína, pretože jeho súčasná kapacita je už prakticky vyčerpaná.

V nasledujúcom tabuľkovom prehľade sú uvedené orientačné kapacity potrieb základného a vyššieho občianskeho vybavenia sociálneho charakteru k návrhovému roku územného plánu (2015). Potreby sú vypočítané podľa „Zásad a pravidiel územného plánovania“ (VÚVA Brno, Urbion Bratislava, 1983), s použitím modifikačných koeficientov kapacít jednotlivých zariadení vybavenosti.

Základná vybavenosť sociálneho charakteru

skupina a druh vybavenosti	účelové jednotky	potreba úč.jedn. na 1000 obyv.	modifikačný koeficient	potreba účel.jedn. na 10.250 obyvateľov
<u>školstvo a výchova</u>				
- materské školy	žiac.miest	40	1,0	410 miest
- základné školy	žiac.miest	153	1,2	1.882 miest
<u>kultúra a osвета</u>				
- klubovne pre spoločenskú a záujmovú činnosť	miest	22	1,3	293 miest
- kluby dôchodcov	miest	4	1,0	41 miest
- knižnice	úz.plocha	20,0 m ²	1,0	205,0 m ²
<u>telovýchova a šport</u>				
- hriská pre deti a mládež	m ² pozemku	800,0	1,0	8.200,0 m ²
- hriská pre dospelých	m ² pozemku	700,0	1,0	7.175,0 m ²
<u>zdravotníctvo</u>				
- zdravotné strediská	lekár.prac.	1,1	prac.2,0	22,5 prac.
- lekárne	lekár.prac.	0,3	prac.1,7	5,2 prac.

Vyššia vybavenosť sociálneho charakteru

účelové potreba úč.jedn. modifikačný potreba účel.jedn.

skupina a druh vybavenosti	jednotky	na 1000 obyv.	koeficient	na 10.250 obyvateľov
školsťvo a výchova				
- gymnázia	žiac.miest		12,0	4,0 492 miest
- priemyselné školy	žiac.miest		10,0	3,0 307 miest
- stredné odbor.učilišťa	žiac.miest	30,0	3,0	920 miest
- ľudové školy umenia	žiac.miest		9,0	2,5 230 miest
- jazykové školy	žiac.miest	15,0	2,0	310 miest
- domy detí a mládeže	miest	10,5	2,5	270 miest
kultúra a osveta				
- kiná 35 mm	miest		20	2,0 410 miest
- kultúrne domy	miest	20	2,5	510 miest
- galérie, múzea	výst.pl.m ²	2	12	246,0 m ²
- výstavné siene	výst.pl.m ²	1,5	6	92,5 m ²
telovýchova a šport				
- areály zdravia	m ² poz.	300,0	1,0	3.075,0 m ²
- šport.štadióny a ihriská	m ² hr.pl.	200,0	1,4	2.870,0 m ²
- športové haly	m ² úž.pl.	30,0	1,5	460,0 m ²
- plav.bazény kryté	m ² vod.pl.		11,0	2,5 280,0 m ²
- plav.bazény otvorené	m ² vod.pl.	24,0	2,0	492,0 m ²
zdravotníctvo				
- nemocnica s poliklinikou I. typu	lôžok		2,5	4,0 102,5
- územná poliklinika I.typu	lek.prac.		1,2	1,5 18,5
sociálna starostlivosť				
- domy pre dôchodcov	miest	4	4,0	164
- domy s opatrov.službou	bytov	2	2,0	38
nevýrobné (sociálne) služby				
- cintoríny	hrobov		50	2,0 1.025
- pohrebné služby	prac.miesto		0,1	5,0 5

5.3.4. Šport, rekreácia a cestovný ruch

Napriek dlhoročným negatívnym vplyvom priemyselných aktivít na životné prostredie je prírodné prostredie a krajinná štruktúra v bližšom či vzdialenejšom okolí mesta nadštandardne kvalitná a charakterovo výnimočná. Kropachy možno charakterizovať ako „mesto v lese“. Touto polohou a usporiadaním okolitej krajiny má obyvateľstvo mesta a mesto samo prirodzené predpoklady pre primeraný rozvoj každodenných i koncomtýždňových športových a rekreačných aktivít. V meste je z veľkej časti vybudovaná infraštruktúra športových a športovo - rekreačných zariadení a sú územné a technické predpoklady pre ich dobudovanie na štandardnú až nadštandardnú úroveň.

Najviac absentujúcimi zariadeniami, ktoré je potrebné cieľavedomo dobudovať, sú zariadenia pre malé, resp. „ľudové“ rekreačné aktivity detí, mládeže a dospelých, najmä v sídliskových obytných zónach, alebo v primeranej pešej dostupnosti k nim. Kapacita a sortimentná skladba väčších športovísk je dostačujúca, je potrebné dobudovať ich na štandardnú úroveň výhľadových potrieb. Absentujúcu športovú halu by mohla nahradiť

výstavba novej, kapacitne dostačujúcej telocvične, ktorá sa navrhuje v rámci zámeru rozšírenia Gymnázia.

Športové a športovo - rekreačné zariadenia mestského a nadmestského významu sú reprezentované stabilizovaným areálom futbalového štadióna, rekreačno - športovou zónou v údolí Jarečka s jej navrhovaným rozšírením na Okružlisko a pri SOU/SPŠ v kombinácii s jestvujúcimi a navrhovanými školskými športovými zariadeniami. Pre každodenné rekreačné využívanie obyvateľmi mesta by malo slúžiť najmä ucelené zoskupenie lokalít Jareček - Okružlisko - Líščí vrch, ktoré má predpoklady pre diverzifikáciu rôznorodých rekreačných aktivít v málo urbanizovanom a kvalitnom prírodnom prostredí. Územným plánom sa navrhuje obnova a rozvoj mestského lesoparku na Líčšom vrchu, kde sa okrem rekreačných trás predpokladá zriadenie lokálnych stredísk nenáročných rekreačných aktivít.

V prírodnom prostredí na severovýchodnom okraji mesta s charakterom alpínskych lúk, lemovaných lesnou a mimolesnou zeleňou, sa navrhuje zriadenie prírodnej rekreačnej zóny, určenej pre spontánne rekreačné a turisticko - rekreačné aktivity, s návaznosťou na sústavu značkových turistických trás a novonavrhovaných náučných trás.

Najvýznamnejším športovo - rekreačným priestorom v katastri Krompách je lokalita Plejsy - Krompašský vrch, ktorá je v súčasnom stave koncipovaná najmä pre zimné športovo - rekreačné využívanie a ktorá má vďaka priaznivým terénnym danostiam, výborným snehovým podmienkam a primeranému technickému vybaveniu predpoklady aj pre výkonnostný a vrcholový šport, s primeranou diverzitou rôzne náročných lyžiarskych zjazdových tratí a rekreačných bežeckých trás. Do návrhu územného plánu je začlenená nová zjazdovka so slalomovými traťami podľa štúdie a projektovej dokumentácie býv. Mapam/ENTO Košice a vo výhľade vybudovanie zjazdovej trate až z Krompaškeho vrchu. V územnom pláne sa rieši dokončovanie dolných priestorov areálu v dotyku s mestom (sezónne odstavné parkovisko áut a autobusov, dokončovanie ubytovacích a stravovacích kapacít, športoviská pre letné využívanie areálu až po možnosti jeho využívania pre významnejšie športové podujatia s vyššou nárazovou návštevnosťou), zriadenie lyžiarskych bežeckých trás na rozhraní katastrov Krompách, Žakaroviec, Gelnice a Sloviniek, vrátane bežeckého štadiónu pod Krompašským vrchom, prepojenie na rekreačný lyžiarsky areál v katastri Žakaroviec a dobudovanie horských dopravných zariadení. Popri jestvujúcej sedačke a siedmich lyžiarskych vlekoch sa navrhuje nová sedačka slalomovou traťou k hotelu Relax, paralelný lyžiarsky vlek a detský lyžiarsky vlek, výhľadovo predĺženie jestvujúcej sedačky až ku Krompaškému vrchu.

Riešenie výhľadového rozvoja tejto lokality je podriadené požiadavke nezvyšovať štandardnú dennú návštevnosť v lokalite Krompašský vrch, kde sa za únosný pokladá počet 2000 osôb/deň, ale sústrediť rekreačné lyžiarske aktivity skôr v blízkosti nástupných priestorov na Predných Plejsoch. Aj preto sa nenavrhuje zvyšovanie ubytovacích kapacít cestovného ruchu na hrebeni Krompaškeho vrchu, ale predpokladá sa ich umiestňovanie do prímestského a mestského prostredia.

V nástupnom priestore Predné Plejsy sa podľa koncepcie ÚPN-Z uvažuje s dostavbou horského hotela a zriadením ďalších stravovacích zariadení, s úhrnnou kapacitou do 120 - 150 lôžok, určených pre voľný cestovný ruch. V lokalite Plejsy (na hrebeni) sa ponechávajú súčasné lôžkové kapacity zariadení (hotel a chatová osada Relax, chata Hutník a chata Energetik), s úhrnnou kapacitou do 150 lôžok.

Prístup k športovo a rekreačne využívaným priestorom na hrebeni a Krompašskom vrchu je možný len po účelových komunikáciách s obmedzenou prevádzkou. Pre havarijné

situácie sa navrhuje diverzný prístup z Doliny. Aj pre nástupný priestor lyžiarskeho areálu je navrhovaný diverzný prístup lokalitou Huba II - III, ktorý sa predpokladá využívať len pri mimoriadne významných podujatiach so zvýšenou návštevnosťou v špičkových hodinách.

Do komplexu rekreačných zariadení patriace záhradkárske osady Jareček a Huba sa ponechávajú v súčasnom rozsahu a bez plošného rozvoja.

Krompachami prechádza vlastivedná poznávacia trasa Spišsko - Gemerská gotická cesta a cykloturistická Spišská Magistrála.

5.3.5. Mestská zeleň

Mesto nemá vytvorenú ucelenú sústavu verejnej zelene v intraviláne, alebo významnejšie a výraznejšie parkové plochy, nemá však ani predpoklady ich vytvorenia. Jediným rozsiahlejším priestorom verejnej upravenej zelene je v Krompachoch park pozdĺž Slovinského potoka z námestia Slobody až k Hlavnej ulici a na druhej strane popri sídlisku Stred II. Špecifickú verejnú zeleň reprezentujú plochy cintorínov. Ostatná, najmä sídlisková zeleň, je poznačená roztrieštenosťou plôch a len priemernou úrovňou, bez výraznejších oddychových kvalít. Verejná zeleň v meste je vzhľadom k počtu jeho obyvateľov vo výmerách deficitná, tento nedostatok však možno ľahko kompenzovať vzhľadom na vhodné prírodné okolie mesta. I preto navrhujeme prednostnú rekonštrukciu lesoparku na Líščom vrchu a tým i dobudovanie ucelených súvislých vzájomne prepojených rekreačných plôch v lokalite Líščí Vrch - Jareček - Okružisko, s využitím ťažiskových údolných polôh v kontakte so stredom mesta pre vybudovanie kvalitných koncentrovaných spoločensko - oddychových aktivít. Verejná zeleň, či už jestvujúca, alebo navrhovaná, by sa mala stať súčasťou uceleného lokálneho územného systému ekologickej stability sídla, napojeného na hodnotné prírodné prvky mimo jeho intravilán. Rozsiahlejšie plochy novej zelene v rámci ekologického systému by sa mali cieľavedome vytvárať najmä pozdĺž toku Hornádu a Slovinského potoka a ako izolačná zeleň pri železničnej trati a pri ceste II/547. Rozsiahle je potrebné zachovať prirodzenú zeleň v terénnej mulde nad ZŠ Maurerova a zakomponovať ju do novonavrhovanej zástavby.

5.4. Technické vybavenie územia

Pitnou vodou sú Krompachy zásobované zo skupinového vodovodu Slovinky - Krompachy, ktorého zdrojmi sú pramene v Poráčskej doline a povrchový odber z Lacemberského potoka. Voda sa akumuluje vo vodojeme 2 x 400 m³, umiestnenom na výšine Roveň. Okrem toho sa využíva i starý vodojem, napájaný z prameniska Rína. Súčasný systém má nedostačujúcu kapacitu akumulácie vody.

Územným plánom sa navrhuje zvýšenie odberu vody v Lacemberskej doline, rozšírenie jestvujúceho vodojemu Roveň na 2 x 500 m³ a pre vyššie položené, najmä rozvojové lokality zriadenie II. tlakového pásma s vodojemom Huba s kapacitou 2 x 250 m³. Riešenie deficitu vody je výhľadovo možné podľa štúdie VVaK buď zo zdrojov v lokalite Galmus, alebo napojením na Spišsko - Popradský skupinový vodovod.

Mesto má novovybudovanú ČOV, dosiaľ však nemá úplne dobudovanú sieť celomestskej kanalizácie. Kompletácia verejnej kanalizácie sa navrhuje podľa štúdie Hydrokontaktu Košice, s doplnením o odkanalizovanie územným plánom navrhovaných

rozvojových plôch. Kanalizačný systém je a bude gravitačný a je riešený tak, aby naň mohli byť napojené i blízke obce Slovinky a Kolinovce, príp. i Kaľava. Na ČOV Kropachy sa zberačom z východnej strany napoja i obce Kluknava, Richnava a Hrišovce.

Na nadradenú elektrizačnú sieť sú Kropachy napojené 22 kV vedeniami z rozvodne v Priemyselnej zóne. V návrhu územného plánu sa rieši úprava vedení najmä vo východnej, rozvojovej časti mesta, s ich čiastočnou kábelizáciou. Na prekládku sa synchronne s ÚPN VÚC Košický kraj navrhuje 110 kV vedenie čí. 6810 z Kropách do Prakoviec, pretože v terajšej trase je kolízne s potrebami ďalšieho rozvoja mesta.

Kropachy sú napojené na VTL plynovod, dotýkajúci sa SV okraja mesta na brehu Hornádu VTL prípojkou do VTL/STL regulačných staníc v Priemyselnom obvode. Rozvod v meste je strednotlakový a územným plánom sa navrhuje jeho dokončovanie a rozšírenie do rozvojových lokalít novej obytnej zástavby na východnom okraji mesta. Cez Kropachy je plynom zásobovaná i blízka obec Slovinky.

Pre centrálnu zásobovanie teplom sú vybudované kotolne na sídliskách s dostatočnými kapacitami i pre výhľad. Nová obytná a vybavenostná zástavba bude vybavená lokálnymi tepelnými zdrojmi.

Pre priemyselné účely sú v Priemyselnej zóne inštalované výkonné kotolne v Kovohutách a SEZ, ktoré možno využiť i pre navrhovaný rozvoj priemyselnej výroby.

5.5. Zásady ochrany a využitia kultúrnych hodnôt

Pôvodná zástavba historického jadra mesta na Hlavnej a na Lorencovej ulici sa nezachovala - bola asanovaná pri postupnej prestavbe v 70 - tých a 80 - tých rokoch minulého storočia, a nahradila ju štandardná sídlisková výstavba, pozostávajúca z panelových obytných domov a sporadickéj vybavenosti. S ňou zanikli i typické banícke a domy na Zemanskej strane so zamestnaneckými bytmi z 1. polovice 19. storočia, ktoré boli murované, prízemné, pre viac rodín, so spoločným vstupným pitvorom a viacerými ohniskami pod spoločným komínom.

Zo staršej mestskej zástavby sa zachovala enkláva okolo kostolov a kaštieľa, s časťou historickej ulicovej zástavby. Pôvodná radnica (Mestský dom) bola barokovo - klasicistická jednopodlažná stavba z r. 1763. Terajšia budova radnice z roku 1953 je od Ing. arch. Ladislava Greča.

Barokový Pillerovský kaštieľ s kalsicizujúcimi prvkami pochádza z 2. tretiny 18. storočia, upravený bol v roku 1797. Jednopodlažná budova má tri vystupujúce rizality, z ktorých prostredný je empírový. Klasicistická kaplnka sv. Jána Nepomuckého je vstavovaná do obvodového muru (oplotenia) kaštieľa. Na pilastroch vchodu má štylizované mušle a kované klasicistické mreže. Na menze je umiestnená baroková socha sv. Jána Nepomuckého.

Kostol sv. Jána Evanjelistu (rímsko - katolícky) je barokovo - klasicistickou stavbou, pochádzajúcou z poslednej tretiny 18. storočia. Opravovaný bol v rokoch 1885, 1912 a 1949. Kostol je jednolodový s rovným uzáverom presbytéria, pristavanou sakristiou a vežou. Fasádu má členenú rustikovanými pilastrami a nadokennými festónmi. Veža má barokovú stiahnutú baňu s laternou. Vnútorne zariadenie kostola pochádza z 1. polovice 20. storočia, s výnimkou luiséznych lavíc, ktoré sú pôvodné z čias stavby kostola.

Náprotivný evanjelický (a.v.) kostol je pseudogotický. Pochádza z roku 1883. Tvorí ho jednoloďový priestor s oblým uzáverom presbytéria a s predstavanou vežou. Vnútorne zariadenia má oltár a krstiteľnicu, ktoré pochádzajú z pôvodného dreveného kostola z roku 1790.

V ústrednom zozname - registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok SR sú z Krompách zapísané tieto nehnuteľné pamiatky (pamiatkovo chránené objekty):

		čís. registra
- rím.kat.kostol	nám.Slobody, č.106	663/1
- pamätný dom Júliusa Barča - Ivana	nám. Slobody, č. 88	2355/1
- pamätný dom Janka Slovenského	nám. Slobody, č. 94	1602/1
- Pillerovský kaštieľ	Zemanská ul., č. 193	662/0
- Stará Maša stará zlieváreň	Stará Maša, č. 611	354/0
- Stará Maša elektrárň	Stará Maša, č. 609	439/1

Zlieváreň a elektrárň na Starej Maši sú chránené ako technické pamiatky v areáli pôvodnej Krompašskej huty. V areáli je prvá vysoká pec na spracovanie železnej rudy na Slovensku, ale aj zlieváreň, železiarske dielne, objekty pre ubytovanie a stará elektrárň s vodným náhonom.

Formou pamiatkovej zóny je chránená tzv. „Nová“ kolónia - súbor prízemných obytných domov pri železničnej stanici. Ostatné robotnícke kolónie (Hornádska kolónia, kolónia na Starej Maši, Majstrovská kolónia, kolónia pod železničnou stanicou) nie sú pamiatkovo chránené, predstavujú však osobitný druh dobovej architektúry s nespornými hodnotami ucelených architektonických komplexov. Sú však značne schátrané, niektoré už nenapraviteľne.

Pozornosť si zaslúži i pôvodná budova nemocnice za Hornádom v rozsiahlom anglicky upravovanom parku, ktorá však bola znehodnotená dostavbou, a zachované staršie objekty na Hlavnej ulici.

Okrem toho sú v sídle pamiatkovo chránené pamätník obetí I. svetovej vojny, pamätník osloboditeľom (Hlavná ulica, resp. nám. Slobody), pamätné tabule Janka Slovenského (na evanjelickej fare) a J. Barč - Ivana (arch. Zahatňanský). Na Starom cintoríne hrob riaditeľa železiarní a básnika Karola Przerwu - Tetmajera a hrob obetí Krompašskej vzbury.

Do roku 1990 bola ako pamätný dom (národná kultúrna pamiatka) chránená budova bývalého Riaditeľstva krompašských železiarní, pred ktorou sa 21. februára 1921 odohrala vzbura krompašských robotníkov za zlepšenie sociálnych podmienok. Pamiatke tejto vzbury je venovaný aj pamätník pred objektom (akad. soch. Korškoš, arch. Merjavý).

Z dochovaných kultúrnych hodnôt sa za najdôležitejšie považuje rešpektovať a ďalej rozvíjať osobitný charakter mestských priestorov na námestí Slobody, najmä medzi kostolmi, radnicou a Pillerovským kaštieľom. Podobne je citlivo potrebné usmerňovať prestavbu a využitie územia so zachovanou historickou zástavbou na Hlavnej ulici a Trangusovej ulici (pri

Slávii) a prestavbu Baníckej ulice tak, aby sa zachovala ich charakteristická urbanistická štruktúra.

V návrhu rozvoja mesta je rešpektovaný areál technických pamiatok na Starej Maši, ktorý je ale potrebné v záujme jeho záchranu i primerane využiť - najvhodnejšie zrejme pre špecifickú verejnú vybavenosť vlastivedno - muzeálneho charakteru.

Ojedinele ešte dochované obytné a hospodárske objekty charakteru ľudovej architektúry na Baníckej ulici zrejme nie je reálne ochrániť ako pamiatky, je možné len doporučovať aspoň zachovanie niektorých reprezentatívnych objektov.

5.6. Zásady rozvoja mesta z hľadísk ochrany a tvorby životného prostredia

Kropachy sa nachádzajú v oblasti, ktorá má vplyvom predchádzajúcej výrobnéj činnosti silno- miestami až extrémne narušené a poškodené životné prostredie. Aj keď sa predchádzajúcimi technickými a technologickými opatreniami a útlmom výrobných aktivít emisná situácia zlepšila, kontaminácia pôd s následným vplyvom na biotu a z nej najmä na lesy, zostane v území dlhotrvajúcejším javom. Na kvalitu životného prostredia v meste však negatívne pôsobia aj vplyvy železničnej a tranzitnej automobilovej dopravy, nedobudovanie verejnej kanalizácie a plynofikácie, ekologicky znehodnotenú priestranstvá priemyselných skládok, neudržiavané priestory pozdĺž železničnej trate a toku Hornádu, neupravené a nevyužívané priestory v staršej mestskej zástavbe, i s vplyvom činnosti sociálne neprispôsobivých skupín obyvateľstva (najmä v Baníckej kolónii na Farských lúkach, v Novej kolónii, Hornádskej kolónii a v kolónii na Starej Maši).

Územným plánom sa pre zlepšenie životného prostredia v meste navrhujú tieto opatrenia :

- preložka štátnej cesty II/547 v úseku, vedúcom mestom do novej trasy, súběžnej so železničnou traťou Košice - Žilina
- dobudovanie verejnej (mestskej) kanalizácie a plynofikácie
- rekultivácia plôch skládok odpadov VPS Kropachy (komunálny odpad) SEZ Kropachy (Halňa) a Kovohuty Kropachy (priemyselný odpad aj kategórie nebezpečný odpad).
- rekultivácia odkaliska v bočnom údolí Slovinského potoka
- sanácia, prestavba a nové funkčné využitie devastovaných kolónii Farské lúky, Stará Maša, Hornádska kolónia, kolónia pod železničnou stanicou
- rekultivácia nevyužívaných území pozdĺž železničnej trate, najmä v pôvodnej trase Košicko - Bohumínskej železnice.

Pre zlepšenie kvalít ovzdušia sa okrem predpokladaných opatrení vo výrobe navrhuje kompletná plynofikácia, odstránenie prašnosti ciest a likvidácia tzv. „bezprízorných“ - neudržiavaných plôch (železnice, vodné toky, ale aj urbanizované plochy v zastavanom území mesta).

Kvalitu vôd v Slovinskom potoku a Hornáde zlepši kompletné dobudovanie mestskej kanalizácie, na ktorú sa navrhuje napojiť i všetky výrobné zariadenia Priemyselného obvodu mesta.

Odstraňovanie komunálneho odpadu sa po zrušení mestskej skládky v lokalite Halňa v súčasnosti zabezpečuje štandardným spôsobom jeho organizovaného zberu a odvozu na riadenú skládku Kúdelník II. v Spišskej Novej Vsi. Mesto Krompachy sa podieľa i na výstavbe regionálnej riadenej skládky v katastri Spišských Vlách. Postupne je potrebné zaviesť účinnú separáciu domového odpadu. Krompašská nemocnica má vlastnú spaľovňu nebezpečného odpadu.

Na základe meraní (URANPRES Spišská Nová Ves) bola spracovaná mapa radónového rizika pre Strednospišskú ohrozenú oblasť. Podľa nej je prevažná časť katastrálneho územia Krompách v nízkom radónovom riziku, intenzívne urbanizované územie mesta v údolí Hornádu je zaradené do územia so stredným radónovým rizikom.

Pre hospodárenie na emisiách kontaminovanom poľnohospodárskom pôdnom fonde boli stanovené zásady podľa zón kontaminácie tak, aby sa toxické škodliviny nedostali do potravinového reťazca. Preferuje sa pestovanie technických plodín, odčerpávajúcich nežiaduce prvky z pôdy. Ozdravné a rekultivačné opatrenia v lesnom pôdnom fonde a v lesoch sa premietajú do lesných hospodárskych plánov. Prevažnú väčšinu lesov v katastri mesta tvoria lesy osobitného určenia.

V meste nie sú v dostatočnej miere vybudované plochy koncentrovanej verejnej zelene so skutočnými oddychovými a rekreačnými možnosťami. Bezprostredné okolie má však také prírodné a krajinárske hodnoty, že môže deficit verejnej zelene nahradiť. Územným plánom sa na odstránenie deficitu verejnej zelene navrhuje obnova historického lesoparku na Líščom vrchu a vytvorenie tzv. prírodnej rekreačnej zóny na východnom okraji mesta.

5.7. Zásady rozvoja mesta z hľadísk nárokov a potrieb ekologickej optimalizácie, ochrany prírody a tvorby krajiny

Východiskovými podkladmi pre vypracovanie návrhu územného a urbanistického rozvoja mesta boli i podklady o prírodnom a krajinnom prostredí a návrh miestneho územného systému ekologickej stability, ktorý bol pre katastrálne územie Krompách vypracovaný v roku 1997.

Všeobecnú charakteristiku prírodných pomerov v katastrálnom území mesta vid' v časti 4.1. - 4.3. (na str. 14 - 24).

Územný priemet zaťaženia prírody a krajiny - bariérové prvky

Okrem imisií, kontaminácie a poškodenia prírodných prvkov najväčšie zaťaženie prírody spôsobujú dopravné trasy - štátna cesta II/547, ktorá je mimoriadne dopravné frekventovaná, a železničná trať čí. 180 z Košíc do Žiliny. Tieto dopravné zariadenia obmedzujú pohyb bioty.

Rozhodujúce vodné toky - Hornád a Slovinský potok, sú prakticky v celom rozsahu katastrálneho územia mesta upravované, regulované a na ochranu proti veľkým vodám ohrádzované. Inundačné územie Hornádu je nad mestom (pri Kolinovciach) a pod mestom (v k.úz. Richnavy).

Katastrálnym územím mesta prechádza vzdušné elektrovedenie VN 110 kV z rozvodne Krompachy do Prakoviec, ktoré je zčasti navrhované v novej trase. Sústava 220 a 110 kV elektrovedení vychádza z rozvodne Krompachy na severe mesta a trangujúc kataster mesta vedie do rozvodní v Lemešanoch, resp. v Spišskej Novej Vsi. Okolo mesta je v úzkom údolí Slovinského potoka rozložená i pomerne hustá sústava lokálnych 22 kV elektrorozvodov.

5.7.1. Ekologická stabilita územia

Druhotná krajinná štruktúra katastrálneho územia Krompách je podľa stavu k 31.12.1992 nasledovná :

orná pôda	14,5415 ha	0,64 %
chmelnice	-	-
vinice	-	-
záhrady	47,7698 ha	2,09 %
ovocné sady	1,8735 ha	0,08 %
<u>trávne porasty</u>	<u>381,4829 ha</u>	<u>16,71 %</u>
poľnohospodárska pôda spolu :	445,7077 ha	19,52 %
lesné porasty	1.488,2031 ha	65,17 %
vodné plochy	25,6777 ha	1,12 %
zastavané plochy	182,1971 ha	7,98 %
<u>ostatné plochy</u>	<u>141,8333 ha</u>	<u>6,21 %</u>
celkom :	2.283,6189 ha	100,00 %

Regionálny ÚSES udáva koeficient ekologickej stability k.úz. Krompách hodnotou 10,7. Podľa objektivizovaného prepočtu druhotnej krajinej štruktúry je skutočná hodnota KES 10,61 - 5,74, diferenciacia záleží od upresnenia nešpecifikovaných „ostatných“ plôch.

Ekologická stabilita krajiny bola v posudzovanom území predmetom hodnotenia viacerých materiálov. Pluralité-MEGA, a. s., Bratislava vyhotovila tri druhy mapových syntéz, zahŕňajúcich aj predmetné územie. Podľa mapy územnej rezistencie, ktorá hodnotí citlivosť územia voči veľkým investičným vstupom metódou aditívnej syntézy, leží posudzované územie v územiach so sumou 4 – 8 a v území so stupňom 11 (časti intravilánu), čo je začiatok až stred 22-stupňovej stupnice, teda územie je podľa tohoto podkladu málo až stredne obmedzujúce pre veľké investičné vstupy. Mapa vznikla tak, že každému posudzovanému javu v území bola pridelená bodová hodnota 0 – 5 (čím väčšia hodnota, tým je obmedzujúci vplyv pre výstavbu vyšší) a pri prekryvaní sa ich hodnoty vzájomne sčítali. Podľa mapy územnej rezistencie – modelu minimálnej priepustnosti je územie zväčša v stupňoch 2, 3 a 4, čo sú stredné hodnoty 5-stupňovej stupnice, pričom intravilán a ŠRA Plejsy ležia v stupni 4, najbližšie okolie intravilánu v stupni 2, priemyselná oblasť a okrajové

časti posudzovaného územia v stupni 3. Táto mapa je predchádzajúcej podobná, ale hodnoty jednotlivých analyzovaných skutočností sa pri prekryvaní nesčítajú, do syntézy je prevzatá najvyššia hodnota. Podľa mapy kvality životného prostredia, ktorá vznikla opäť metódou aditívnej syntézy a od predchádzajúcej sa líši tým, že rozlišuje medzi javmi životné prostredie oslabujúcimi („negatívnymi“) a zhodnocujúcimi („pozitívnymi“), leží predmetné územie v stupňoch –6 až +3 zo stupnice zo škálou –6 až +11. Pre klasifikáciu tu bola použitá stupnica v rozsahu –3 až +3, kde záporné hodnoty znamenajú negatívnu skutočnosť a kladné pozitívnu. Mínusové hodnoty a kladné hodnoty na začiatku pozitívnej stupnice len na západnom okraji posudzovaného územia svedčia aj podľa tohoto materiálu o nie príliš vysokej kvalite životného prostredia k. ú. Krompachy.

Určitý názor na ekologickú stabilitu územia je vyjadrený v ÚPN – VÚC Košického kraja, kde je širšie okolie mesta začlenené v rámci trojstupňovej škály do ekologicky narušeného priestoru, južne od neho a východne od Slovinského potoka je priestor ekologicky štandardný a zvyšok posudzovaného územia západne od Slovinského potoka je vyčlenený ako ekologicky hodnotný priestor.

Ďalšie ekologické zhodnotenie poskytuje Regionálny ÚSES okresu Spišská Nová Ves, ktorý vyhodnocuje koeficienty ekologickej stability (KES) pre jednotlivé k. ú. bývalého okresu Spišská Nová Ves a v priestorovej syntéze stresových faktorov priraduje celému územiu hodnotu v päťstupňovej škále. Kataster Krompách má podľa tohto materiálu KES 10,7 (ide o vzájomné porovnanie plôch ekologicky stabilných a plôch výrazne ekologicky nestabilných) a je zaradený do súhrnu KES v rozpätí nad 3,0, predstavujúcich katastrálne územia s naprostou prevahou prírodných prvkov. Z hľadiska priestorovej syntézy stresových faktorov leží okolie mesta, severozápadný okraj k. ú. a stredná časť južného okraja v stredne zaťaženom území, severovýchodný okraj v silne zaťaženom území, západná časť a východný okraj k. ú. v území málo zaťaženom a zvyšná časť (stred južnej polovice a severný okraj) v území veľmi málo zaťaženom. S touto syntézou sa nedá súhlasiť – aj pri zbežnom zhodnotení územia je zrejmé, že zaťaženosť je distribuovaná celkom ináč, ako tomu napovedajú aj výsledky iných syntéz, uvedených v MÚSES k. ú. Krompachy.

Ekologická stabilita krajiny bola v MÚSES posudzovaná v rámci trojstupňovej škály. Ako plochy ekologicky nestabilné boli vymedzené územia silne postihnuté eróziou, degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou a lesy osobitného určenia z titulu imisií, medzi ktoré boli zahrnuté všetky lesné porasty v oblasti. Ako plochy stredne stabilné boli posudzované trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny a lesné monokultúry na nepôvodných stanovištiach. Ako plochy stabilné boli posúdené biocentrá, biokoridory a ostatné ekologicky stabilné plochy. Toto členenie bolo upravené a prehodnotené vzhľadom k nesprávnemu ponímaniu ekologickej stability. Ekologická stabilita územia, ktorá na lesnom pôdnom fonde v sebe zahŕňa celú škálu rôznorodých prírodných procesov, nemôže byť posudzovaná podľa ohrozenia lesa imisiami. Prírodný les na vhodnom stanovišti je imisiami ohrozený podstatne menej, ako nepôvodná, neprirodzená antropogénne podmienená monokultúra. Tento fakt bol braný do úvahy aj pri posudzovaní ekologickej stability územia, pričom pôvodná trojstupňová škála bola rozšírená na päťstupňovú, v ktorej najnižšiu (1) predstavujú územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou (skládka odpadu, odkaliská) a ekologicky bezcenné, nestabilné plochy druhotných lúk a pasienkov, znehodnotených rekultiváciami a imisným spádom. Druhý stupeň predstavujú plochy trvalých trávnych porastov, ktoré sú síce znehodnotené imisiami, ale neboli rekultivované a ich ekologickú stabilitu zvyšuje vysoký podiel prírodných prvkov (líniová a plošná mimolesná zeleň na medziach a ďalších krajinných štruktúrach, enklávy lesných porastov a pod.), ako aj imisiami najviac postihnuté lesné porasty a porasty, v ktorých výrazne prevládajú nepôvodné, príp. invázne druhy drevín, a tiež časť nivy Hornádu. V stupni 3 sa nachádzajú menej stabilné lesné porasty s výrazne

zmenenou drevinovou skladbou a slabou štruktúrou porastu, ako aj hodnotnejšie plochy podhorských a horských lúk a pasienkov mimo najvýraznejšieho vplyvu imisného zaťaženia a časť nivy Hornádu, v stupni 4 sú zaradené lesné porasty stabilnejšie, s prírode blízkym drevinovým zložením, štruktúrované, výškovo a vekovo diferencované, resp. premenené, v ktorých sa zachoval veľký podiel pôvodného prirodzeného lesa, ako aj časť nivy Slovinského potoka. K najstabilnejším plochám v stupni 5 boli zaradené prirodzené lesné porasty s pôvodným drevinovým zložením na zodpovedajúcom stanovišti, hrúbkovo a výškovo diferencované, vekovo a priestorovo štruktúrované, ako aj prirodzený biotop lokality Rovne, ktorý na časti plochy predstavuje aj z dlhodobejšieho hľadiska klimaxové štádium spoločenstva. Táto diferenciacia je graficky zobrazená vo výkrese územného plánu čí. 9.

Navrhované ekostabilizačné opatrenia

Ekostabilizačné opatrenia, navrhnuté v MÚSES, nezvýšia ani podstatne nezmenia KES, ale zvýšia ekologickú stabilitu územia. Medzi tieto opatrenia patria :

1. Ochrana plôch formou vyhlásenia chráneného územia

- návrh na ochranu juhovýchodného výbežku planiny Galmus pod názvom Bila skala predbežne v kategórii prírodná pamiatka, príp. aj ako súčasť NPR Červené skaly v rámci potrebných úprav a rozšírenia hraníc NPR, pričom ide zároveň o návrh rozšírenia jadrového územia nadregionálneho biocentra
- návrh na vyhlásenie časti plochy na okraji katastra ako súčasť navrhovanej Prírodnej rezervácie Rovne, väčšou časťou ležiacej v k.ú. Žakarovce
- v záujme zachovania významnej genofondovej lokality časť porastu 543 b (podľa porastových máp) vyňať z porastovej plochy a výsadbu drevín z nej odstrániť

2. Opatrenia typu tvorby

- navrhovaná líniová výsadba rôzneho charakteru
 - v poľnohospodárskej krajine sú navrhnuté výsadby pozdĺž existujúcich poľných ciest a v osiach niekdajších, zaniknutých poľných komunikácií
 - výsadby, rozčleňujúce dlhé svahy scelených honov a línie, evokujúce historickú štruktúru krajiny
- rozsiahlejšie plochy výsadby sú navrhnuté na východnom okraji intravilánu
 - ozelenenie rozsiahlych plôch súčasných skládok odpadu a zaburinených plôch medzi komunikáciami

3. Návrhy špeciálnych ekostabilizačných opatrení

- navrhovaná rehabilitácia vodných tokov a ich následné ozelenenie
- dôsledné vyčistenie toku Hornádu a jeho nivy pod mestom od antropogénnych navážok v nadväznosti na riešenie skládky odpadu
- dôsledné likvidácie čiernych skládok odpadu a asanácie plôch po nich

4. Opatrenia na odstránenie a elimináciu stresových faktorov

- týkajú sa návrhu hospodárenia na poľnohospodárskom pôdnom fonde
- rozčleňovať doterajšie hony
- na erózne najviac ohrozených plochách zakladať protierózne pásy trvalej mimolesnej zelene
- preferovať hnojenie biologickými hnojivami, najmä maštalných hnojom, na znižovanie kontaminácie pôd s expozíciou ťažkých kovov
- u existujúcich i novozałożených trávnych porastov vylúčiť rozorávanie

- na lesnom pôdnom fonde dodržiavať predpísané hospodárske pokyny v rámci lesného hospodárskeho plánu, ktoré by mali zohľadňovať existujúcu nepriaznivú situáciu v stave lesných porastov i vo vonkajších nepriaznivých vplyvoch
- zabezpečiť zvýšenie podielu listnatých drevín v porastoch, najmä duba, lipy a ďalších listnáčoch
- v ohrozených nepôvodných porastoch zabezpečiť obnovu formou podsadby a dosadby

- osobitne posudzovať priestor športovo - rekreačného areálu Plejsy
- navrhnuť účinné opatrenia na stabilizáciu okrajov zjazdovky, tvorených silne erodovanými strmými svahmi na okraji lesných porastov i celkovú ďalšiu stabilizáciu zjazdovky
- opatrenia na stabilizáciu územia pri ďalšej výstavbe objektov
- návrh na vhodné drevinové zloženie pri biologickej stabilizácii a rekultivácii územia
- opatrenia ekostabilizačné, zahŕňajúce revitalizáciu hodnotných prírodných území, transfery hodnotných druhov a pod.

Prvky kostry ekologickej stability

V rámci spracovania MÚSES k. ú. Krompachy bol prehodnotený aj Regionálny ÚSES okresu Spišská Nová Ves v katastrálnom území mesta. Pri porovnaní stavu reálneho MÚSES so stavom RÚSES okresu Spišská Nová Ves zistíme, že regionálne biocentrá nie sú v RÚSES v predmetnom území vôbec vyčlenené. Jediná malá plocha nad odkaliskom je totožná s časťou plochy lokality, ktorá má funkciu miestneho biocentra.

Funkciu reálneho jadra nadregionálneho biocentra Hnilecké vrchy s jadrom NPR Červené skaly – NPR Galmuská tisina plní časť 1a navrhovanej PP Biela skala. Táto lokalita je s oficiálnym jadrom NPR Červené skaly priamo spojená morfológicky i biologicky pásom skál na lokalitách Ondrejov vršok – Drobniaky, predstavujúcim ústie Poráčskej doliny na východnom okraji Galmusu a samotný východný okraj tohto pohoria.

Funkciu biocentra regionálneho významu plnia lesné porasty lokalít č. 14, 1, 2, pričom posledné dve ležia na ploche nadregionálneho biocentra Hnilecké vrchy. Reálne biocentrum regionálneho významu na trase regionálneho biokoridoru Hornádu predstavuje aj lokalita č. 7, predstavujúca fragment pôvodných spoločenstiev lužného lesa, ktorá nemá ekvivalent v údolí Hornádu minimálne od Kolinoviec po Štefanskú Hutu, rovnako, ako časť Slovinského potoka v oblasti lokality č. 5 vrátane tejto lokality. Regionálny význam má aj lokalita navrhovanej PR Rovne.

Funkciu reálneho biocentra miestneho významu plnia všetky ostatné plochy lesných porastov na vymedzených lokalitách, ako aj plochy ďalších lokalít, prítoky lokality č. 5 a časť 1b navrhovanej PP Biela skala. Do plôch biocentier sú zahrnuté aj hodnotné časti tokov a prítokov hlavných tokov, aj keď majú svojou povahou charakter biokoridoru, resp. sa za

takýto zvyknú pokladať. Nedá sa plne rešpektovať tento názor, nakoľko ide o hodnotné biotopy, v rámci ktorých fungujú vzájomné väzby a vzťahy ako v ktorýchkoľvek iných nelíniových biotopoch a navyše vo väčšine prípadov majú úzke prepojenie aj na okolité biotopy. Na rozdiel od rozšíreného názoru neplnia tieto biotopy klasickú predstavu koridoru, teda biotopu, v ktorom sa organizmy pohybujú v celej jeho dĺžke – prevažná časť tam žijúcich organizmov má prísne limitované, obmedzené teritórium a tie, ktoré nemajú prísne priestorové územné limity, sa voľne pohybujú najmä mimo tieto biotopy, nie v ich rámci.

V rámci RÚSES je tok Hornádu vyčlenený ako regionálny biokoridor. Tento stav je platný z globálneho, regionálneho hľadiska, v predmetnom území však väčšia časť toku Hornádu plní len pomerne obmedzenú funkciu miestneho biokoridoru, rovnako, ako vyčlenené časti Slovinského potoka a potoka Jarček. Reálny regionálny biokoridor prebieha aj hrebeňom Krompaškého vrchu smerom do údolia doliny Záhorie a po hrebeni Dúbravy východným smerom až po sútok Hornádu a Hnilca a slúži ako migračná cesta hlavne zveri.

Z ostatných prvkov územného systému ekologickej stability sú reálne zastúpené segmenty s funkciou ochrany zložiek krajiny, lokality genofondovo významných druhov fauny a flóry a interakčné prvky. Lokality genofondovo významných druhov fauny a flóry boli vyčlenené hlavne z hľadiska potencionálneho vplyvu na druhové zloženie okolitých intenzívne využívaných, málo stabilných plôch po ich zmene na iný typ plôch, resp. po realizácii opatrení v krajine, navrhovaných v MÚSES. Zaradiť jednotlivé plochy k určitému typu prvku MÚSES je často dosť problematické, nakoľko každá plocha plní viaceré funkcie. Pri všetkých prvkoch MÚSES bolo prihliadané na ich prevažujúcu, najvýraznejšiu funkciu.

Z nadregionálneho hľadiska bolo územie začlenené vo viacerých materiáloch. Podľa Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES) zasahuje do západnej časti územia biocentrum nadregionálneho významu, ktorého jadrami sú NPR Červené skaly a NPR Galmuská tisina. Z neho na sever vybieha navrhovaný nadregionálny biokoridor, ktorý okrajovo zasahuje do posudzovaného územia. V rámci MÚSES bolo navrhnuté už spomínané rozšírenie jadra NPR Červené skaly o navrhovanú PP Biela skala. Do juhovýchodného okraja k. ú. zasahuje územie definované v GNÚSES ako územie s priaznivou ekologickou kvalitou priestorovej štruktúry a zvyšná časť katastra nie je v GNÚSES ďalej diferencovaná z hľadiska minimálne nutnej rozlohy NÚSES SR.

Trocha iná situácia je pri priemete Národnej ekologickej siete Slovenska (NECONET), ktorá je súčasťou Európskej ekologickej siete (EECONET) a od roku 1998 aj súčasťou GNÚSES. Podľa neho majú Hnilecké vrchy väčší záber, ako v GNÚSES, pokrývajú veľkú časť územia katastra západne od Slovinského potoka a predstavujú jadrové územie európskeho významu, vo zvyšnej časti územia južne od mesta naň nadväzuje územie rozvoja prírodných prvkov s hlavnou funkciou ochrany jadrového územia. Severným okrajom v údolí Hornádu prebieha terestrický ekologický koridor európskeho významu, pozdĺž ktorého prenikajú pontické a submediteránne prvky geoelementov flóry a fauny, čo potvrdzujú aj mnohé recentné údaje a pozorovania. Samotný tok Hornádu predstavuje riečny ekologický koridor národného významu n8.

V priemete ekologickej stability krajiny bývalej ČSFR, spracovanom v Atlase životného prostredia a zdraví obyvateľstva, ktorý z dostupných materiálov najlepšie zhodnocuje stabilitu širšieho výseku krajiny, je vymedzený súvislý nadregionálny biokoridor mezofilnej bioty, prebiehajúci juhovýchodným okrajom katastra, ako aj nesúvislý nadregionálny biokoridor teplomilnej bioty severne od Hornádu, čo korešponduje aj s názorom NECONET. Vzhľadom na mierku, v ktorej bol predmetný materiál spracovaný, boli nadregionálne biocentra zobrazené len bodovo a do posudzovaného územia nezasahujú.

5.7.2. Zásady tvorby krajiny

V oblasti tvorby krajiny sú v MÚSES navrhnuté viaceré typy opatrení. Z opatrení typu tvorby je pre dané územie navrhovaná líniová výsadba rôzneho charakteru. V širšom okolí intravilánu v poľnohospodárskej krajine sú navrhnuté výsadby pozdĺž existujúcich poľných ciest a v osiach niekdajších, zaniknutých poľných komunikácií, ako aj výsadby, rozčleňujúce dlhé svahy scelených honov a línie, evokujúce historickú štruktúru krajiny. Navrhovaná výsadba je finančne a technicky nenáročná, v maximálnej miere je potrebné využiť existujúcu zeleň a začleniť ju do línií, novú zeleň zakladať z miestnych zdrojov (presadba náletových sadeníc), využívať semená a plody z miestnych zdrojov, využívať tzv. pionierske dreviny (jarabina, jaseň, hloh, ruža šípová, svíb krvavý, zob vtáčí, bazu čiernu). Zloženie by

malo byť čo najpestrejšie, zmiešané, z ktorého sa vývojom vyselektuje najvhodnejší typ spoločenstva. Prevládajúce zastúpenie by mali mať listnáče, asi tretinový podiel môžu mať ihličnaté dreviny (borovica, smrekovec, jedľa, smrek). Najjednoduchším spôsobom zabezpečenia líniovej zelene je ponechať vymedzené pásy na prirodzený vývoj, bez hospodárskych zásahov – v tom prípade však najmä na orných pôdach hrozí nebezpečenstvo lokálneho zaburiňovania a efekt, ktorý by tieto zelené línie mali priniesť, sa značne oddiali.

Rozsiahlejšie plochy výsadby sú navrhnuté na východnom okraji intravilánu na rozsiahlych plochách súčasných skládok odpadu a zaburinených plôch medzi komunikáciami, čo by vytvorilo aj vhodné izolačné pásmo.

Na prístupových komunikáciách navrhovaná líniová zeleň má podstatne iný charakter. Ide o viac-menej pravidelnú výsadbu drevín so značným odstupom, zohľadňujúcim veľkosť dospelého stromu. V minulosti bola takáto výsadba samozrejmosťou, dnes sa od nej ustupuje z dôvodov bezpečnosti cestnej premávky a z dôvodu nárokov na ošetrovanie. Tieto dôvody však nie sú opodstatnené – výsadba sa dá realizovať tak, aby sa eliminovalo budúce zasahovanie drevín do bezpečnosti premávky a biologicko-ekologický efekt takéhoto opatrenia vyváži zvýšené náklady na údržbu.

Z návrhov špeciálnych ekostabilizačných opatrení je pre dané územie navrhovaná rehabilitácia vodných tokov a ich následné ozelenenie. Spočíva z viacerých krokov. V prvom rade bolo potrebné podľa MÚSES zabezpečiť výrub euroamerických topoľov, vysadených v šesťdesiatych rokoch, ktoré sa lokálne vyskytujú okolo Hornádu, čo už bolo v podstate realizované. V úsekoch, kde absentujú brehové porasty, je tieto potrebné zabezpečiť jednoduchou výsadbou vrbových odrezkov miestnej proveniencie. Pod mestom je potrebné zabezpečiť dôsledné vyčistenie toku a jeho nivy od antropogénnych navážok v nadväznosti na riešenie skládky odpadu.

Ako osobitný návrh je uvedená možnosť vytvorenia náučných trás a lokalít, čiastočne využívajúcich značkované turistické chodníky, ktoré by mohli byť využívané školskými kolektívami, obyvateľmi Krompách, ale aj turistami a rekreatantmi všeobecne. Ide o niektoré trasy v oblasti RŠA Plejsy, v oblasti navrhovaného lesoparku, ale napr. aj návrh sprístupnenia historickej trasy zo Spišského hradu do Richnavy, kde by bolo potrebné vyznačiť a čiastočne upraviť jestvujúcu, v teréne dobre znateľnú trasu starej cesty vo svahu Dubia. Táto trasa by mohla byť súčasťou rozsiahlejšieho úseku navrhovanej náučnej trasy údolím Hornádu. Mestské orgány majú v úmysle vybudovať v oblasti areálu vodnej nádrže

v údolí potoka Jarček ekopedagogickú plochu a jestvujúcu budovu využiť pre účely environmentálnej výchovy mládeže.

Ďalšie opatrenia boli združené do plošných priemetov, v ktorých číselné kódy označujú charakter a rozsah navrhovaných opatrení. V rámci opatrení technického charakteru na antropogénne degradovaných plochách (1) sú to dôsledné likvidácie čiernych skládok odpadu a asanácie plôch po nich, čo by malo byť pre mesto samozrejmosťou. Doterajšia prax sa zameriavala maximálne na zamedzenie sypania, likvidácia starých záťaží je odsúvaná do stratená. Vzhľadom na rozlohu mesta, počet obyvateľov a rozsah priemyselnej výroby sú niektoré staré skládky veľmi rozsiahle a riešenie ich likvidácie je potrebné riešiť samostatným materiálom. V každom prípade je však potrebné evidovať ich a počítat' s ich likvidáciou – nie je možné dlhodobo ich nechávať nezabezpečené. Ide najmä rozsiahlejšie skládky domového odpadu (v doline Slovinského potoka, na východnom okraji intravilánu), ale aj skládky na východnom okraji priemyselného areálu, intravilánu mesta a okolo Hornádu v tejto časti katastra. Rovnako je potrebné riešiť situáciu na odkalisku, ktoré je predimenzované a v minulosti bola viackrát ohrozená jeho stabilita.

Ďalšia skupina opatrení na odstránenie a elimináciu stresových faktorov sa týka návrhu hospodárenia na poľnohospodárskom pôdnom fonde (2). Pri ňom je potrebné v maximálnej možnej miere rozčleňovať doterajšie hony, na erózne najviac ohrozených plochách zakladať protierózne pásy trvalej mimoľesnej zelene. V literatúre sa uvádza výrazný vplyv hnojenia biologickými hnojivami, najmä maštal'ným hnojom, na znižovanie kontaminácie pôd s expozíciou ťažkých kovov. Výrazný melioračný vplyv má aj hnojivo Ekofert, ktorého používanie je potrebné presadzovať. U existujúcich i novozaložených trávnych porastov je potrebné vylúčiť rozorávanie, pretože novoosiaty porast je vo zvýšenej miere kontaminovaný cudzorodými látkami, akumulovanými v starom drne. Doporučuje sa striktno dodržiavať obmedzenia v stanovených pásmach hygienickej ochrany, najmä čo sa týka využívania produkcie z nich.

Na lesnom pôdnom fonde (3) je potrebné dodržiavať predpísané hospodárske pokyny v rámci lesného hospodárskeho plánu, ktoré by mali zohľadňovať existujúcu nepriaznivú situáciu v stave lesných porastov i vo vonkajších nepriaznivých vplyvoch. V prvom rade je potrebné zabezpečiť zvýšenie podielu listnatých drevín v porastoch, najmä duba, lipy a ďalších listnáčov (jaseň, javory, buk). V ohrozených nepôvodných porastoch zabezpečiť obnovu formou podsadby a dosadby na plochách kalamitnej ťažby (pokiaľ nedosiahnu veľkoplošný charakter) v snahe o prebudovu na výberkový typ lesa. Z ďalších opatrení na v súčasnosti obnovovaných plochách je potrebné realizovať dosadby za účelom zabezpečenia plochy drevinami, ktoré zohľadnia prirodzené drevinové zloženie a zároveň aj predpokladaný pestovateľský efekt. Navrhuje sa, aby v záujme zachovania významnej genofondovej lokality bola časť porastu 543 b vyňatá z porastovej plochy a výsadba drevín z nej bola odstránená (4). Táto plocha nemá z hľadiska veľkosti posudzovaného územia žiaden význam pre lesné hospodárstvo či pre kompaktnosť a stabilitu lesa, má však mimoriadny ekostabilizačný význam v rámci ÚSES.

Osobitne je potrebné posudzovať priestor ŠRA Plejsy (5), ktorý by mal mať spracovaný samostatný projekt na stabilizáciu narušených a poškodených plôch na doterajších plochách, i plochách navrhovaných či realizovaných objektov. V ňom je potrebné navrhnuť účinné opatrenia na stabilizáciu okrajov zjazdovky, tvorených silne erodovanými strmými svahmi na okraji lesných porastov i celkovú ďalšiu stabilizáciu zjazdovky, opatrenia na stabilizáciu územia pri ďalšej výstavbe objektov, návrh na vhodné drevinové zloženie pri biologickej stabilizácii a rekultivácii územia, ako aj opatrenia ekostabilizačné, zahŕňajúce revitalizáciu hodnotných prírodných území, transfery hodnotných druhov a pod. Všetky náklady by mal znášať investor výstavby a rozširovania územia. Hlavne by sa však už

v tomto území nemala opakovať živelná, svojvoľná, neopodstatnená a zbytočná výstavba, akej sme boli často svedkami na začiatku deväťdesiatych rokov.

5.7.3. Navrhované chránené územia prírody a krajiny

Osobitne chránené časti prírody a krajiny sa v posudzovanom území nevyskytujú. V zmysle MÚSES k. ú. Krompachy je v predmetnom území na ochranu formou chráneného územia navrhnutá plocha pod názvom Biela skala (lokalita č. 1). Toto chránené územie (predbežne v kategórii prírodná pamiatka) je severovýchodným okrajom rozsiahlejšieho územia na východnom okraji planiny Galmusu, zahŕňajúce aj lokality Ondrejov vršok a Drobníaky, ktoré by príp. mohlo byť vyhlásené aj ako súčasť NPR Červené skaly v rámci potrebných úprav a rozšírenia hraníc NPR. V každom prípade ide o návrh rozšírenia jadrového územia nadregionálneho biocentra. V zmysle MÚSES je tvorená nasledovnými lokalitami:

1a. Pod skalou. Lesné porasty dielcov č. 14, 628 pod východným okrajom planiny Galmusu severne od kóty Biela skala (925 m n. m.). Veľmi hodnotné porasty s dominujúcou jedľou a bukom, prímiesou javora horského, jaseňa, bresta, jarabiny a ďalších drevín, v podrade so zachovalými prirodzenými spoločenstvami na extrémnom, značne členitom vápencovom reliéfe.

1b. Lesné porasty dielca č. 1457 (LHC Spišské Vlasy) severne od kóty Biela skala (925 m n. m.). Odrastenejšia skupina lesného porastu, ktorý vznikol v minulosti nevhodným zalesňovaním lúčnych priestorov nevhodnými, nepôvodnými drevinami, najmä smrekom. Tento v drevinovom zložení dominuje dodnes, zastúpená je však aj jedľa, buk a smrekovec. V podrade sa začínajú opätovne uplatňovať vzácnejšie druhy pôvodných lúčnych spoločenstiev, vytlačené z plochy prechodne vplyvom zalesnenia.

1c. Biela skala. Lúčne priestory okolo predchádzajúcej lokality severne od kóty Biela skala (925 m n. m.). V súčasnosti čiastočne degradované, zarastajúce lúčne porasty s výskytom viacerých druhov vzácných a chránených rastlín a živočíchov. Po ústupe obhospodarovania, ktoré bolo zárukou zachovania pestrosti porastov, bola plocha čiastočne zalesnená nevhodnými drevinami (najmä smrek), čiastočne zarastená nevhodnými drevinami z okolitých druhotných smrekových porastov. Najhodnotnejšie časti plochy sa nachádzajú na lesných okrajoch lokality č. 46 a v oblasti kóty Biela skala. Súčasťou biotopu je aj lesný porast dielca č. 1458 b (LHC Spišské Vlasy), ktorý je jedinou oficiálnou plochou niekdajšieho nevhodného zalesňovania.

1d. Krompašská skala. Lesné porasty dielcov č. 10 (LHC Krompachy), 1451 (LHC Spišské Vlasy) na severozápadnom okraji posudzovaného územia. Jedľovo-bukové porasty s prímiesou smreka, smrekovca, javora horského a lípy na východnom okraji planiny Galmusu predstavujú napriek značnému poškodeniu imisiami kvalitnú ukážku pôvodného typu lesa, lokálne na nezapojených plochách, bralách a suťoviskách aj s xerotermnou vegetáciou.

Ďalej je na ochranu navrhnutá plocha lokality č. 2 ako súčasť navrhovanej **Prírodnej rezervácie Rovne**, väčšou časťou ležiacej v k. ú. Žakarovce. Ide o pomerne starý, doteraz nerealizovaný návrh, uvedený aj v ÚPN VÚC Košického kraja (k. ú. Krompachy, Žakarovce). Územie predstavujú podvrcholové prameniská, slatiniská a rašeliniská s bohatou sprievodnou kriačínovou zeleňou vzácnejších druhov vrúb, ktoré hostia celý rad vzácných rastlinných druhov, z ktorých niektoré majú ojedinelý výskyt v rámci regiónu.

V oboch územiach je potrebné zabrániť akýmkoľvek negatívnym technickým zásahom (najmä na lokalite č. 2 v súvislosti s budovaním ŠRA Plejsy), ináč môžu byť ponechané na prirodzený vývoj. Na lokalite Biela skala je potrebné na nelesných plochách previesť lokálne

vyčistenie plôch od náletov a výsadiet, na lokalite Rovne prečistenie okrajov rašelinísk od náletových drevín (breza, osika, rakyta).

V zmysle Návrhu Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability je spracovaný návrh na vyhlásenie **Chránenej krajinnej oblasti Volovské vrchy**, ktorá pokrýva značnú časť posudzovaného územia západne od Slovinského potoka, ktorým prebieha ďalej na juh, obchádza poľnohospodársku krajinu v okolí Sloviniek a vracia sa späť do údolia Slovinského potoka, hranicou katastra medzi Slovinkami a Krompachmi vybieha na hrebeň Krompaškého vrchu, odkiaľ hrebeňom cez kótu a katastrálnou hranicou smeruje na sever, kde sa tesne pred severným okrajom k. ú. Žakarovce stáča na juhovýchod.

Okrem týchto lokalít si ochranu zasluhujú ďalšie biotopy, ktorých legislatívna ochrana nie je nutná, avšak pre udržanie ekologickej stability územia je ich zachovanie nutné. Z pôvodných lokalít, uvedených v MÚSES k. ú. Krompachy, boli vybrané najhodnotnejšie z nich, resp. časti niektorých.

1. Lesné porasty dielcov č. 40 – 42 východne od lokality Biela skala. Veľmi hodnotné, zachovalé jedľobučiny na značne členitom reliéfe, s prímiesou javora, čerešne, lokálne aj duba zimného, v podrade so zachovalými hodnotnými spoločenstvami.

2. Pčolník. Lesné porasty dielca č. 47 na pravom svahu údolia ľavostranného prítoku Slovinského potoka na južnom okraji k. ú. Veľmi hodnotný jedľobukový porast s hrabom a smrekom, vrstevnatý, rôznoveký, so zachovalými hodnotnými spoločenstvami podrastu.

3. Lesné porasty dielcov č. 49, 50 na ľavom svahu údolia Slovinského potoka na južnom okraji k. ú. Hodnotné hrabovo-bukové porasty boli v minulosti rozpracované prevodovými prvkami, prevod však, našťastie, nebol dokončený. Na prevodových prvkoch sú dnes mladšie porasty rovnakého charakteru, ako okolité staršie porasty, s vyšším zastúpením buka a prímiesou smreka, smrekovca, ktoré tu boli pôvodne nevhodne vnášané. V hodnotných spoločenstvách podrastu sa vyskytujú viaceré vzácne a chránené druhy rastlín. Súčasťou biotopu je aj malá lúka (plocha č. 19 podľa LHP) so zachovalými lúčnymi porastami mezofilného charakteru, v strednej časti aj obmedzenou plochou prameniskových spoločenstiev.

4. Rozsiahly komplex lesných porastov dielcov č. 29, 31, 33, 34, 35, 39 a plochy charakteru lesného porastu č. 15 v ľavom svahu doliny Slovinského potoka medzi ľavostranným prítokom Slovinského potoka a južným okrajom intavilánu Krompách. Hrabovo-bukové porasty s prímiesou duba, brezy, lipy boli sčasti rozpracované prevodmi, ktoré však, našťastie, neboli dokončené a dnes je na prevodových prvkoch porast rovnaký, ako v pôvodnom staršom lese, obohatený čiastočne o smrek a smrekovec, ktorých zastúpenie však neovplyvňuje štruktúru a charakter pôvodných porastov. I keď z hľadiska drevinového zloženia nejde o pôvodnú drevinovú štruktúru, v podrade sú rozsiahle nenarušené plochy, indikujúce pôvodný prirodzený typ lesa.

5. Niva Slovinského potoka. Úsek prirodzene tečúceho, bohato meandrujúceho podhorského toku. Brehové porasty sú tvorené vrbou krehkou, jelšou sivou a lepkavou, čremchou a ďalšími drevinami. V nive sú lokálne vyvinuté veľmi hodnotné prameniskové a mokradné spoločenstvá s výskytom regionálne vzácných rastlín, chránených medzinárodnými dohodami a smernicami ochrany prírody Európskeho spoločenstva.

6. Sciereň. Veľmi hodnotné prameniskové spoločenstvo prechodného rašeliniskového charakteru na okraji lúčnej enklávy uprostred lesných porastov, ktorého časť je evidovaná ako lesný pôdny fond. Lokalita je významná výskytom vzácných prirodzených

spoločenstiev s výskytom celého radu vzácných, chránených a medzinárodne významných druhov rastlín.

7. Rozsiahla aluviálna medza Hornádu na západnom okraji intravilánu, na ktorej sa do súčasnosti zachovali nenarušené alebo málo ovplyvnené porasty pôvodného typu lužného lesa s charakteristickými spoločenstvami podrastu. Lokálne sú na prirodzenom brehu Hornádu zachované hodnotné brehové porasty, miestami sú brehy skalnaté. Protiľahý breh Hornádu bol zregulovaný, technicky upravený a v ostrom kontraste s predmetnou lokalitou nemá žiadnu ekologickú hodnotu.

8. Časť alúvia Hornádu s upravovaným korytom a fragmentmi pôvodných brehových porastov, zachovalými mŕtvymi ramenami a hodnotnými lúčnymi porastami, čiastočne premenenými rekultiváciami, v širšom priestore alúvia. Rekultivácie boli vďaka silnému podmáčaniu neúčinné, lúky sú veľkú časť roka zamokrené, za agradačným valom na úpätí svahu porastené nízko- i vysokosteblovými mokradňými spoločenstvami. Územie je významným biotopom obojživelníkov a vodných a močiarnych druhov hmyzu.

9. Lesný porast v dielci č. 713 (LHC Spišské Vlasy). Ostro ohraničená rozsiahlejšia aluviálna medza Hornádu je porastená mladším hrabovo-dubovým porastom s pestrou prímiesou viacerých druhov drevín (lipa malolistá, javor poľný, vŕba krehká, čremcha, hruška, breza, lieska, svíb krvavý, ruža šípová, hloh jednozemný) a lokálnou výsadbou buka, smrekovca a nevhodného smreka. V podraze fragmenty pôvodných spoločenstiev lužného lesa. Lokalita je významná aj výskytom vzácných druhov motýľov, z ktorých niektoré patria v rámci Slovenska medzi silne ohrozené.

10. Hornád. Alúvium Hornádu s prirodzeným korytom, fragmentmi pôvodných brehových porastov a rastlinných spoločenstiev. Napriek značnému znečisteniu vody je tok a jeho okolie biotopom viacerých vzácných a chránených druhov živočíchov s výskytom, významným aj v regionálnom meradle.

11. Fragment mŕtveho zazemneného koryta Hornádu na úpätí výraznej skalnej steny, tvoriacej breh niekdajšieho Hornádu. Vysokosteblové mokradné spoločenstvá pokrývajú temer celú plochu, lokálne sa v nich vyskytujú aj malé plochy slatiniskových spoločenstiev, bohatý výskyt majú vrbové kriačiny, doplnené nevhodnou umelou výsadbou euroamerických topoľov. Plochy voľnej vodnej hladiny sú významným biotopom rozmnožovania vodných živočíchov. Lokalita je príkladom nie ojedinelého prístupu, keď výstavbou čistiarne odpadových vôd ako stavby, významnej pre zlepšenie životného prostredia, došlo k zničeniu pôvodne rozsiahlejšej cennej časti alúvia, z ktorej sa zachovala len vyznačená okrajová časť.

12. Talengy. Značne narušené mezofilné lúčne spoločenstvá na hornom okraji pôvodne rozsiahlej lokality s výskytom vzácných lúčnych a mokradňých spoločenstiev s výskytom celého radu vzácných rastlinných druhov. Lokalita bola v druhej polovici osemdesiatych rokov odvodnená, čím došlo k zániku pôvodných spoločenstiev. V súčasnej dobe sa zachoval úzky pruh rašelinísk a slatinísk, oddelený od intenzívne obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy zamokrenou priekopou a zvyšok mezofilnej lúky so značne degradovaným spoločenstvom. V mokradňých spoločenstvách sa vyskytuje celý rad vzácných druhov rastlín.

13. Krompašský potok. Časť alúvia potoka v doline Plejsy od staveniska ubytovne po okraj intravilánu Krompách. Ide o podhorský tok s prirodzeným meandrujúcim korytom v ostro zarezanej nive, s bohatými brehovými porastami podhorských jelšín a vrbín, zachovalými aluviálnymi a prameniskovými rastlinnými spoločenstvami v podraze, výskytom viacerých vzácných živočíšnych druhov, najmä drobných motýľov. Pôvodne rozsiahly biotop, tvorený celou dĺžkou toku, bol pri rekonštrukcii zjazdovky na Plejsách zničený a ostala z neho len vyznačená časť.

14. Lesné porasty dielcov č. 473, 645 a časti dielca 472 v strednej časti ľavého svahu doliny Plejsy. Napriek silnému imisnému tlaku a bezprostrednej blízkosti zjazdoviek ide

o veľmi hodnotné lesné porasty na strmých svahoch a skalnatých hrebeňoch, rôznorodé, rôznoveké, vrstevnaté, tvorené prevažne jedľou a smrekom, prímiesou brezy, buka, jaseňa, javora horského a mliečneho a ďalších drevín. V podrade sú rozsiahle plochy spoločenstiev pôvodných lesov s výskytom viacerých druhov vzácných a chránených druhov rastlín a živočíchov.

15. Dubnáč. Lesné porasty dielcov č. 492, 534, 536 a, b, 537, 542, 543 a, 544, 545 na ľavej strane záveru doliny Záhorie. Prevažne bukové a jedľové porasty so značným podielom hraba, duba a ďalších drevín, rôznorodé, vrstevnaté, rôznoveké, s bohatým drevinovým zastúpením. V podrade sa vyskytujú spoločenstvá pôvodných prirodzených lesov s výskytom vzácných a chránených druhov rastlín a živočíchov.

16. Za horou. Lesné porasty dielcov č. 548, 549 a, b, 550 a, 551 na pravej strane doliny Záhorie. Jedľovo-bukové, bukovo-dubové a zmiešané porasty s prevahou listnáčov, lokálne s prevahou smreka. Rôznorodé, vrstevnaté, rôznoveké, s bohatým zastúpením drevinového zloženia, v podrade lokálne s plochami spoločenstiev pôvodných lesov.

17. Južný okraj dielca č. 543 b a plocha č. 212. Záver doliny Záhorie tvoria lúčne spoločenstvá s výskytom veľkého počtu vzácných a ohrozených druhov rastlín, najmä vstavačovitých. Hodnotu biotopu dotvára i výskyt viacerých vzácných druhov hmyzu, pavúkov i stavovcov. Celá horná časť pôvodnej lúky bola zalesnená nepôvodnými, nevhodnými druhmi (smrek, douglaska), čo bude v blízkej dobe znamenať úplný zánik tohto mimoriadne hodnotného biotopu.

18. Plejsy. Horná časť zjazdovky, ktorá bola pôvodne veľmi hodnotným prameniskom Krompašského potoka a hodnotným stanovišťom mezofilných horských lúčnych spoločenstiev s bohatým výskytom celého radu vzácných a chránených druhov rastlín, aj ojedinelých v rámci posudzovaného územia. Táto plocha bola pri rekonštrukcii a dobudovaní zjazdovky začiatkom deväťdesiatych rokov zničená, v súčasnosti je sporadicky zaznamenávaný výskyt niektorých vzácných druhov.

19. Rozsiahly komplex lesných porastov dielcov č. 432, 439 a, 441, 442, 444, 449 – 452 a, 453 v závere doliny Heľa a na pravom svahu doliny nad odkaliskom. Prevažne jedľové a jedľovo-bukové porasty s prímiesou viacerých druhov drevín (smrek, smrekovec, lipa, javor horský, jaseň, čerešňa), v podrade so zachovalými spoločenstvami pôvodných lesov a výskytom viacerých druhov vzácných a chránených druhov rastlín a živočíchov.

5.8. Zásady rozvoja mesta z hľadísk jeho trvalej udržateľnosti

Koncepcia ďalšieho územného rozvoja mesta je síce určovaná najmä súčasnými potrebami a realitou rozvojových možností do roku 2015 (návrhový rok ÚPN), v urbanistických štruktúrach však zohľadňuje a rieši aj možnosti dlhodobejšieho výhľadu jeho rozvoja. Systém rozvoja mesta je principiálne navrhovaný tak, aby z hľadiska priestorových potrieb umožnil predstaviteľný dlhodobý, resp. trvalo udržateľný rozvoj mesta vo všetkých jeho podstatných zložkách.

Z hľadiska ochrany prírody a ekologickej stability sa stratégia trvalej udržateľnosti zabezpečuje jednoznačným definovaním štruktúry a prvkov územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni, zahŕňajúcej i prvky regionálneho a nadregionálneho systému. Z hľadiska možností rozvoja mesta je stratégia trvalej udržateľnosti zabezpečovaná predikovaním strednodobých i dlhodobějších koncepcných rozvojových možností, priestorových rezerv a výhľadových disponibilných plôch pre žiadúci územný rozvoj. Dlhodobou tendenciou rozvoja mesta v návrhovom i výhľadovom období územného plánu bude východná expanzia mesta formou komplexnej (polyfunkčnej) urbánnej štruktúry, s trvalým súladom a symbiózou urbánnej štruktúry a prírodnej krajiny v jednote organizmu mesta.

5.9. Zásady rozvoja mesta z hľadísk záujmov obrany štátu, civilnej obrany a požiarnej ochrany

Z hľadísk potrieb a záujmov obrany štátu neboli na riešenie územného rozvoja mesta kladené žiadne osobitné požiadavky. V meste, ani v jeho katastrálnom území nie sú lokalizované žiadne zariadenia MO SR. Návrhom preložky štátnej cesty II/547 mimo intenzívne zastavané územie mesta a výhľadovej preložky okolo obce Kolinovce sa podmienky z hľadísk obrany štátu výrazne zlepšujú. Počas realizácie nových cestných trás zostane zachovaná funkčnosť jestvujúcich štátnych ciest II. a III. triedy, mostov na nich a železničného podjazdu.

V meste nie sú okrem štandardných evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej obrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo osobitným požiadavkám, ktoré by bolo potrebné v ÚPD zohľadňovať.

Podľa zákona čí. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení zákona NR SR čí. 237/2000 Z.z. (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR čí. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu mesta (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Ukrytie obyvateľstva bude potrebné zabezpečiť v zmysle vyhlášky MV SR čí. 202/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhlášky MV SR čí. 297/1994 Z.z. o stavebných požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení vyhlášky mV SR čí. 349/1998 Z.z.

Podrobné urbanistické riešenie (umiestnenie zariadení, ich kapacity) musí byť riešené doložkou CO, ktorá bude súčasťou podrobnejšej dokumentácie ÚPN-Z, spracovávanej pre jednotlivé funkčné zóny alebo miestne sústredenú výstavbu.

Mesto je sídlom verejného požiarneho útvaru. Jeho účelové zariadenie je v dobrom stavebno - technickom stave a je vhodne lokalizované v ťažiskovom priestore mesta. V rozvojových zámeroch mesta je jeho rozšírenie.

Stály odber požiarnej vody je zabezpečený z rieky Hornád, vhodné odberné miesto je v lokalite Starej Maše.

Požiadavky zákona čí. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane sa z hľadísk nárokov na požiarne bezpečnosť stavieb pri návrhu územného rozvoja mesta primerane zohľadňujú.

V meste nie sú okrem štandardných evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej obrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo osobitným požiadavkám, ktoré by bolo potrebné v ÚPD zohľadňovať. V zmysle prílohy č. 2 vyhlášky č. 377/1992 Z.u., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 84/1976 o ÚPP a ÚPD sa na úrovni územného plánu mesta (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Ukrytie obyvateľstva bude potrebné zabezpečiť v zmysle zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a podľa vyhlášky MV SR č. 297/1994 Z.z. o stavebno - technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky CO.

V rámci mesta bude potrebné kapacitne zabezpečiť ukrytie pre 100 % plánovaného počtu obyvateľov, z toho pre 70 % dospelého obyvateľstva v havarijných úkrytoch, pre ostatných v úkrytoch, budovaných svojpomocou. Ukrytie zamestnancov riešiť starostlivosťou zamestnávateľov (právnických a fyzických osôb) v zmysle § 16, ods.1, písm. e cit. zákona. Ukrytie žiactva škôl zabezpečiť na 100 % počtu detí a zamestnancov škôl. Splnenie ochranných vlastností stavieb zabezpečovať dodržaním ochranného súčiniteľa stavby $K_o - 100$. Havarijné úkryty je potrebné navrhovať najmä do miest najväčšieho sústredia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v max. dobehovej vzdialenosti do 500 m.

Podrobné urbanistické riešenie (umiestnenie zariadení, ich kapacity) musí byť riešené doložkou CO, ktorá bude súčasťou podrobnejšej dokumentácie ÚPN-Z, spracovávanej pre jednotlivé funkčné zóny alebo miestne sústredenú výstavbu.

Mesto je sídlom verejného požiarneho útvaru. Jeho účelové zariadenie je v dobrom stavebno - technickom stave a je vhodne lokalizované v ťažiskovom priestore mesta. V rozvojových zámeroch mesta je jeho rozšírenie.

Stály odber požiarnej vody je zabezpečený z rieky Hornád, vhodné odberné miesto je v lokalite Starej Maše.

Požiadavky zákona č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane sa z hľadísk nárokov na požiarne bezpečnosť stavieb pri návrhu územného rozvoja mesta primerane zohľadňujú.

6. Koncepcia verejného dopravného vybavenia

6.1. Cestná doprava

Mesto Krompachy leží na štátnej ceste II/547 z Košíc do Spišského Podhradia, ktorá v súčasnej trase prechádza intenzívne zastavanými priestormi v mestskej zástavbe, s viacerými dopravnými závadami.

Podľa koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS) a ÚPN-VÚC Košického kraja je táto cesta a na ňu v Spišských Vlachoch nadväzujúca štátna cesta II/536 do Spišskej Novej Vsi a Spišského Štvrtku považovaná za významnú regionálnu dopravnú trasu, integrujúcu rozvojovú urbanizačnú os Košice - Spišská Nová Ves - Poprad. Predpokladá sa jej prekategORIZOVANIE na štátnu cestu I. triedy, i s úpravami v smerovom vedení trasy.

Počnúc územným plánom z roku 1956 (NÚP) a súčasným platným územným plánom mesta (ÚPN-SÚ, 1988) sa v priestore Krompách navrhuje zmena trasy cesty II/547 jej prevedením do priestorov opustenej (a v zásade stavebne voľnej) pôvodnej trate Košicko - Bohumínskej železnice. Takáto úprava trasy je premietnutá i do aktuálnej nadradenej územnoplánovacej dokumentácie - územného plánu VÚC Košický kraj (URBAN, v.o.s. Košice), ktorý vláda SR schválila v roku 1998. Úprava trasy cesty II/547 v priestore Krompách je uvedená v záväznej časti ÚPN - VÚC.

Novospracovaný územný plán mesta preberá tento zámer do svojho riešenia a navrhovanú preložku cesty II/547 polohovo stabilizuje v trase, vedúcej terajšou Družstevnou ulicou po železničnú stanicu, ďalej súdežne so železničnou traťou čí. 180. Od nadjazdu do Priemyselného obvodu je trasa preložky vedená po pôvodnom násype Košicko - Bohumínskej železnice a pod areálom SAD sa plynulo napája na súčasnú trasu cesty II/547 v smere do Kolinoviec a Spišských Vlách. V ďalekom výhľade (po r. 2015) sa uvažuje s cestným obchvatom Kolinoviec.

Tento prieťah štátnej cesty II/547 je v extraviláne navrhovaný v kategórii C 11,5/90, v intraviláne mesta v kategórii MZ 14/60 okrem úseku, vedeného na pôvodnom železničnom násype, ktorý je navrhovaný v kategórii C 11,5/70. Návrh je v súlade s nadradenou ÚPD a so zámermi Slovenskej správy ciest.

Z Krompách do Slovieniek a zastavaným územím mesta vedúca štátna cesta III/54715 sa územným plánom ponecháva v jej súčasnej trase, s homogenizáciou na C 7,5/60, v intraviláne v kategórii MZ 9/40, s redukciou v zúžených profiloch a navrhovanou prestavbou mosta cez Slovinský Potok v centre mesta, ktorý je v súčasnosti bodovou -

smerovou závadou. Trasa cesty III/54715 sa predlžuje o Trangusovu ulicu (súčasť pôvodnej cesty II/547) tak, aby vychádzala z novej trasy cesty II/547.

Ostatnú cestnú sieť v katastrálnom území mesta tvoria miestne alebo účelové komunikácie, popísané v časti 6.4. (vnútromestská komunikačná sieť).

Výhľadové dopravné zaťaženie štátnych ciest v území Krompách je prepočítané podľa výsledkov Sčítania dopravy na diaľničnej a cestnej sieti SR. Vychádzajúc z výsledkov sčítania a zástavných koeficientov sa extrapoláciou predpokladajú nasledovné celodenné záťaže pre roky 2010 a 2030 v skutočných vozidlách a percentuálnom podieli nákladných vozidiel:

profil	1990		2010		2030	
	sk.v.	% T	sk.v.	% T	sk.v.	% T
1	3.904	33,9	12.000	30,3	15.000	26,7
2	2.557	37,3	8.000	29,9	12.500	22,4
3	3.320	18,6	9.500	17,4	10.500	16,2

- profil 1 - úsek preložky cesty č. II/547 od ČSPH po predstaničný priestor
 profil 2 - úsek preložky cesty č. II/547 od predstaničného priestoru po výjazd smerom na Košice
 profil 3 - Hlavná ulica (cesta č. III/54715)

6.2. Železničná doprava

Krompachy ležia na magistrálnom železničnom ťahu Čierna nad Tisou - Žilina. Táto trať s celoštátnym a medzinárodným významom je súčasťou európskeho dopravného koridoru čí. V a je zaradená do medzinárodných dohôd AGTC a AGC ako súčasť trasy E - 40 - Cheb - Praha - Žilina - Čierna nad Tisou - L'vov, s výhľadovo očakávanou modernizáciou na traťové rýchlosti 120/160 km.hod⁻¹.

Železničná trať je I. kategórie, dvojkolajná, elektrifikovaná a katastrom mesta prechádza v dĺžke 3,0 km. Priamo spája Krompachy s okresným sídlom v Spišskej Novej Vsi a sídlom kraja v Košiciach, a prostredníctvom odbočujúcich tratí i s Hnileckou dolinou, Spišským Podhradím a Levočou. Železničná stanica nie je zaradená v sieti rýchlikových staníc. Koľajisko má dĺžku 1.878 m, 9 dopravných (z toho 2 priebežné) a 1 manipulačnú koľaj a viaže sa naň odovzdávkové koľajisko vlečkového systému, ktorý obsluhuje priemyselný obvod.

Prijímacia budova železničnej stanice (do používania odovzdaná v r. 1973) vyhovuje aj výhľadovým nárokom. Ostrovné nástupište je pripojené peším podchodom na I. nástupište mimo prijímacej budovy, ktorý sa využíva i pre sprístupnenie priemyselnej zóny. Predstaničný priestor nie je v súčasnosti vybudovaný.

V zámeroch rezortu sa uvažuje s modernizáciou trate pre rýchlosti 120/160 km.hod⁻¹. Na tento zámer je vypracovaná štúdia. V území Krompách sa uvažuje s

minimálnou smerovou úpravou oblúka pred východným zhlavím stanice a úpravami v koľajisku stanice, bez nárokov na územný rozvoj.

6.3. Hromadná doprava osôb

Prímestská hromadná doprava osôb sa v Krompachoch a v ich blízkom zázemí realizuje prostredníctvom vlakových spojov, najmä však prostredníctvom pravidelných autobusových liniek SAD. Časť spojov - najmä medzi Krompachami a Slovinkami, resp. Kluknavou, Richnavou a Hrišovcami, má charakter obdobný mestskej hromadnej doprave. Okrem prímestskej dopravy prechádzajú mestom i diaľkové linky, zabezpečujúce spojenie Krompách s Košicami, ale aj Spišskou Novou Vsou, Levočou a Popradom a tým i s obcami bližšieho zázemia mesta.

Autobusová stanica je t.č. provízórne umiestnená pri Trangusovej ulici, prímestské autobusy pravidelne zachádzajú k železničnej stanici. Autobusová doprava má na území mesta t.č. 10 obojstranných zastávok a 3 zastávky koncové (železničná stanica, prevádzka SAD, otočka pri vyústení Družstevnej ulice). Zastávka pri železničnej stanici je pred staničnou budovou pre východzie a končiace spoje, a na ul. SNP pre priebežné spoje.

Územným plánom sa navrhuje zriadenie novej autobusovej stanice pred výpravňovou budovou železničnej stanice, s dopravnou väzbou na navrhovanú preložku cesty čí. II/547. Kapacita autobusovej stanice je 6 príchodových a priebežných stojísk (situovaných v profile cesty II/547), 8 odchodových stojísk sólo autobusov a 3 odchodové stojiská pre kĺbové autobusy. Služby cestujúcim a administratívno - prevádzkové nároky stanice sa navrhuje uspokojiť v existujúcej výpravnej budove železničnej stanice. Plošné nároky autobusovej stanice sú cca 0,5 ha (prevádzkovo - dopravná plocha). V meste (pri Trangusovej ulici) možno i naďalej ponechať zastávku diaľkových autobusových spojov.

Jestvujúce zastávky prímestskej dopravy v zastavanom území mesta sa navrhuje zachovať a linky doplniť o trasy novonavrhanou zástavbou v lokalite Roveň - Dvorské Pole. Autobusovou dopravou z Krompách naďalej saturovať všetky obce užšieho spádového územia mesta.

6.4. Vnútromestská komunikačná sieť

Základný komunikačný systém tvoria komunikácie funkčných tried B1, B2 a C1.

Vo funkčnej triede B1 je vedený priet'ah štátnej cesty II/547 v novonavrhnutej trase, v extraviláne v kategórii C 11,5/90, v intraviláne v kat. MZ 14/60 red., okrem úseku, ktorý bude vedený na pôvodnom železničnom násype, navrhovanom v kategórii S 9,5/70.

Vo funkčnej triede B2 sa navrhuje cesta III/54715 (Krompachy - Slovinky) v trase Trangusovou ulicou, Hlavnou ulicou, námestím Slobody a Zemanskou ulicou v kategórii MZ 9/40 (s redukciami v zúžených profiloch), s prestavbou mosta cez Slovinský potok pri nám. Slobody, v úseku do Sloviniek (Dolina) v kategórii C 7,5/60, a Stará cesta od križovatky s Trangusovou ulicou po vrchol stúpania v terajšej trase, s pokračovaním v novej trase po preložku cesty II/547 pri železničnej trati.

Vo funkčnej triede C1 sa navrhuje ulica SNP, Stará cesta (časť), Cintorínska ulica na Plejsy a jej prepojenie do ulice Barča - Ivana, okruh priemyselným obvodom a okruh lokalitou novej bytovej výstavby Roveň - Dvorské Pole.

Ostatné miestne komunikácie sú zaradené do funkčných tried C2, C3.

Na odbočke cesty III/54715 z cesty II/547 sa priaznivé terénne podmienky využívajú pre úplné mimoúrovňové križovanie. Mimoúrovňovo sa vykrižováva i prístup do priemyselného obvodu s cestou II/547 a železničnou traťou. Východný prístup do priemyselného obvodu sa zabezpečí rozšíreným, alt. novým podchodom pod železničnou traťou.

Na sprístupnenie vrcholových polôh v športovo - rekreačnom areáli Plejsy sa navrhujú účelové komunikácie s obmedzenou prístupnosťou.

6.5. Pešie a cyklistické komunikácie

Hlavné pešie trasy sa navrhujú jednak v polohe spojnic výrobných, centrálnych a dopravných aktivít, jednak v polohe spojnic obytných a vybavenostných zón s priestormi dennej rekreácie, a to :

- SEZ, vstupný areál - železničná a autobusová stanica (peším podchodom popod koľajiskom železničnej stanice, ktorý sa navrhuje predĺžiť pod preložku cesty II/547 a prepojiť s podchodom k nástupištiam železničnej stanice) - Stará cesta - Hlavná ulica - sídlisko Juh
- Kovohuty, vstupný areál - ul. SNP - Hlavná ulica
- Hlavná ulica - Cintorínska ulica - Predné Plejsy
- Hlavná ulica - Maurerova ulica - obytný súbor Roveň - Dvorské Pole
- Hlavná ulica - Kúpeľná ulica - lesopark

V podrobných urbanistických a projektových riešeniach bude vhodné tieto trasy prepájať cez lokálne pešie zóny a dopravne ukludnené komunikácie a doplniť ich sprievodnou vybavenosťou.

Lokálne pešie trasy sa navrhujú v miestach intenzívneho pešieho pohybu mimo hlavných komunikácií, alebo ako krátke priečne spojky (napr. ul. Barča - Ivana - Huba II/III, Zemanská ul. - sídl. Juh, alebo Kúpeľná ulica - Okružlisko). Osobitným priestorom peších rekreačných aktivít je mestský lesopark na Líščom vrchu.

Katastrálnym územím Krompách vedie sústava turistických značkovaných tras, z ktorých väčšina má cieľ alebo východisko na Zadných Plejsoch, resp. na Krompašskom vrchu, na Galmuse, v Poráčskej doline alebo na Sľubici.

Registrované a v teréne vyznačené sú tieto trasy:

- 0916 - Poráč - Slovinky - Krompašský vrch - Jaklovce - Margecany (červená)
- 2824 - Krompachy - Zadné Plejsy - Krompašský vrch - Gelnica (modrá)
- 2827 - Krompachy - Galmus - Poráč (modrá)

5704 - Krompachy - Kaľava - Sľubica - Branisko (zelená)
8771 - Krompachy - Predné Plejsy - Źakarovce (Źltá)

Z Krompách vedie tiež značkováná náučná trasa cez Bielu skalu do Poráča. Územným plánom sa navrhuje vytvorenie náučnej trasy od učilišťa SEZ na Plejsy priestormi prírodnej rekreačnej zóny - alpínskych lúk a prihornádskej trasy úpätím Dubia.

Krompachmi prechádza tiež mototuristická vlastivedná trasa Spišsko - gemerskej gotickej cesty.

Aktívnu cyklistickú dopravu, najmä v dochádzke do zamestnania, možno predpokladať na trase Zemanská ulica - sídlisko Juh - Hlavná ulica - ulica SNP - Kovohuty. Premiestnením štátnej cesty II/547 z ťažiska mesta sa cyklistická premávka na tejto trase stane bezpečnejšou. Pre lokálnu cyklosturistiku možno využívať účelové komunikácie na Plejsy a Krompašský vrch, resp. údolím Jarečka. Pre aktivity cyklokrosu je sezónne vhodná pôvodná zjazdovka na Plejsoch.

Krompachmi (cestou II/547) prechádza regionálna cykloturistická trasa „Spišská magistrála“. Aj po vybudovaní preložky cesty II/547 by sa mala ponechať v súčasnej trase, so zachádzkou Hlavnou ulicou na námestie Slobody.

6.6. Statická automobilová doprava a dopravné zariadenia

Nároky statickej dopravy mimo bytový fond pre výhľadový rok 2025/2030 boli počítané pre stupeň automobilizácie 1:3,5. Výpočet bol prevedený podľa STN 736110, tab.čís. 19, s redukciami podľa čl. 196, globálne pre výhľad 10 %-ného decéniového rastu mesta nasledovne :

		počet stojísk
1. priemyslové podniky (odhad 3000 zamestnancov)		
	442 stojísk x 0,8 x 1,0 x 1,0 =	337
2. základná vybavenosť		
	539 stojísk x 0,4 x 0,6 x 0,4 =	52
3. vyššia vybavenosť		
a) školstvo a výchova	92 stojísk x 0,4 x 0,8 x 0,4 =	12
b) kultúra a osвета	248 stojísk x 0,4 x 0,8 x 0,8 =	63
c) telovýchova a šport	169 stojísk x 0,4 x 0,8 x 0,8 =	43
d) zdravotníctvo	40 x 0,4 x 1,0 x 1,0 =	16
e) sociálna starostlivosť	60 x 0,4 x 0,8 x 0,4 =	8
f) maloobchodná sieť	661 x 0,4 x 0,8 x 0,8 =	169
g) veľkoobchodná sieť	25 x 0,4 x 1,0 x 1,0 =	10
h) verejné ubytovanie	62 x 0,4 x 1,0 x 0,8 =	20
i) verejné stravovanie	165 x 0,4 x 0,8 x 0,4 =	21
j) nevýrobné služby	127 x 0,4 x 0,8 x 0,4 =	16
k) výrobné a opravárenské služby	73 x 0,4 x 0,8 x 1,0 =	23
l) správa, riadenie a poradenstvo	103 x 0,4 x 1,0 x 1,2 =	51
m) špecifická vybavenosť	99 x 0,4 x 1,0 x 1,2 =	48
	spolu :	889
	zástupnosť 25 % (k = 0,75)	666
	potreba (zaokrúhlene)	650

Aproximatívne rozdelenie potrieb odstavných stojísk podľa jednotlivých urbanistických obvodov, vrátane saturácie potrieb trvale bývajúceho obyvateľstva, možno pre výhľadový rok 2025/2030 odhadovať nasledovne :

urbanistický obvod	základná vybavenosť	vyššia vybavenosť	priemyselná výroba	bývanie	spolu
1. Kolónia	6	36	120	215	357
2. Roveň - Dvorské pole	12	37	-	525	574
3. Stred I.	8	67	-	650	725
4. sídlisko Stred	10	82	-	750	842
5. Veterná	2	2	-	85	89
6. Maša	2	48	15	115	180
7. Dubie	-	-	-	67	2
8. Priemyselný obvod	5	-	222	2	294
9. Predné Plejsy	2	24 ⁺	-	2	28
10. Huba	4	45	-	91	140
11. Zadné Plejsy	-	- ⁺	-	-	-
12. Slovinská cesta	2	-	-	32	34
13. Líščí vrch	3	2	-	5	10
14. Stred II.	5	4	-	416	425
celkom :	61	347	337	2.955	3.720

+ poznámka: údaje sú bez sezónnych odstavných plôch na Plejsoch

Súčasný stav je charakterizovateľný nedostatočnou saturáciou skutočných potrieb (dopytu) po garážovaní motorových vozidiel bývajúcich obyvateľov sídlisk. Potreby nie je možné uspokojiť pre nedostatok vhodných disponibilných plôch, a tento problém je i výhľadovo riešiteľný len výstavbou veľkokapacitných garáží, nie však združenými boxovými garážami. I preto je potrebné pred zástavbou chrániť disponibilné voľné plochy, ktoré výhľadovo budú môcť byť využité pre veľkokapacitné viacpodlažné, alebo podzemné hromadné garáže. Pre novonavrhovanú obytnú výstavbu, najmä v lokalite Roveň - Dvorské pole je bezpodmienečne potrebné rezervovať plochy pre parkovanie a garážovanie pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 - t.j. jedno parkovacie, resp. garážovacie miesto na každý byt. Pre čiastočné zmiernenie deficitu najmä na sídlisku Juh sa navrhuje výstavba hromadných garáží na južnom okraji Farských lúk.

Potreby nízkopodlažnej obytnej zástavby sú riešiteľné len v rozsahu jednotlivých obytných objektov (resp. ich pozemkov). Princiipiálne treba viazať novú výstavbu rodinných domov na súčasnú výstavbu garáží v objektoch a odstavných plôch na stavebných pozemkoch, vždy podľa počtu bytov.

Podobne je nevyhnutné požadovať odstavnými plochami, parkoviskami a garážovými stánkami v rámci objektov vybaviť i všetky nové objekty vybavenosti a výroby, jestvujúce zariadenia doplniť podľa skutočných potrieb a priestorových možností. Úlohou mesta je zabezpečenie primeraného počtu verejných odstavných plôch na významných mestských priestoroch a v ťažiskách koncentrácie verejných aktivít. Potreby koncentrovaných rekreačno - športových aktivít v lokalite Plejsy budú riešené sezónnym veľkokapacitným parkoviskom v nástupnom priestore lyžiarskeho areálu. Prepočítaná potreba parkovacích miest pre

optimálnu návštevnosť areálu je cca 180, pre vrcholové športové podujatia treba uvažovať ďalších cca 50 parkovacích miest, pre hotel 30 parkovacích miest.

Na Starej Maši je v súčasnosti lokalizované stredisko Správy a údržby Slovenskej správy ciest (cestmajsterstvo). Pretože je jeho umiestnenie kolízne s navrhovanou preložkou cesty II/547, doporučuje sa jeho nové umiestnenie v Priemyselnom obvode, v susedstve ČOV.

Doteraz vybudované a prevádzkované dve čerpacie stanice pohonných hmôt považujeme za dlhodobu dostačujúcu. V ich blízkosti možno doplniť čerpaciu stanicu pre vozidlá na pohon plynom. Prípadnú ďalšiu ČSPH (v ďalekom výhlade) bude možné umiestniť pri ceste II/547 pri výpade v smere na Košice.

V meste je dopravný závad SAD, s pozemkom, postačujúcim i pre výhľadové obdobie územného plánu.

6.7. Negatívne účinky dopravy a ochrana proti nim

Na organizmus mesta, na jeho životné prostredie a na pohodu obytného prostredia v ňom negatívne najviac pôsobí priedah cesty II/547 ťažiskovými priestormi mesta, najmä Trangusovou ulicou a časťou ulice SNP. I preto sa navrhuje jeho preloženie do novej trasy, z väčšej časti súbežnej so železničnou traťou.

Ako ochrana proti vplyvu nadmernej hlučnosti na preložke cesty II/547 v trase, vedenej na násype bývalej železničnej trate, sa navrhuje protihluková bariéra. Vzhľadom k exponovanej polohe by táto bariéra mala byť koncipovaná ako priehľadná.

K trase preložky cesty II/547 sa nová obytná zástavba nenavrhuje. Domy v prieluke pri Družstevnej ulici budú čelnými fasádami orientované na južnú stranu, do ulice SNP.

Očakávané hlukové zaťaženie z cestnej dopravy bolo vyhodnotené na základe očakávaných záťaží na ceste č. II/547 a III/54715, pri predpokladanej prevádzkovej rýchlosti 50 km.h⁻¹ na ceste č. II/547 a 40 km.h⁻¹ na ceste č. III/54715 a zohľadnení sklonových pomerov týchto trás.

U železničnej dopravy aj pri zvýšení počtu vlakov predpokladáme zachovanie súčasnej hlukovej záťaže z dôvodu zníženia hlučnosti u zdroja zvýšením technických parametrov vozových jednotiek a koľajového zvršku.

Hlukovú situáciu predpokladanú v roku 2030 udáva nasledovná tabuľka :

Profil ⁺	Y/Laeq/ dB/A/		Izofóny dB/A/ v m			
	X		70	65	60	55
1	1835,6	72,6	15,2	47,5	131,3	320
2	1341,0	71,3	10,8	35,2	100,8	254,2
3	908,7	69,58	-	24,0	71,7	188,6
železnica	2217,6	73,5	18,4	56,6	153,3	365,9

+ profily sú popísané v časti 6.1., kde sú zároveň uvedené aj výhľadové záťaže.

Uvedené vzdialenosti izofón od zdroja hluku sú maximálne, nakoľko v mierke sídelného útvaru nie sú vyhodnocované útlmy, vyplývajúce z konfigurácie terénu a príľahlej zástavby. Izofóny sú zakreslené do výkresu č. 4.

7. Koncepcia verejného technického vybavenia

7.1. Vodné hospodárstvo

7.1.1. Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Mesto Kropachy je zásobované pitnou vodou zo skupinového vodovodu Slovinky - Kropachy. Vodovod má dva vodné zdroje a to pramene v Poráčskej doline a povrchový odber zo Slovinského potoka v Lacemberskej doline.

Sledovanie výdatnosti týchto vodných zdrojov za posledné roky vykazuje ich nasledovné priemerné ročné výdatnosti :

Poráčske pramene	16,1 l.s ⁻¹
Slovinský potok	16,6 l.s ⁻¹
spolu :	32,7 l.s ⁻¹

System zásobovania

Voda z týchto zdrojov priteká samospádom do Kropách do zásobného vodojemu 2 x 400 m³ s kótou dna 423 m.n.m. a max. hladiny 428 m.n.m. Vodojem je na vyvýšenine „Roveň“. Zásobovacie potrubie od zdrojov má priemer 200 - 250 - 300 mm, vedie po celej dĺžke mesta a ústi do vodojemu „Roveň“. Zásobovacie potrubie má priemer 200 mm, vychádza z vodojemu a vchádza do stredu mesta a ďalej pozdĺž Zemanskej ulice až do Baníckej kolónie, kde na kóte 412 m.n.m. je hranica tlakového pásma VDJ Roveň. Mimo toto tlakové pásmo je časť Dolina, ktorá nemá vodovod a časť Huba I. pri cintoríne, kde potrebný výtlačok zabezpečuje hydroforové zariadenie. SOU/SPŠ je nad Maurerovou ulicou zásobované z vlastného vodojemu na kóte 500 m.n.m. plneného z mestskej siete výtlačným čerpadlom. Športovo - rekreačné stredisko Plejsy buduje vlastný vodojem a bude sa zásobovať z prameňov v okolí strediska.

Problémy s prevádzkovým tlakom v mestskej rozvodnej sieti sú v odberovej špičke, kedy voda nedochádza do vyšších podlaží. Príčinou je malý obsah vodojemu „Roveň“ 2 x 400 = 800 m³, ktorý keď sa vyprázdni, zníži tlak. Doterajší max. denný odber $Q_{dmax} = 1900$ m³ vodojem nezabezpečuje.

Návrh riešenia

Výpočet potreby vody k výhľadovému roku 2025 sme vykonali podľa Úpravy MP-SR č. 477/99-810 z 29. februára 2000 pre navrhovaný počet 11.050 obyvateľov mesta.

Vychádzali sme zo špecifických potrieb pitnej vody stanovených Úpravou MP-SR:

- a) špecifická potreba 145 l/os/deň pre byty ústredne vykurované s ústrednou prípravou teplej vody a vaňovým kúpeľom v počte 6400 osôb v bytových domoch
- b) špecifická potreba 135 l/os/deň pre byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom 4650 osôb v rodinných domoch

1. Potreba pre domácnosti znížená o 25 % (čl.5 ods. 3 Úpravy)

$$Q_p = 6400 \times 145 \times 0,75 = 1168 \text{ m}^3/\text{deň} = 13,6 \text{ l/s}$$

2. Potreba pre občiansku vybavenosť 40 l/os/deň (čl.6 ods. 2 Úpravy)

$$Q_p = 11050 \times 40 = 442 \text{ m}^3/\text{deň} = 5,1 \text{ l/s}$$

3. Potreba pre priemysel $Q_p = 5,1 \text{ l/s}$ (viď Prieskumy a rozbor)

$$Q_p = 442 \text{ l/deň}$$

Celková potreba vody :

$$Q_p = 1168 + 442 + 442 = 2052 \text{ m}^3/\text{deň} = 23,8 \text{ l/s}$$

$$Q_{d_{\max}} = 2052 \times 1,4 = 2873 \text{ m}^3/\text{deň} = 33,3 \text{ l/s}$$

$$Q_{h_{\max}} = 33,3 \times 1,8 = 59,9 \text{ l/s}$$

Posúdenie zásobovacieho potrubia

Dimenzia jestvujúceho zásobovacieho potrubia z vodojemu „Roveň“ je 200 mm - materiál oceľ.

Potrubie oceľové DN 200 má kapacitu 74 l/s pri rýchlosti toku vody v potrubí v = 2,35 m/s. Táto dimenzia postačí aj pre hodinové maximum $Q_{h_{\max}} = 59,9 \text{ l/s}$ vo výhľadovom roku 2025.

Posúdenie zdrojov vody

Vypočítaná potreba vody $Q_{d_{\max}} = 33,3 \text{ l/s}$ pre Kropachy a potreba vody pre Slovinky $Q_{d_{\max}} 8,2 \text{ l/s}$, spolu 41,5 l/s prekračuje kapacitu zdrojov vodovodu Kropachy - Slovinky, ktorá je 32,7 l/s. Na riešenie deficitu zdrojov bola VVaK v roku 1988 vypracovaná štúdia vo dvoch variantách :

- 1. varianta navrhuje využitie HG vrtov a miestnych zdrojov z lokality „Galmus“
- 2. varianta navrhuje napojenie na Spišsko - Popradský skupinový vodovod

Štúdia podáva variantné riešenie prvotných zdrojov vody. Rozhodnutie o výbere vhodnej varianty a jej realizácia prináleží správcovi prvotných vodohospodárskych zariadení. Z hľadiska potrieb mesta Krompachy bude odber aktuálny najskôr k roku 2015.

Návrh akumulácie

Pre plynulé zásobovanie vodou v celom meste obsah vodojemu „Roveň“ $2 \times 400 \text{ m}^3 = 800 \text{ m}^3$ nepostačuje. Je vyprojektované jeho rozšírenie o 1000 m^3 .

Výhľadová maximálna denná potreba vody $Q_{d_{\max}} = 2873 \text{ m}^3$ bude zabezpečená objemom $2 \times 400 + 1000 = 1800 \text{ m}^3$ (63 % $Q_{d_{\max}}$).

Pre 2800 obyvateľov lokalít Huba, Roveň - Dvorské pole bude výhľadová potreba vody $Q_{d_{\max}} 570 \text{ m}^3/\text{deň}$. Navrhujeme vodojem s obsahom $2 \times 250 \text{ m}^3$ nad lokalitou Huba na kóte 480 m.n.m. na vytvorenie druhého tlakového pásma pre nové lokality v rozmedzí 410 - 470 m.n.m. Vybrané lokality v meste v dolnom tlakovom pásme budú napájané z vodojemu „Roveň“ cez príľahlé uličné rozvody. Lokality horného tlakového pásma budú mať autonómne nové rozvody z horného vodojemu.

7.1.2. Zásobovanie úžitkovou vodou

Na využívanie úžitkovej vody sú zamerané Kovohuty a SEZ. Zdrojom úžitkovej vody je Krompašské jazero s obsahom 300.000 m^3 s plochou 4 ha, určené na účely energetické, chladienie a rybárstvo. Jazero je napájané z Hornádu cez odbernú hať pri Kolinovciach a cez náhon, slúžiaci aj pre malú vodnú elektrárňu.

Potreba úžitkovej vody (chladiacej) v dobe prevádzky závodu bola $1.200.000 \text{ m}^3$ ročne. Chladiaca voda prevažne recirkuluje. Len malá časť (20.000 m^3 ročne) odteká do Hornádu.

7.1.3. Odkanalizovanie územia a čistenie odpadových vôd

Súčasný stav

Krompachy doposiaľ nemajú dobudovanú úplnú sieť celomestskej kanalizácie. Bola vybudovaná kanalizačná sieť v strede mesta a v okolí železničnej stanice. Táto sieť funguje ako jednotná kanalizácia odvádzajúca okrem splaškov z domov aj dažďové vody. Potrubie stôk má malé profily, ktoré nestačia odvádzať zaústené odpadové vody.

Kanalizačné stoky a zberače v ostatných častiach mesta realizované jednotlivé ako šplaškové, alebo dažďové sú zaústené priamo do Slovinského potoka.

Kanalizácia v strede mesta a v okolí železničnej stanice je zaústená do vybudovaného úseku nového hlavného zberača, ktorý odvádza odpadové vody z uvedených častí mesta do čističky odpadových vôd, sprevádzkovej od roku 1999 na kapacitu $64,5 \text{ l/s}$. Skutočný prívod odpadových vôd na ČOV v súčasnosti je max. $16,7 \text{ l/s}$.

Z priemyselnej zóny sú neutralizačná stanica a štrbinové nádrže, vyústené do Hornádu.

Nemocnica má štrbinovú nádrž na prečistenie a dezinfekciu nemocničných splaškov vyústenú do Slovinského potoka. Vo výhľade budú odpadové vody z priemyselnej zóny aj z nemocnice zaústené do ČOV po predčistení, neutralizácii a dezinfekcii vo vlastných zariadeniach.

Návrh

Odkanalizovanie celého územia mesta je navrhnuté v štúdií Hydrokontaktu Košice (1991). Štúdiá navrhuje hlavný kanalizačný zberač po celej dĺžke mesta etapovite rekonštruovať na väčšie profily potrubia.

Podobne navrhuje rekonštrukciu zberača pred železničnou stanicou na väčšie dimenzie aj prepojenie stoky z Kúpeľnej ulice na zberač na ľavej strane Slovinského potoka. Navrhuje tiež úpravu zaústenia miestneho potoka na Cintorínskej ulici, aby sa zabránilo zaplavovaniu Hlavnej ulice a výstavbu odvedenia Suchého potoka z ul. Barč - Ivana mimo kanalizačnú sieť do Slovinského potoka.

Stoky a zberače z ostatných ulíc navrhuje rekonštruovať na väčšie dimenzie jednotnej prípadne alternatívne splaškovej kanalizácie. V častiach, kde nie sú stoky navrhuje ich vybudovať. Nie je kanalizácia v lokalite Hornádskej kolónie a učilišťa SEZ. Navrhujeme ju vybudovať a zaústiť do hlavného zberača zhybkou vedenou popod Hornád.

Rozvojové lokality novej zástavby riešené v územnom pláne navrhujeme odkanalizovať jednotnou prípadne splaškovou kanalizáciou a túto priamo zapojiť do celomestskej kanalizačnej siete cez príľahlé uličné stoky tak ako je vyznačené vo výkrese verejného technického vybavenia.

Navrhujeme spoločne so Slovinkami dobudovať hlavný kanalizačný zberač až po katastrálnu hranicu, aby sa umožnilo napojenie Sloviniek na krompašskú ČOV a odkanalizovanie časti Dolina.

Krompašská ČOV je kapacitne dimenzovaná a vybudovaná v prvej etape na príjem odpadových vôd z mesta aj z príľahlých obcí Slovinky a Kolinovce. Podľa vypracovaných projektov budú na ČOV privedené aj odpadové vody z Richnavy Hrišoviec a Kluknavy, vrátane Štefanskej Huty. Uvažuje sa aj s obcou Kaľava.

Posúdenie kapacity ČOV 64,5 l/s

Produkcia odpadových vôd v roku 2025	Q_p	$Q_{d_{max}}$
mesto Krompachy	18,7 l/s	26,2 l/s
Priemyselná zóna	5,1 l/s	7,1 l/s
Slovinky	3,7 l/s	5,3 l/s
Kolinovce	1,3 l/s	1,8 l/s
Richnava - Hrišovce	4,1 l/s	5,7 l/s
Kluknava - Štefanská Huta	3,2 l/s	4,5 l/s
Kaľava	1,0 l/s	1,4 l/s
spolu :	36,1 l/s	52,0 l/s

Bilancované množstvo odpadových vôd v dennom priemere $Q_p = 36,1$ l/s a v dennom maxime $Q_{d_{max}} = 52,0$ l/s čistička v Krompachoch spoľahlivo spracuje.

Odpadové vody z priemyselnej zóny môžu byť zaústené do ČOV až po ich neutralizácii a predčistení v podnikových neutralizačných staniciach či štrbinových nádržiach.

7.2. Vodné toky a ochrana pred veľkými vodami

Slovinský potok má upravené a spevnené koryto v dĺžke 2500 m od nemocnice po vyústenie do Hornádu. Spevnenie je kamennou dlažbou. Prietokový profil lichobežníkový 28 m² dimenzovaný na storočnú vodu Q_{100} . Na tomto úseku potoka vylievanie z koryta nehrozí. Potok sa vylieva na neupravenom úseku od Sloviniek po nemocnicu. Tunajšie prirodzené

koryto stačí len na odvedenie dvadsaťročných vôd Q_{20} . Pri väčších prietokoch ohrozuje príľahlú zástavbu zaplavením. Vybudovanie ochrany vyžaduje 10 m široký pás pozdĺž tohoto úseku, ktorý sa dá rezervovať, len v niektorých miestach. V stiesnených miestach bude nutná úprava brehov múrmi. Pozdĺž upraveného úseku v centre mesta je zabezpečený prístup k potoku pre prevádzku a údržbu (min. 3 m).

Hornád je upravený a spevnený na úseku Starej Maše a pozdĺž priemyselného areálu. Prietochý profil však nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie storočnej veľkej vody Q_{100} . Správa povodia má spracovanú štúdiu na riešenie ochrany príľahlého územia navýšením hrádzí. Neupravený úsek Hornádu smerom k ČOV je väčšími vodami (cca Q_{10}) zaplavovaný. Objekty ČOV sú chránené pred zaplavovaním zvýšenou polohou nad úroveň veľkej vody Q_{100} . Pozdĺž neupravených úsekov je rezervovaný 20 m široký nezastavaný pás na umožnenie úpravy toku podľa spomenutej štúdie.

Čistota vôd Hornádu je sústavne sledovaná, vyhodnocovaná a zatriedená do III - V. triedy čistoty.

Ukazovatele z roku 1995	Hornád pri Kolinovciach	Hornád pod Krompachmi
A - kyslíkový režim	III.	III.
B - základné chemické látky	V.	V.
C - chloridy, sírany	II.	IV.
D - ťažké kovy	nehodnotené	V.
E - bakteriologické látky	V.	V.

Po Kolinovce je Hornád znečistený hlavne základnými chemickými látkami (železo, dusík) a bakteriologicky. Od Krompách pristupuje znečistenie chloridmi, síranmi a ťažkými kovmi (ortuť, mangán, meď, chróm, zinok). Tento stav ukazuje na nedostatočné čistenie priemyselných vôd v Kovohutách a SEZ. Je spracovaná štúdia „Intenzifikácia spracovania Cu koncentrátov KPF“ zameraná na zvýšenie čistoty medi bez negatívneho dopadu na množstvo a kvalitu odpadových vôd.

7.3. Energetika

7.3.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Krompachy sú napojené na nadradenú elektrizačnú sieť nasledovnými 22 kV vedeniami :

- V 271 Krompachy - Slovinky
- V 265 Krompachy - Prakovce
- V 205 Krompachy - Prakovce
- V 204 Krompachy - Prakovce

Vedenia vychádzajú z rozvodne 110/22 kV s výkonom 3 x 25 MVA umiestnenej v priemyselnom areáli na severnom okraji mesta. Všetky vedenia sú vonkajšie na stĺpoch a

stožiaroch. Vedenia 271, 265, 205 idú po oboch okrajoch intravilánu zo severu na juh a vedenie č. 204 ide pozdĺž severného okraja mesta. Východným okrajom mesta ide ešte 110 kV vedenie č. 6810 do Prakoviec. Územie mesta je takto ohraničené primárnymi elektrickými vedeniami a ich ochrannými pásmami, ktoré prekážajú rozšíreniu územia mesta najmä východným smerom. Odbočky a prípojky VN k trafostaniciam rozmiestneným na území mesta sú vonkajšie na stĺpoch a idú od okrajov mesta k jeho stredu. Trafostanice sú rozmiestnené pozdĺž 22 kV primárnych vedení. Takéto rozmiestnenie trafostaníc po celej dĺžke mesta v úzkom údolí je výhodné, lebo sekundárne vývody NN vychádzajú krátke a úbytky napätia malé. Sekundárne rozvody NN sú prevažne vonkajšie vedené na betónových i drevených stĺpoch. V sídliskách sú kábelové. Podobne sú vedené aj rozvody verejného osvetlenia.

Z dôvodu územného rozšírenia mesta východným smerom navrhujeme vedenie č. 271 (22 kV) včetně odbočiek a prípojok kábelizovať v rozsahu záujmového územia. Vedenie č. 6810 (110 kV) preložiť na západný okraj mesta do trasy V205 preloženej do spoločnej trasy s V265 zdvojením.

Zásobovanie odberateľov elektrickou energiou je realizované cez distribučné trafostanice DTS 22/0,4 kVA v počte 36 s celkovým inštalovaným výkonom 20190 kVA. Z toho je pre odbery v bytovo - komunálnej sfére 31 DTS s inštalovaným výkonom 8390 kVA.

Pri terajšom počte obývaných bytov 2520 vychádza skutočné merné zaťaženie 3,3 kVA/byt. Keďže Pravidlá SEZ č. 2/82 stanovujú pre plynofikované sídlo ako postačujúce zaťaženie 1,5 kVA/b.j. skutočné merné zaťaženie 3,3 kVA ukazuje na výkonové rezervy DTS.

Prehľad jestvujúcich transformovní

271	T ₁	murovaná	2x400	MO	Hlavná ul.	1528
271	T ₂	murovaná	2x400	MO	Maurerova ul.	309
271	T ₃	stĺpová	250	MO	ZŠ Maurerova	47
271	T ₄	stĺpová	160	MO	Cintorínska	900
265	T ₅	murovaná	2x220	MO	Štúrova ul.	503
265	T ₆	stožiarová	160	MO	Trangusova ul.	209
265	T ₇	murovaná	630	MO	Lorencova ul.	532
265	T ₈	murovaná	630	MO	Lorencova ul.	odstavená
205	T ₉	stožiarová	160	MO	Kúpeľná ul.	154
271	T ₁₀	murovaná	630	MO	sídl.Juh	180
271	T ₁₁	murovaná	630	MO	sídl.Juh	414
271	T ₁₂	murovaná	2x250	MO	nemocnica	165
265	T ₁₃	stĺpová	160	MO	Banická štvrť	120
205	T ₁₄	stožiarová	160	MO	Kameňolom	228
271	T ₁₅	mrežová	160	MO	SOU-E	58
271	T ₁₆	stožiarová	160	MO	kpt.Nálepku	366
271	T ₁₇	stožiarová	160	MO	ul. SNP	252
271	T ₁₈	stĺpová	400	MO	ul.SNP - klzisko	431
271	T ₁₉	stožiarová	160	MO	Stará cesta	334
271	T ₂₀	stĺpová	400	VO + MO	ČSD	51
205	T ₂₁	stožiarová	160	VO	ČSAD - garáže	92
265	T ₂₂	stĺpová	400	MO	Starý Maša	199
204	T ₂₃	stožiarová	160	MO	Hornádska ul.	126
z rozv.	T ₂₄	murovaná	2x1000	VO	Kovohuty	37016
-“-	T ₂₅	murovaná	4x1000	VO	Kovohuty	7708
-“-	T ₂₆	murovaná	2x1000	VO	SEZ	4121
204	T ₂₇	stĺpová	250	VO	učilište SEZ	odstavená

271	T ₂₈	stĺpová	160	MO	Záhradkári	0
205	T ₂₉	stĺpová	160	MO	Kolónia - lesy	40
271	T ₃₀	stožiarová	100	VO	SEZ - vývoj	133
205	T ₃₁	stožiarová	160	MO	Zemanská	246
271	T ₃₂	stožiarová	2x630	VO	Plejsy hotel	0
271	T ₃₃	stĺpová	400	VO+MO	Plejsy vlek	0
271	T ₃₄	stĺpová	400	VO	Plejsy delá	0
271	T ₃₅	murovaná	630	VO+MO	SEZ chata	42
204	T ₃₆	stĺpová	400	VO	ČOV	0
spolu inštalovaný výkon:			20190	VO+MO	spotreba	56324
z toho - bytovo - komunálny			5390	MO	spotreba	7203
- organizácie a podniky			3800	VO	spotreba	276
- priemysel			8000	VO	spotreba	48845

Návrh riešenia

Výpočet a posúdenie potrebného transformačného výkonu je prevedené v mestskej distribučnej sieti ako celku a na rozvojových lokalitách zvlášť.

Pravidlá SEZ č. 2/1982 stanovujú pre plynofikované sídlo stupeň elektrizácie A s merným zaťažením 1,7 kVA/b.j. na vývodoch NN a 1,5 kVA na DTS.

Podiel vybavenosti na maxime zaťaženia 20 %

Plánovaný rozvoj mesta k r. 2015 2980 bytov

Výhľadový rozvoj mesta k r. 2025 3350 bytov

Zaťaženie v r. 2015: 2980 x 1,5 x 1,2 = 5350 kVA

v r. 2025: 3350 x 1,5 x 1,2 = 6040 kVA

Potreba transformovného výkonu pri 75 % preťažení je: 7150 kVA

8030 kVA

Jestvujúci inštalovaný výkon 8390 kVA prevyšuje potreby transformačného výkonu ako v roku 2015 tak aj v roku 2025. Bude úlohou prevádzkovateľa siete, aby na základe meraní v rámci pravidelného cyklického 5-ročného vyhodnocovania stavu distribučnej siete, vypracoval program vyradovania nízko zaťažených prípadne nevyužívaných DTS a program prepájania či presmerovania vedení podľa návrhu rozvoja zástavby mesta.

Pre nové lokality navrhujeme výstavbu nových trafostaníc:

Lokalita Huba II - III - sústredená výstavba rodinných domov

Podľa urbanistických ukazovateľov a výkonových podkladov SEZ bude realizačné zaťaženie na plánovaných plochách 203 kVA

na výhľadových plochách 525 kVA

Vzhľadom na sústredný tvar lokality a tiež ako náhradu za blízku cintorínsku trafostanicu navrhujeme vybudovať murovanú trafostanicu 2 x 400 kVA.

Lokalita Roveň - Dvorské pole - sústredená výstavba bytových domov

Realizačné zaťaženie na plánovaných plochách 450 kVA

na výhľadových plochách 525 kVA

Pre plánované plochy navrhujeme vybudovať murovanú trafostanicu 2 x 400 kVA aj ako náhradu za stĺpovú trafostanicu na Starej ceste.

Pre výhľadové plochy pretiahlého tvaru navrhujeme vybudovať dve murované trafostanice 400 kVA a 250 kVA.

Výkon pre novú zástavbu na terajšom území mesta spolu 677 kVA navrhujeme zabezpečiť z trafostaníc v blízkosti lokalít novej zástavby. Rozloženie trafostaníc je vyznačené na výkrese verejného technického vybavenia.

Zásobovanie elektrickou energiou priemyselnej zóny zabezpečuje jestvujúci transformačný výkon 6 x 1000 kVA v Kovohutách a 2 x 1000 kVA v SEZ spolu 8000 kVA, ktorý umožňuje kedykoľvek rozbehnúť výrobu v požadovanom rozsahu.

7.3.2. Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Krompachy sú napojené na vysokotlaký plynovod Drienovská Nová Ves - Tatranská Štrba DN 300 PN 4,0 Mpa, dotýkajúci sa severovýchodného okraja mesta na ľavom brehu Hornádu. Vysokotlaká prípojka DN 150 je prevedená cez Hornád lávkou a ide do plynoregulačných staníc VTL/STL 4,0/0,3 Mpa pre Kovohuty, SEZ a mesto. Pre mesto je v závode Kovohuty umiestnená regulačná stanica s kapacitou 3000 m³/hod. Do mesta je vedené zásobovacie potrubie DN 300 cez závod a železničné nádražie po Starú cestu a odtiaľ DN 200 až ku kotolni na Lorencovej ulici. Z tohoto potrubia vedú odbočky do priľahlých ulíc. Postupne sa budujú rozvody v ďalších uliciach. V súčasnosti je plynofikovaných cca 80 % domácností.

Terajšia spotreba plynu v komunálnej sfére :

Počet odberateľov :		1994 odberateľov
Ročný odber :	veľkoodber	4288 tis.m ³
	maloodber	578 -"-
	obyvateľstvo	1353 -"-
spolu :		6219 tis.m ³ /rok
Max. hod. odber z RS 3000		2400 m ³ /rok

Návrh riešenia

Doterajšia spotreba plynu na území mesta vzrastie do roku 2025 zvýšením počtu odberateľov jednak v jestvujúcej zástavbe mesta a jednak na lokalitách novej zástavby. V jestvujúcej zástavbe mesta vzrastie počet odberateľov postupnou plynifikáciou ďalších objektov občianskej vybavenosti a najmä rodinných domov. Na rozvojových lokalitách bude nová zástavba komplexne plynifikovaná t.j. plyn sa bude využívať na varenie, ohrev vody a vykurovanie.

Výhľadový nárast spotreby plynu v komunálnej sfére k r. 2025

spotrebiteľská skupina		počet odberateľov	Špecifická potreba m ³ /b.j.	m ³ /hod.	Ročná potreba tis.m ³ /rok	m ³ /hod.
bytové	sídliská - varenie	1384	100	0,12	140	166
domy	centr.kúrenie a TÚV	1384	2710	1,3	3750	1850
	domové ÚK jestv.	264	2068	1,0	546	264
	domové ÚK nové	802	2800	1,5	2340	1200
občianske						
objekty	plynofik.jestvujúce	19		1,3	578	95
	plynofik.nové	20		1,3	150	25
rodinné						
domy	plynofik. jestvujúce	494	2650	1,5	1309	741
	plynofik.nové	300	4400	1,5	1320	450
vyššia občianska vybavenosť		2			600	120
spotreba v komunálnej sfére		3285			10133	4911

Bilancovaný výhľad spotreby v komunálnej sfére navrhujeme zabezpečiť :

- dobudovaním plynovodov do všetkých ulíc
- vybudovaním prívodného potrubia pre nové lokality
 - Roveň - Dvorské pole DN 200 dl. 140 m
 - Huba II - III DN 150 dl. 300 m
- rekonštrukciou regulačnej stanice RS 3000 na výkon 5000 m³/hod.

Potreby priemyslu z predpokladu oživenia výroby môžu dosiahnuť úroveň r. 1992
Kovohuty 21665 m³/rok 5300 m³/hod. RS 6000 m³/hod.
SEZ 1045 m³/rok 350 m³/hod. RS 3000 m³/hod.

Jestvujúce regulačné stanice ako aj potrubné rozvody zabezpečia požiadavky.

7.3.3. Zásobovanie teplom

Súčasný stav

Mestské sídliská sú zásobované teplom z centrálnych plynofikovaných kotolní, ktoré zostanú zachované, nakoľko sídliská sa nebudú zväčšovať. Bytové domy mimo sídlisk majú individuálne domové kotolne na plyn. Objekty občianskej vybavenosti využívajú tepelné zdroje na elektrinu, plyn, uhlie. Rodinné domy majú prevažne tradičné zdroje tepla na pevné palivá, ale postupne prechádzajú na plyn. Niekoľko domov využíva na vykurovanie elektrinu.

Pre sídliskovú zástavbu slúžia 4 plynové kotolne:

K1	Kúpeľná ul.	5,75 MW	464 b.j.
K2	Poštová ul.	7,44 MW	378 b.j.
K3	Hlavná ul.	5,76 MW	182 b.j.
K4	sídlisko Juh	4,16 MW	360 b.j.
spolu tepelný výkon :		23,11 MW	1384 b.j.

Pre ostatnú zástavbu slúžia kotle domového kúrenia :

Budovy občianskeho vybavenia	11,78 MW	20 objektov
Objekty elektricky vykurované	0,52 MW	21 objektov
Bytové domy	7,48 MW	534 b.j.
Rodinné domy	11,80 MW	590 domov
Celkový tepelný výkon :	54,69 MW	bytovo-komunálna sféra

Doterajšia spotreba palív a tepla :

Spotrebiteľská skupina	Počet bj.j	Plyn m ³ /b.j.	Plyn tis.m ³	Uhlie drevo t	Elektrina tis.kWh	Tis.kWh _t	Teplo GJ	GJ/b.j.
bytové varenie	1384	100	140			1120	4050	3
domy : centr.teplo	1384	2710	3750			30000	108000	78
domáce ÚK	264	2068	546			4370	15730	60
objekty plyn	19		578			4320	15650	
občianskej uhlie	9			1978		5950	21400	
vybavenosti elektrina	21				853	850	3060	
rodinné plyn.kúrenie	235	2650	623			4980	17940	76
domy uhlie-drevo	438			1014		4060	14610	43
elektrina	16				320	320	1150	72
vyššia obč.vybav.-plyn spolu :	2		582			4660	16760	
			6219	2992	1173	60930	218350	

Výhľadová potreba palív a tepla k roku 2025 :

Spotrebiteľská skupina	Počet bj.j	Plyn m ³ /b.j.	Plyn tis.m ³	Uhlie drevo t	Elektrina tis.kWh	Tis.kWh _t	Teplo GJ	GJ/b.j.
bytové varenie	1384	100	140			1120	4050	3
domy : centr.teplo	1384	2700	3750			29800	107400	78
ÚK jestv.	264	2068	546			4640	16650	63
ÚK nové	802	2800	2340			18750	67500	
objekty plyn jestv.	19		578			4620	15650	
plyn nové	20		150			1200	4420	
občianskej uhlie	1			280		1130	4050	
vybavenosti elektrina	10				425	425	1540	
rodinné plyn.jestv.	494	2650	1309			10450	37700	79
plyn nové	300	4400	1320			10550	47500	158
domy uhlie-drevo	90			270		1080	3900	43
elektrina	16				320	320	1150	72
celkom :			10133	550	745	84105	311510	

Bilancovaný nárast potreby tepla vznikne postupnou plynifikáciou všetkých mestských častí, ale najmä komplexnou plynifikáciou novej zástavby na vybraných rozvojových lokalitách. Zásobovanie novej zástavby teplom a teplou vodou navrhujeme individuálne domovými, alebo etážovými kotlami na plyn, čo je v súčasnosti ekonomické a efektívne.

Zásobovanie teplom priemyselného areálu za predpokladu oživenia a rozšírenia výroby zabezpečia jestvujúce výkonné plynové kotle Kovohút 13,4 mW a SEZ 6,0 MW.

8. Požiadavky na asanácie, na sanačné úpravy a na rekultiváciu krajiny

Rozsah asanácií alebo zachovania objektov v riešenom území nie je územným plánom možné dôsledne konkretizovať. Potreba a rozsah asanačných zásahov alebo možnosti rekonštrukčnej prestavby vyplynú až z konkrétneho návrhu architektonického riešenia a z komplexného zhodnotenia sanačných možností jednotlivých objektov v novokoncipovanej štruktúre sídelného útvaru. V zásade však na asanáciu bude potrebné navrhovať:

- všetky devastované a nevyužívateľné objekty
- neestetické a nehygienické objekty
- subštandardné objekty, u ktorých by náklady na ich revalorizáciu neboli úmerné dosiahnutým výsledkom alebo by boli neúmerne vysoké
- neúčelné hospodárske a pomocné objekty, ktoré nie je možné alebo nie je žiadúce adaptovať na iné funkčné využitie
- objekty s podstatnými materiálovými, konštrukčnými alebo hygienickými závadami
- objekty, pôsobiace v urbanistickej štruktúre mesta disfunkčne alebo zvlášť esteticky rušivo a hodnota ich využitia je pritom obmedzená
- objekty, ktoré prekážajú navrhovanému rozvoju mesta a jeho základných funkcií, alebo ich rozvoj podstatne obmedzujú či sťažujú, alebo by ho zásadne negatívne ovplyvňovali
- objekty, ktoré sú výrazne závadné z hľadísk starostlivosti o životné prostredie a tieto ich závady nie je možné alebo účelné odstrániť ich úpravou.

Koncepcia územného plánu je spracovaná tak, aby sa aj napriek požiadavkám pozitívneho výhľadového rozvoja mesta rozsah nevyhnutných asanácií podľa možností minimalizoval. Rozsiahlejšie asanačné zásahy, spojené s prestavbou mesta, úpravami jeho urbanistickej štruktúry a zmenou funkčného využitia plôch sa týkajú najmä týchto lokalít:

- devastovanej kolónie pod železničnou stanicou (na Družstevnej ulici), Baníckej kolónie na Farských lúkach a najstaršej zástavby v Hornádskej kolónii
- chaoticky zastavaných, zväčša však v súčasnosti nevyužívaných priestorov na Starej Maši
- cípu územia pri železničnej trati a ulici SNP pri nadjazde do Priemyselného obvodu, ktorý je potrebné asanovať pre vybudovanie preložky cesty I/547
- plochy a objekty pri hoteli Európa a časti zástavby zo severnej strany ulice SNP popri železničnej trati
- individuálnych garáží nad základnou školou na Maurerovej ulici.

Zároveň sa územným plánom mesta navrhujú tieto sanačné opatrenia:

- sanácia skládok odpadu VPS Kropachy, SEZ Kropachy (Halňa) a Kovohuty Kropachy a rekultivácia plôch, priliehajúcich ku Hornádu a ku železničnej trati
- sanačné a rekultivačné úpravy pri nástupe do športovo - rekreačného areálu Plejsy
- rekultivácia odkaliska
- sanácia a obnova lesa v lokalite Dubie

Sanačné (ozdravné) opatrenia, spojené s miestne rozsiahlejšou prestavbou staršieho a subštandardného bytového fondu, budú potrebné v zástavbe Banskej ulice.

7.4. Zariadenia spojov

Telekomunikácie

Rozvoj mesta do r. 2015 - plánovaný 2980 bytov
Rozvoj mesta do r. 2025 - výhľadový 3350 bytov

Ústup hlasovej služby z pevných liniek v prospech mobilných telefónov, zaznamenaný v poslednej dobe, určuje pvným telefónnym linkám prechod na dátovú službu (internet, fax a pod.). Terajší podiel HTS v Kropachoch je 20 % domácností a 150 % podnikateľov a organizácií. Záujem o pevné linky HTS v plánovanom i výhľadovom období možno predpokladať v takých istých podieloch, alebo vo výhľadovom období až u 30 % domácností.

Podľa uvedeného potreba HTS v r. 2015 bude :

20 % z 2980 domácností	= 596 HTS
150 % 96 podnikov a organizácií	= 144 HTS
Stav v r. 2015 bude spolu :	= 740 HTS

Potreba v r. 2025 vzrastie na :

30 % z 3350 domácností	= 1005 HTS
150 % 110 podnikov a organizácií	= 165 HTS
Stav v roku 2025 bude spolu :	= 1170 HTS

Napojovacím bodom pre telefónne stanice bude ATU Kropachy umiestnená v priestoroch budovy Pošty.

Rozvody na nových lokalitách budú úložnými káblami s možnosťou pripokládky káblovej televízie.

Rešpektované sú trasy diaľkových a optických telekomunikačných káblov a vytýčená je trasa plánovaného optického telefonického kábla Kropachy - Slovinky.

Rádio a televízia

Na území mesta je možné prijímať regionálne, celoštátne i zahraničné vysielacie. Územie mesta je pokryté kvalitným televíznym signálom z vykryvača na kopci „Dubie“. V meste sú vybudované rozvody káblovej televízie. Pravidelne vysiela mestský rozhlas. Počuteľnosť vo všetkých mestských častiach je dobrá. Pre informovanie občanov má mesto zriadený televízny informačný kanál.

8. Požiadavky na asanácie, na sanačné úpravy a na rekultiváciu krajiny

Rozsah asanácií alebo zachovania objektov v riešenom území nie je územným plánom možné dôsledne konkretizovať. Potreba a rozsah asanačných zásahov alebo možnosti rekonštrukčnej prestavby vyplynú až z konkrétneho návrhu architektonického riešenia a z komplexného zhodnotenia sanačných možností jednotlivých objektov v novokoncipovanej štruktúre sídelného útvaru. V zásade však na asanáciu bude potrebné navrhovať:

- všetky devastované a nevyužívateľné objekty
- neestetické a nehygienické objekty
- subštandardné objekty, u ktorých by náklady na ich revalorizáciu neboli úmerné dosiahnutým výsledkom alebo by boli neúmerne vysoké
- neúčelné hospodárske a pomocné objekty, ktoré nie je možné alebo nie je žiadúce adaptovať na iné funkčné využitie
- objekty s podstatnými materiálovými, konštrukčnými alebo hygienickými závadami
- objekty, pôsobiace v urbanistickej štruktúre mesta disfunkčne alebo zvlášť esteticky rušivo a hodnota ich využitia je pritom obmedzená
- objekty, ktoré prekážajú navrhovanému rozvoju mesta a jeho základných funkcií, alebo ich rozvoj podstatne obmedzujú či sťažujú, alebo by ho zásadne negatívne ovplyvňovali
- objekty, ktoré sú výrazne závadné z hľadísk starostlivosti o životné prostredie a tieto ich závady nie je možné alebo účelné odstrániť ich úpravou.

Koncepcia územného plánu je spracovaná tak, aby sa aj napriek požiadavkám pozitívneho výhľadového rozvoja mesta rozsah nevyhnutných asanácií podľa možností minimalizoval. Rozsiahlejšie asanačné zásahy, spojené s prestavbou mesta, úpravami jeho urbanistickej štruktúry a zmenou funkčného využitia plôch sa týkajú najmä týchto lokalít:

- devastovanej kolónie pod železničnou stanicou (na Družstevnej ulici), Baníckej kolónie na Farských lúkach a najstaršej zástavby v Hornádskej kolónii
- chaoticky zastavaných, zväčša však v súčasnosti nevyužívaných priestorov na Starej Maši
- cípu územia pri železničnej trati a ulici SNP pri nadjazde do Priemyselného obvodu, ktorý je potrebné asanovať pre vybudovanie preložky cesty I/547
- plochy a objekty pri hoteli Európa a časti zástavby zo severnej strany ulice SNP popri železničnej trati
- individuálnych garáží nad základnou školou na Maurerovej ulici.

Zároveň sa územným plánom mesta navrhujú tieto sanačné opatrenia:

- sanácia skládok odpadu VPS Krompachy, SEZ Krompachy (Halňa) a Kovohuty Krompachy
- sanačné a rekultivačné úpravy pri nástupe do športovo - rekreačného areálu Plejsy
- rekultivácia odkaliska
- sanácia a obnova lesa v lokalite Dubie

Sanačné (ozdravné) opatrenia, spojené s miestne rozsiahlejšou prestavbou staršieho a subštandardného bytového fondu, budú potrebné v zástavbe Banskej ulice.

9. Navrhované zmeny funkčného využitia plôch

Oproti súčasnému funkčnému využitiu sa v zastavanom území Krompách navrhujú tieto (rozsiahlejšie) územné zmeny:

- využitie priestorov skládky „Halňa“ v Priemyselnom obvode pre rozšírenie areálu priemyselnej výroby

- využitie priestorov Starej Maše, obojstranne okolo toku Hornádu až po navrhovanú trasu preložky štátnej cesty II/547 pre drobnú a remeselnú výrobu a pre výrobné služby. Časť pôvodnej Majstrovskej kolónie sa navrhuje pre to isté funkčné využitie, avšak s prípustnosťou obytnej funkcie (pre bývanie vlastníkov jednotlivých výrobných zariadení).

- využitie priestorov kolónie pod železničnou stanicou pre tzv. komerčnú vybavenosť priemyselnej výroby, s prednostným umiestnením obchodných, reprezentatívnych a administratívnych zložiek jestvujúcich i nových priemyselných aktivít, ktoré sú situované v Priemyselnom obvode

- využitie priestorov Hornádskej kolónie pre sociálne bývanie pre neprispôsobivé, resp. málo prispôsobivé zložky mestskej society

- využitie pôvodnej nemocnice, t.č. výučbových priestorov SOU v Hornádskej kolónii pre zriadenie Základnej školy a sociálneho centra pre obyvateľov Hornádskej kolónie

- využitie časti súčasného areálu Základnej školy na Maurerovej ulici (pôvodného sadu) pre strednopodlažnú zástavbu mestských bytových domov s nájomnými bytmi

- využitie historického, pamiatkovo chráneného areálu a objektov železiarne a elektrárne na Starej Maši ako skanzenu a regionálnej muzeálnej expozície.

- využitie priestorov bývalého kameňolomu v údolí Slovinského potoka pre atraktívne rekreačné alebo športovo - rekreačné zariadenie

- využitie areálu pôvodnej Detskej ozdravovne pre rekreačné ubytovanie

Ostatné navrhované zmeny funkčného využitia plôch sú menšieho rozsahu a sú zrejme z komplexného urbanistického návrhu.

10. Návrh na úpravy a rozšírenie zastavaného územia mesta

Zastavané územie mesta sa v hraniciach jeho terajšej súvislej zástavby navrhuje rozšíriť:

- o súčasný rozsah kúpaliska, záhradkárskej osady a jestvujúcej rekreačnej vybavenosti v doline Jarečka

- o areál dopravného závodu SAD Krompachy

- o územie skládky „Halňa“, vrátane nevyužívaného odkaliska a ČOV (časť tohoto územia je v katastri obce Richnava).

Do návrhového roku územného plánu 2015 sa zastavané územie mesta navrhuje rozšíriť:

- o navrhované plochy strednopodlažnej obytnej výstavby v lokalite Roveň - Dvorské pole, vrátane časti areálu navrhovanej Základnej školy
- o navrhovanú nízkopodlažnú obytnú výstavbu v lokalite Huba II - III a nástupné priestory športovo - rekreačného areálu Plejsy, vrátane plôch jestvujúcej záhradkárskej osady Huba
- o plochu rozšírenia nízkopodlažnej obytnej výstavby v uzávere Baníckej ulice
- o časť plochy pre navrhované hromadné garáže v lokalite pod Farskými lúkami.

V dlhodobejšom výhľade územného rozvoja mesta do rokov 2025/2030 sa navrhuje nasledovné rozšírenie zastavaného územia mesta:

- o plochy navrhovanej obytnej výstavby v lokalite Roveň - Dvorské pole a nad ulicou SNP
- o plochy, navrhované pre priemyselnú výrobu v lokalite Zadné Talengy
- o plochu rozšírenia dopravnej a technickej vybavenosti pri súčasnom areáli SAD
- o plochu doplnenia nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite Dolina

Mimo súvisle zastavaných území mesta tak po úpravách a rozšírení zostanú iba rekreačne a športovo - rekreačne využívané priestory areálu Plejsy, situované na hrebeni Kropašského vrchu (v urbanistickom obvode 009 - Predné Plejsy).

Navrhované rozšírenie zastavaného územia mesta je vyznačené v komplexnom urbanistickom návrhu (výkres čís. 3).

11. Verejnoprospešné stavby

Podľa ustanovení zákona čís. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona NR SR čís. 237/2000 Z.z. sa územným plánom mesta určujú ako verejnoprospešné tieto menovite uvedené novonavrhované stavby :

1. Stavby pre sociálne bývanie

- stavby pre bývanie sociálne neprispôsobivých skupín obyvateľstva v lokalite Hornádska kolónia
- stavby pre bývanie sociálne odkázaných skupín obyvateľstva v lokalitách Farské lúky a Stará Maša (mladé manželstvá, seniori, byty s regulovaným vybavenostným štandardom)

2. Základná a vyššia vybavenosť verejnoprospešného charakteru

2.1. stavby pre školstvo a výchovu

- zariadenia predškolskej výchovy v území navrhovaného rozvoja mesta
- zriadenie Základnej školy a sociálneho centra v Hornádskej kolónii
- rozšírenie Osobitnej základnej školy na ul. SNP
- nová Základná škola v lokalite Roveň - Dvorské pole
- rozšírenie Gymnázia

2.2. stavby pre telovýchovu, šport a verejné rekreačné aktivity

- rekreačné športoviská v mestskej časti Dolina
- športovo - rekreačný areál Okrúhliisko
- zriadenie rekreačných trás a oddychových priestorov v mestskom lesoparku

2.3. stavby pre kultúrno - spoločenské využitie

- rozšírenie verejného cintorína
- zriadenie skanzenu a múzea v areáli technickej pamiatky na Starej Maši

3. Verejná zeleň, ochranná zeleň a prvky M-ÚSES

- zriadenie (obnova) mestského lesoparku v lokalite Líščí vrch
- zriadenie biokoridoru Plejsy
- prvky miestneho územného systému ekologickej stability
- navrhované ekostabilizačné opatrenia

4. Stavby pre verejnú dopravu a verejné dopravné zariadenia

- preložka štátnej cesty II/547
- novonavrhované zberné, obslužné a prístupové komunikácie
- verejné parkoviská
- účelové prístupové komunikácie pre športovo - rekreačný areál Plejsy
- areál autobusovej stanice, vrátane úprav predstaničného priestoru a predĺženia pešieho podchodu pod koľajiskom železničnej trate až za preložku cesty II/547

5. Vybrané zariadenia verejnej technickej vybavenosti

- rozšírenie vodojemu I. tlakového pásma
- zriadenie vodojemu II. tlakového pásma
- preložka 110 kV elektrovedenia čí. 6810 Krompachy - Prakovce
- regulačné úpravy na Hornáde a na Slovinskom pótoku

Okrem toho sú do verejnoprospešných stavieb zaradené všetky navrhované miestne líniové vedenia technickej vybavenosti a úpravy ich trás, vrátane k nim príslušných trasových zariadení tak, ako sú uvedené vo výkresoch návrhu verejného technického vybavenia územného plánu mesta (výkresy čí. 5 a 6).

Na všetky tu uvedené verejnoprospešné stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 108 a nasl. Stavebného zákona o možnostiach vyvlastnenia alebo obmedzenia vlastníckych práv k pozemkom a stavbám z dôvodov verejného záujmu.

12. Stratégia rozvoja mesta a etapizácia výstavby

Koncepcia územného a urbanistického rozvoja mesta bola spracovávaná so zámerom, aby o stratégii rozvoja mesta, tempe a spôsoboch jeho rozvoja a o postupe jeho výstavby podľa jednotlivých rozvojových lokalít mohlo vždy a s maximálnou zodpovednosťou

rozhodovať najmä mesto, resp. jeho volení zástupcovia v orgánoch mestskej samosprávy vždy na základe konkrétnych potrieb, časových podmienok a možností mesta, a aby územný plán bol pre toto rozhodovanie kvalifikovaným podkladom. Preto je v jeho riešení ako záväzná stanovená iba koncepcia územného rozvoja do návrhového roku 2015 a rámcovo i koncepcia ďalšieho výhľadového rozvoja mesta s tým, že o konkrétnom poradí, postupe a vzájomnej nadväznosti či súbežnosti jednotlivých urbanistických operácií budú vždy rozhodovať mestské orgány.

Územný plán nie je spracovaný vo forme časovo a polohovo určeného programu výstavby, ale ako koncepcia dlhodobého územného rozvoja mesta, ktorú bude mesto podľa svojich potrieb a možností postupne naplňať. Územný plán je základným dokumentom, ktorý určuje a územne definuje štruktúru mesta, štruktúru krajiny a ich historickú kontinuitu. Nesmie preto podliehať krátkodobým vplyvom, preferovaniu okamžite vyhovujúcich riešení a ani nadradzovaniu lokálnych potrieb harmonickému usporiadaniu celku.

Systém reštrukturalizácie sídla a rozvoj výstavby v návrhovom období územného plánu je vo všetkých funkčných zložkách mestskej štruktúry riešený tak, aby počas celého návrhového obdobia až do roku 2015 (a výhľadovo až do roku 2025/2030) umožnil plynulý a primeraný rozvoj mesta na reálnych smeroch rozvoja a v jeho zastavanom území. Zo strategických hľadísk sa doporučuje organizovať územnú prípravu rozvoja mesta tak, aby sa popri menších aktivitách permanentne pripravovali postupné možnosti realizovania rozsiahlejších zámerov podľa jednotlivých územných lokalít a funkčných subcelkov. Rekonštrukcia, revalorizácia a prestavba ťažiskových priestorov mesta by mala byť činnosťou uvážlivou a skôr pomalšou, naopak, rýchlejšie sú realizovateľné monofunkčné zámery v okrajových častiach mesta (východný rozvoj, rodinné domy v lokalite Huba, sociálna výstavba bytov a pod.). Súbežne s obytnou výstavbou a výstavbou vybavenosti je treba vytvárať územné predpoklady aj pre postupnú realizáciu priemyselnej zóny, pre rekultiváciu prírodného prostredia a rozširovania škály ponuky blízkych rekreačných príležitostí. Zabezpečovanie rozvoja technickej a dopravnej vybavenosti je činnosťou najmä sústavnou.

Za prvé poradie výstavby je treba považovať postupnú obytnú výstavbu v lokalite Roveň - Dvorské pole, s paralelnou výstavbou rodinných domov v lokalite Huba II. Pre túto výstavbu je nevyhnutným zabezpečenie II. tlakového pásma pre zásobovanie pitnou vodou, premiestnenie 110 kV elektrovedenia Kropachy - Prakovce a dopravné sprístupnenie oboch lokalít.

13. Návrh na spracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie

Podrobnejšou (zonálnou) územnoplánovacou dokumentáciou bude potrebné riešiť najmä :

- rozvojové priestory strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite Roveň - Dvorské pole
- rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite Huba II - III
- prestavbové a rozvojové priestory zmiešanej mestskej zástavby medzi ulicou SNP a Starou cestou.

Okrem toho je potrebné spracovať územnoplánovacie podklady (urbanistické štúdie) pre :

- dokompletovanie a úpravy predstaničných priestorov, vrátane riešenia novej autobusovej stanice
- nástupný priestor rekreačno - športového areálu Plejsy
- zónu drobnej výroby a výrobných služieb Stará Maša
- štúdiu obnovy mestského lesoparku na Líščom vrchu
- štúdiu rozšírenia výstavby rodinných domov v lokalite Dolina

14. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

14.1. Zhodnotenie PPF v území, riešenom územným plánom mesta

Rozsah poľnohospodárskeho pôdneho fondu v katastrálnom území mesta Krompachy je obmedzený na plošne málo rozsiahle enklávy v údolí Hornádu a Slovinského potoka. Prevažnú časť katastrálneho územia Krompách (65,17 %) zaberajú plochy lesov. Poľnohospodárska pôda zaberá z katastra mesta celkom 19,52 %, v nasledovnej štruktúrálnej skladbe :

	výmera v ha	percentuálny podiel
orná pôda	14,5415 ha	0,64 %
záhrady	47,7698 ha	2,09 %
ovocné sady	1,8735 ha	0,08 %
trávne porasty	381,4829 ha	16,71 %
poľnohospodárska pôda spolu :	445,7077 ha	19,52 %
katastrálne územie celkom :	2.283,6189 ha	100,00 %

Územie sa nachádza v klimatickom regióne mierne teplom, suma teplôt nad 10°C je 2.400 - 2.200°C, priemerná ročná teplota je 6 - 8 °C, priemerný ročný úhrn zrážok 650 - 800 mm.

Pedologické pomery sú menej priaznivé. Prevládajúcimi pôdnymi typmi sú kambizeme na stredne ťažších až ľahších zvetralinách. Prevládajúca hnedá pôda so svojimi subtypmi sa nachádza až na 90 % poľnohospodárskej pôdy. Orná pôda sa nachádza v nižších polohách na parcelách s najmenším sklonom, najmä v severozápadnej časti katastra. Lúky sú na parcelách vyššie položených, ale ešte mechanizačne dostupných. Ako pasienky sú klasifikované najvyššie položené a silne svažité parcely poľnohospodárskej pôdy.

Na PPF v katastri mesta hospodári prevažne Poľnohospodárske družstvo Kluknava. Len malá časť PPF mimo zastavané územie mesta je obhospodarovaná priamo vlastníkami pôdy, alebo súkromne.

Pôda v katastri mesta je výrazne kontaminovaná imisiami predchádzajúcej výrobnéj činnosti Kovohút Krompachy. Jej prevažujúca časť je zaradená do I. stupňa kontaminácie v rámci z hľadiska životného prostredia zvlášť ohrozenej oblasti „Stredný Spiš“. Situácia v kontaminácii PPF sa osobitne monitoruje a vyhodnocuje. Kontaminácia pôdneho krytu kovmi (Cu, Pb, Cd, Zn) ako dôsledku ťažobnej, úpravárenskej a spracovateľskej činnosti a prírodných geochemických anomálií je heterogénna, s koncentráciou v severnej časti katastrálneho územia mesta, s bezprostredným dosahom areálov priemyselnej výroby. Kontaminované pôdy erózia splavuje do aluviálnych oblastí. Špecifikum rizikových prvkov, akumulovaných v pôde v tomto území spočíva v tom, že nepodliehajú procesom prirodzenej degradácie a stávajú sa stálou zložkou pôdy. Účinky kontaminujúcich látok na hygienický a produkčný stav pôd predstavuje veľmi komplikovaný problém a je predmetom neustáleho výskumu. Zistená kontaminácia pôd na mnohých miestach dosahuje hodnoty, ktoré sú nad hranicou hodnôt, prípustných pre asanáciu. Imitované kovy vstupujú do rastlín v nežiadúcich, resp. neprípustných množstvách. Táto skutočnosť je vážnym rizikom pre poľnohospodársku výrobu, ale aj pre využívanie pôd v záhradách a záhradkách.

Na základe týchto skutočností vydalo býv. MPaLH v roku 1991 zákaz pestovať v kontaminovanom území pšenicu, zemiaky a okopaniny. Územie, zasiahnuté exhalátmi a imisiami prechádzajúcich výrobných činností v Krompašskom imisnom areáli bolo podľa skupín kontaminácie rozčlenené do troch pásiem, na ktorých sa uplatňuje diferencovaná regulácie ich poľnohospodárskeho využitia. Diferenciácia je zakreslená do návrhu územného plánu (vo výkresoch čís. 1 a 2).

Z týchto dôvodov boli v rokoch 1992 - 1994 zatravnené orné pôdy na výmere 63,5 ha. Ako orná pôda bol v k.ú. Krompachy ponechaný len súbor parciel, nachádzajúci sa za (nad) areálom Dopravného závodu SAD Krompachy.

Poľnohospodárske pôdy v severovýchodnej časti katastra charakteru lúk, podobne v bočnom údolí Krompašského potoka, boli pred rokom 1990 odvodnené a poľnohospodársky zúrodnené.

Pretože sa uplynulým vývojom takmer vyčerpali územné kapacity v zastavanom území mesta, je ďalší rozvoj mestskej obytnej výstavby navrhovaný i do polôh s výskytom poľnohospodárskych pôd, najmä na severovýchode katastrálneho územia mesta, v lokalite Roveň - Dvorské pole, kde bol ostatne navrhovaný už v predchádzajúcom územnom pláne z roku 1988. Podľa doplnku k tomuto územnému plánu z roku 1997 bol navrhnutý a schválený záber PPF pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu v lokalite Huba II - III. Počas spracovania tohto návrhu územného plánu riešiteľ rešpektoval stanovisko orgánu ochrany PPF k predchádzajúcej urbanistickej štúdii rozvoja mesta z roku 1993 a možnosti rozvoja mesta pre návrh územného plánu vo vzťahu k záberom PPF konzultoval s okresnými a krajskými orgánmi ochrany PPF.

14.2. Vyhodnotenie návrhu záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Východiskovými podkladmi, použitými pri spracovaní vyhodnotenia navrhovaných záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu boli :

- komplexný urbanistický návrh
- hranica súčasne zastavaného územia, získaná z podkladov odboru poľnohospodárstva Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi
- bonitované pôdno - ekologické jednotky, získané na Okresnom úrade v Spišskej Novej Vsi

- poľnohospodárske kultúry podľa stavu v katastri nehnuteľností v Spišskej Novej Vsi
- sadzobník odvodov vydaný vládny nariadením Slovenskej republiky č. 152/1996
- hranice lesov ochranných a lesov osobitného určenia prevzaté z porastovej mapy LHC Krompachy v m 1:10 000, vydanéj Lesoprojektom ÚHÚL Zvolen, pobočka Košice
- jestvujúce odvodnenia, zakreslené podľa situácií na Slovenskom pozemkovom fonde - pracovisko v Spišskej Novej Vsi

Prehľad bonitovaných pôdno - ekologických jednotiek (BPEJ) v katastri mesta Krompachy :

sedemmiestny kód	päťmiestny kód	skupina
0711002	71102	5
0711005	71102	
0760452	76003	7
0760532	76002	
0860442	86003	
0860542	86004	
0860545	86004	
0776262	77601	8
0776561	77601	
0776562	77601	
0870545	87006	
0876462	87601	
0876562	87601	
0700892	70000	9
0780682	78001	
0780782	78002	
0780882	78002	
0780885	78003	
0780985	78004	
0800995	80000	
0880682	88001	
0880782	88002	
0880785	88002	
0880982	88004	
0880985	88004	
0980785	98002	
0980885	98003	
0980985	98004	
1000892	90000	
1080882	98003	
1090985	98004	

Na riešenom území sa vyskytujú tieto pôdno - ekologické jednotky :

0711002 - 5. skupina - jedná sa o fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké) hlinité na mierne teplý rovine bez prejavu (aj s možnosťou) plošnej vodnej erózie (0-3°)
mierne vlhký bez skeletu pod 10 %, hlboké pôdy

0711005 - 5. skupina - ako 0711002 - len pôda je piesočnato-hlinitá

0760452 - 7. skupina - kambizeme typické kyslé a veľmi kyslé na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ľahké (hlinité) na strednom svahu južná, východná a západná expozícia, slabo skeletovité pôdy 10 - 25 % plytké pôdy

0760532 - 7. skupina - ako 0760452 - severná expozícia bez skeletu pod 10 % stredne hlboké pôdy

0860442 - 7. skupina - ako 0760452 - stredne skeletovité pôdy 25 - 50 % stredne hlboké mierne chladný pôdy
mierne vlhký

0860542 - 7. skupina - ako 0760452 - ale severná expozícia, stredne skeletnaté pôdy, 25 - 50 %, stredne hlboké pôdy

0860545 - 7. skupina - ako 0860542 - len pôda je piesočnato - hlinitá

0776262 - 8. skupina - kambizeme v komplexe s rendzinami, stredne ťažké až ľahké na mierne teplý miernom svahu južná, východná a západná expozícia stredne až mierne vlhký silne skeletovité pôdy 25 a nad 50 % v podpovrchovom

0776561 - 8. skupina - ako 0776262 - v horizonte, plytké pôdy, len ľahké pôdy piesočnaté a hlinitopiesočnaté

0776562 - 8. skupina - ako 0776262 - stredný svah, severné expozície

0870545 - 8. skupina - kambizeme pseudoglejové na flyši ťažké až veľmi ťažké, stredne mierne chladný skeletovité pôdy a stredne hlboké pôdy
a vlhký

0876462 - 8. skupina - kambizeme plytké na horninách kryštalinika, stredne ťažké až ľahké, stredný svah, južná, východná a západná expozícia, stredne až silne skeletovité pôdy - plytké

0876562 - 8. skupina - ako 0876462 - severná expozícia

0700892 - 9. skupina - pôdy na zrázoch nad 25 ° na juhu, východe a západe - všetky kódy mierne teplý skeletovitosti - všetky hĺbky pôdy stredne ťažké pôdy (hlinité
a vlhký

0780682 - 9. skupina - kambizeme na horninách kryštalinika na výrazných svahoch

12 - 25° stredne ťažké až ľahké na juhu, východe a západe,
stredne až silne skeletovité pôdy a všetky hĺbky

- 0780782 - 9. skupina - ako 0780682 - len severná expozícia
- 0780882 - 9. skupina - príkry svah 17 - 25° - juh, východ a západ, stredne a silno
skeletovité pôdy, všetky hĺbky
- 0780885 - 9. skupina - ako 0780882 - len pôda piesočnato hlinitá
- 0780985 - 9. skupina - ako 0780882 - len severná expozícia a pôda piesočnato hlinitá
- 0800995 - 9. skupina - pôdy na zrázoch nad 25° - severná expozícia, všetky kódy
mierne chladný skeletovitosti - všetky hĺbky pôdy piesočnato hlinitej
mierne vlhký
- 0880682 - 9. skupina - kambizeme na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch
12 - 25° stredne ťažké až ľahké, na juhu, východe a západe stredne
až silne skeletovité pôdy, všetky hĺbky
- 0880782 - 9. skupina - ako 0880682 - len severná expozícia
- 0880785 - 9. skupina - ako 0880785 - len pôda piesočnato hlinitá
- 0880982 - 9. skupina - ako 0880682 - len príkry svah 17 - 25° - severná expozícia
- 0880985 - 9. skupina - expozícia ako 0880982 len pôda piesočnato hlinitá
- 0980785 - 9. skupina - ako 0880682 - len severná expozícia a pôda piesočnato hlinitá
chladný-vlhký
- 0980885 - 9. skupina - ako 0980785 - len južná, východná a západná expozícia
- 0980892 - 9. skupina - ako 0980785 - len severná expozícia a príkry svah
- 1000892 - 9. skupina - neplodné plochy na juhu, východe a západe, príkry svah
- 1000882 - 9. skupina - neplodné plochy na severnej expozícii
- 1080985 - 9. skupina - neplodné plochy, stredne až silne skeletovité nad 50 %
piesočnato hlinité.

Výkres vyhodnotenia záberov PPF v m 1:5000 názorne ukazuje plochy, ktoré sú v
zastavanom území a mimo neho.

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v rámci katastrálneho územia mesta sú nasledovné:

orná pôda	14,5415 ha	0,64 %
chmelnice	-	-
záhrady	47,7698 ha	2,09 %
vinice	-	-
ovocné sady	1,8735 ha	0,08 %
<u>trvalé trávne porasty</u>	<u>381,4829 ha</u>	<u>16,71 %</u>
poľnohospodárske pôda spolu :	445,7077 ha	19,52 %
lesné pozemky	1.488,2031 ha	65,17 %
vodné plochy	25,6777 ha	1,12 %
zastavané plochy	182,1971 ha	7,98 %
<u>ostatné plochy</u>	<u>141,8333 ha</u>	<u>6,21 %</u>
celková výmera	2.283,6189 ha	100,00 %

Navrhované perspektívne použitie PPF na nepoľnohospodárske účely je vyhodnotené v týchto tabuľkách:

- č. 1 - Bilancia lokalít perspektívneho použitia PPF do r. 2015 - návrh ÚPN
- č. 2 - Vyhodnotenie odvodov za predpokladané odňatie PPF mimo zastavaného územia k 1.1.1990 - návrh ÚPN

Pre rezervné a výhľadové lokality záberov PPF sú okrem toho doložené tieto tabuľky:

- č. 1a - Bilancia lokalít perspektívneho použitia PPF v rokoch 2015 - 2025 (2030)
- rezerva a výhľad
- č. 1b - Súhrnný prehľad všetkých lokalít perspektívneho použitia PPF

Tabuľky sú spracované podľa podkladov odboru pozemkového Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi o hraniciach a kódoch BPEJ.

Popis lokalít navrhovaných záberov z tabuľky č. 2

- č. 2 - plocha pre stredno podlažnú obytnú zástavbu bez investičných zásahov
- č. 3 - plocha pre zmiešanú zástavbu čiastočne rekultivovaná
- č. 4a - plocha pre občiansku vybavenosť bez investičných zásahov
- č. 7 - plocha navrhovaná pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu, celá rekultivovaná
- č. 9 - ako plocha č. 7
- č. 12 - plocha na nízkopodlažnú intenzívnu obytnú zástavbu bez investičných zásahov
- č. 22 - plocha pre nástupný priestor lyžiarskeho areálu a koncentrovaná športovo - rekreačná vybavenosť, bola skoro celá rekultivovaná
- č. 23 - plocha pre lyžiarsky bežecký štadión bez investičných zásahov
- č. 27 - priemyselná výroba na plochách, ktoré boli využívané ako halda a odkalisko bez investičných zásahov a bez odvodu za záber pôdy
- č. 31 - dopravná komunikácia na ploche, ktorá bola rekultivovaná
- č. 32 - návrh plochy na hromadné garáže bez investičných zásahov
- č. 33 - plocha vodojemu (I. tlakové pásmo) bez investičných zásahov
- č. 34 - plocha vodojemu (II. tlakové pásmo) rekultivovaná

Odvodov za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy mimo hranice zastavaného územia k 1. 1. 1990 (podľa tabuľky č. 2 41,173 ha) sú 9.964.120,- Sk.

Podľa podkladov odboru pozemkového Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi o hraniciach a kódoch BPEJ sú vyhodnotené zábery v dvoch tabuľkách :

- č. 1 - Celková bilancia perspektívneho použitia PPF v rámci ÚPN - SÚ Krompachy
- č. 2 - Vyhodnotenie odvodov za predpokladané odňatie PPF mimo zastavaného územia k 1.1.1990

Popis lokality z tabuľky č. 2

- č. 2 - jedná sa o plochu pre stredno podlažnú obytnú zástavbu bez investičných zásahov
- č. 3 - plocha pre zmiešanú zástavbu čiastočne rekultivovaná
- č. 4a - plocha pre občiansku vybavenosť bez investičných zásahov
- č. 7 - plocha navrhovaná pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu, celá rekultivovaná
- č. 9 - ako plocha č. 7
- č. 12 - plocha na nízkopodlažnú intenzívnu obytnú zástavbu bez investičných zásahov
- č. 22 - plocha pre nástupný priestor lyžiarskeho areálu a koncentrovaná športovo - rekreačná vybavenosť, bola skoro celá rekultivovaná
- č. 23 - plocha pre lyžiarsky bežecký štadión bez investičných zásahov
- č. 27 - priemyselná výroba na plochách, ktoré boli využívané ako halda a odkalisko bez investičných zásahov a bez odvodu za záber pôdy
- č. 31 - dopravná komunikácia na ploche, ktorá bola rekultivovaná
- č. 32 - návrh plochy na hromadné garáže bez investičných zásahov
- č. 33 - plocha vodojemu (I. tlakové pásmo) bez investičných zásahov
- č. 34 - plocha vodojemu (II. tlakové pásmo) rekultivovaná

Odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy mimo hranice zastavaného územia k 1. 1. 1990 (podľa tabuľky č. 2 41,173 ha) sú 9.964.120,- Sk.

14.3. Lesné hospodárstvo a lesný pôdny fond

Najrozsiahlejšiu časť katastrálneho územia mesta zaberajú lesy, tvorené prevažne súvislými lesnými porastami. Ich väčšia časť je vo vlastníctve štátu. Porasty, nachádzajúce sa v severovýchodnej časti katastra, patria urbariátu Nižných Sloviniek. Lesy obhospodaruje lesný závod v Spišskej Novej Vsi, priame obhospodarovanie vykonáva lesná správa Kropachy, so sídlom v Slovinkách.

Lesné porasty v severnej (zahornádskej) časti katastra patria súkromníkom, menšia časť urbariátu Richnava.

Pedologické podmienky sú v lesných porastoch rovnomerné. Dominantný je výskyt hnedých lesných pôd a ich subtypov, ktoré sú vo vyšších polohách podzolované. Z pôdných druhov sa vyskytujú pôdy hlinito - piesčité, so značnou prímiesou skeletu.

Vplyvom imisií z priemyselnej výroby v Kropachod sú lesné pôdy, najmä na náveterných svahoch, orientovaných k zdroju znečistenia, kontaminované najmä kyslíčnikom siričitým, arzénom a ťažkými kovmi.

Fytocenologické pomery sú rôzne. Na väčšej časti lesného pôdneho fondu sa vyskytujú skupiny lesných typov bukové jedliny (Fageto-abieta). Jedľové bučiny (Abieto-fageta) sa nachádzajú na vyššie položených miestach. Severné svahy sú charakteristické výskytom skupín lesných typov (jedľovo - smrekové bučiny, Fageto abieto-piceoza). Vplyvom pôsobenia imisií došlo k výrazným zmenám v lesných a rastlinných spoločenstvách. Začali nastupovať rastliny, prevažne trávy, ktoré znášajú vysoké zakyslenie pôdy.

Zastúpenie drevín je charakteristické prevahou smreka s prímiesou jedle a borovice. V priestoroch Líščieho vrchu je pozoruhodný výskyt smreka červeného. Výmladkové porasty nachádzajúce sa na ľavej strane doliny smerom od Sloviniek po intravilán Kropách pozostávajú z hrabu s prímiesou buka.

Lesné porasty možno charakterizovať ako silne poškodené, vplyvom imisií z Kovohút. Poškodenie je charakterizované zvýšením kyslosti prostredia a kontamináciou lesných pôd ťažkými kovmi. Prejavuje sa stratou asimilačných orgánov najmä u ihličnatých drevín (smreka). Poškodenie drevín v riešenom území podľa intenzity poškodenia je rozdelené do troch zón.

Zóna „A“ - porasty silne poškodené so značnou stratou asimilačných orgánov a zmenenou pôdnou reakciou a rastlinnou skladbou. Tieto porasty sú zaradené do kategórie ochranných lesov. V riešenom území sa nachádzajú na výmere 71,5 ha.

Zóna „B“ - porasty stredne poškodené so 40 % stratou asimilačných orgánov a zmenou pôdnej reakcie. V riešenom území sa nachádza na ploche 2,20 ha. Vzhľadom na zmenu obhospodarovania sú v lesnom hospodárskom pláne zaradené do kategórie osobitného určenia.

Do zóny „C“ - slabo poškodené porasty, sú zaradené porasty nachádzajúce sa na juhu riešeného územia. Strata asimilačných orgánov u ihličnatých stromov sa pohybuje v rozpätí 10 - 20 %. Poškodenie porastov je znásobené krádežami v porastoch nachádzajúcich sa okolo cigánskych kolónií.

Ďalšie výrazné poškodenie ihličnatých drevín je zapríčinené kôrovcom, ktorý sa značne rozmnožil. Vzhľadom na zlepšenie pôdnej reakcie bolo v roku 1992 prevedené vápnenie ihličnatých porastov formou leteckej aplikácie. Málo produktívne výmladkové porasty boli v rokoch 1980 - 1984 zčasti prevádzané na les vysokokmenný.

Ťažba drevnej hmoty je zameraná na ťažbu kalamitnú. Úmyselná rubná ťažba sa neprevádza. Vyťažená drevná hmota sa sústreďuje na expedičnom sklade v Spišských Vlachoch, odkiaľ sa expeduje k jednotlivým odberateľom.

Ozdravenie lesných porastov je sústredené na udržanie každého druhu dreviny, najmä v zóne „A“. Ďalej sa uvažuje s rekultiváciou lesnej pôdy a výsadbou odolných drevín prevažne listnatých. Výsadba nových lesných kultúr musí byť podmienená znížením produkcie imisíí.

Územným plánom mesta sa nenavrhujú žiadne zábery lesného pôdneho fondu alebo zmeny v spôsobe hospodárskeho využívania lesov. Pre vybudovanie novej zjazdovky (slalomového svahu) v lokalite Plejsy bol súhlas so záberom LPF vydaný na základe zámeru a projektovej dokumentácie. Rozšírenie rekreačno - športového areálu Plejsy na Krompašský vrch je orientované do výhľadového obdobia územného plánu po roku 2015. Navrhovaná obnova mestského lesoparku taktiež nie je koncipovaná ako zásah do lesov a obmedzenie alebo zmena v ich využívaní. Lesopark na Líščom vrchu sa navrhuje obnoviť v pôvodnom rozsahu zo začiatku 20. storočia, s rekreačnými lesnými trasami a rekreačno - oddychovými priestormi v jestvujúcich trasách a priestoroch, ktoré sú pozostatkom pôvodných úprav.